STRATEGIA DE DEZVOLTARE SOCIO ECONOMICA PENTRU PERIOADA 2014 – 2020

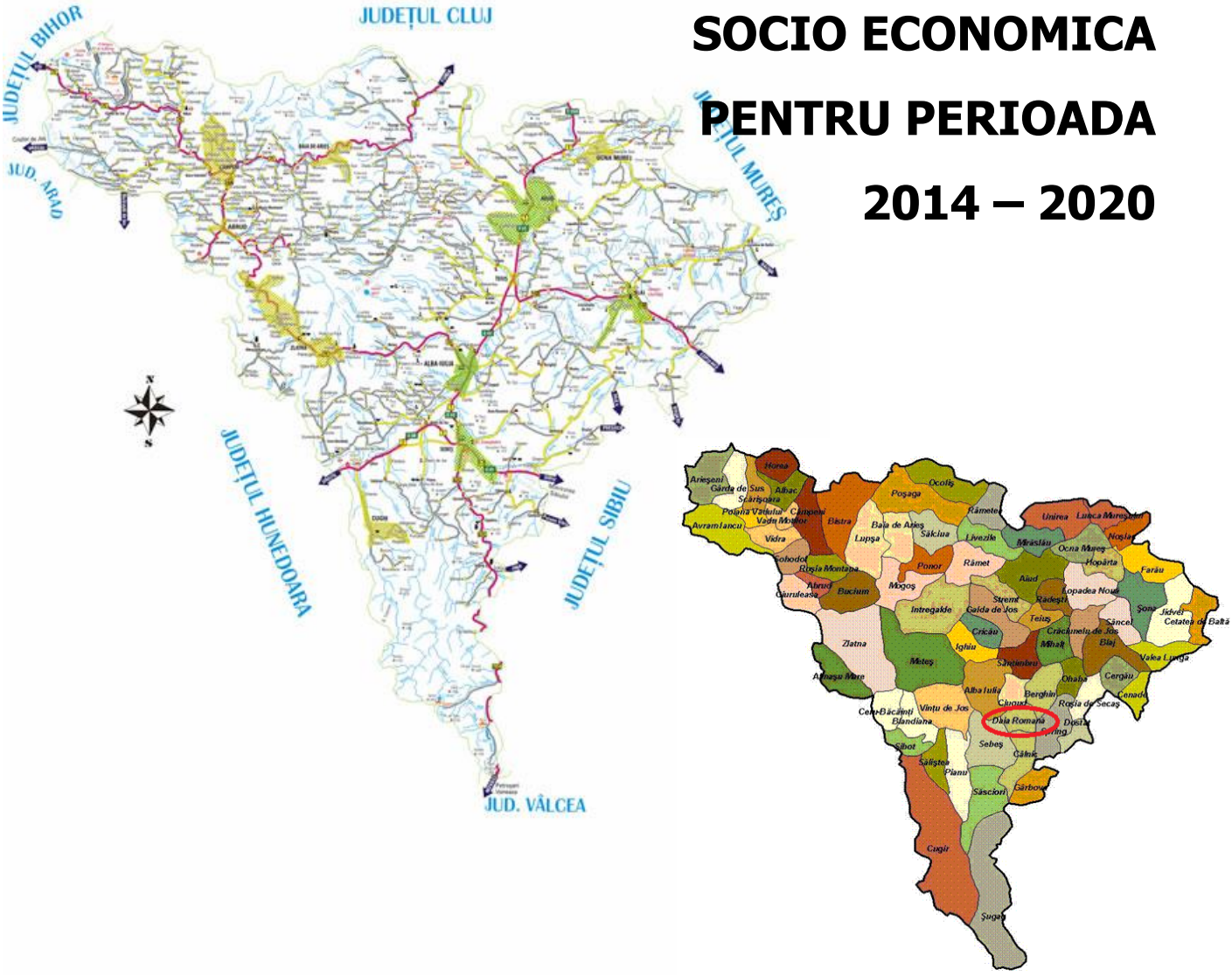

COMUNA DAIA ROMÂNĂ, JUDEȚUL ALBA

2014 – 2020

Strategia de Dezvoltare Socio Economică pentru perioada 2014 – 2020

1. CUVÂNT ÎNAINTE adresat de primar

2. CAPITOLUL I - PROCESUL PLANIFICĂRII STRATEGICE
   - 1.1. Ce este planificarea strategică
   - 1.2. Etapele planificării strategice
   - 1.3. Metodologie utilizată
   - 1.4. Referinte legislative

3. CAPITOLUL II - CORELAREA CU PROGRAMELE UNIUNII EUROPENE
   - 2.1. Planul Naţional De Dezvoltare (PND)
   - 2.2. Strategia de Dezvoltare Durabila (SDD): Teme, Domenii, Obiective EU, Obiective RO
   - 2.3. Politica de Coeziunie – Fonduri U.E. 2014-2020
   - 2.4. Corespondenţa cu Strategia Regiunii Centru, respective a Judeţului
   - 2.5. România in Uniunea Europeană
   - 2.6. Scurtă prezentare a Judeţului

4. CAPITOLUL III - PREZENTARE GENERALĂ A COMUNEI
   - 3.1 Primele mărturii documentare
   - 3.2. Localizare si suprafata
   - 3.3. Structura administrativă
   - 3.4. Relieful
   - 3.5. Clima
   - 3.6. Factori de risc natural
   - 3.7. Hidrografia
   - 3.8. Geologie și condiţii geotehnice

3.9. Vegetaţia şi fauna

3.10. Repere istorice şi culturale

3.11. Echiparea tehnică a comunei

3.12. Aspecte sociale din comunitate

3.13. Starea de sănătăte a populaţiei

5. CAPITOLUL IV - DEZVOLTAREA ECONOMICĂ

4.1 Activităţile economice – privire de ansamblu

4.2. Posibilităţi şi alternative de dezvoltare economică

4.3. Populaţia şi resursele umane

4.5. Mediu

6. CAPITOLUL V - ASPECTE METODOLOGICE ALE PROCESULUI DE PLANIFICARE:

a. Analiza SWOT;

b. Identificarea problemelor strategice;

c. Elaborarea de strategii sectoriale care să răspundă problemelor strategice identificate;

d. Modalităţi de evaluare a rezultatelor pe termen mediu şi lung.

7. CAPITOLUL VI - OBIECTIVELE STRATEGIEI LOCALE DE DEZVOLTARE DURABILA

a. OBIECTIVELE GENERALE – misiune şi viziune asupra obiectivelor;

b. OBIECTIVE SPECIFICE– misiune şi viziune asupra obiectivelor;

1. Agricultura si dezvoltare rurala

2. Infrastructura si Mediu

3. Economie.

4. Turism

5. Educatie si cultura

6. Resurse Umane

8. CAPITOLUL VII - PLANUL LOCAL DE ACTIUNE PENTRU DEZVOLTAREA DURABILA

a. Consideraţii generale;

b. Principii şi condiţii;

c. Obiective generale;

d. Întărirea capacităţii instituţionale a primăriei:

1. Managementul resurselor umane (analiza pe toate elementele din domeniile de inters local);

2. Unitãţi de coordonare (analiza pe toate elementele din domeniile de inters local);

e. Proiecţia financiară a ultimilor trei ani;

f. Obiective specifice şi proiecte identificate (analiza pe toate domeniile şi elementele de inters local);

Cuvânt înainte
adresat de Primarul comunei Daia Română

Stimați locuitori ai comunei Daia Română,

Am deosebita plăcere să vă prezint strategia de dezvoltare, realizată pentru comuna Daia Română, și sper ca aceasta să ofere o imagine cât mai clară a obiectivelor pe care administrația locală și le-a fixat pentru următorii 7 ani. În cadrul strategiei dezvoltarea Comunei Daia Română este structurata pe o perioada de 7 ani, cuprinsa in intervalul de timp 2014-2020, dorindu-se astfel suprapunerea cu urmatoarea perioada de programare stabilita de catre Comisia Europeana.

Expunerea acestei activități tehnice și consultative în acest proiect nu a fost o sarcină ușoară. Rezultatele studiilor și ale procesului de elaborare a strategiei ne-a oferit nouă, administrației locale, o modalitate utilă pentru identificarea priorităților și pentru selectarea acțiunilor și a politicilor viitoare.

Faptul că unele idei și propuneri nu au fost preluate în totalitate în acest document se datorează fie cosntrângerilor legale și financiare ale comunității, fie dificultăților de implementare a acestor idei și propuneri.

Strategia aceasta își propune îmbunătățirea continuă a calității vieții și creșterea bunăstării atât pentru generațiile prezente, cât și pentru cele viitoare. În acest scop trebuie promovată o economie dinamică și competitivă, care să asigure locuri de muncă, un înalt nivel de educație, ocrotirea sănătății, coeziunea socială și protecția mediului, într-o lume sigură, ce respectă diversitatea culturală.

În acest context, poate mai mult ca niciodată, se impune necesitatea existenței unei viziuni strategice pe termen lung, care să traseze direcţiile de dezvoltare a localităţii, cuprinse într-un document coerent, exprimând o abordare integrată a problemelor cu care se confruntă comunitatea şi prezentând aspiraţiile de dezvoltare ale acesteia, bazate pe potenţialul local existent.

Obiectivul general al strategiei comunei Daia Română îl reprezintă dezvoltarea echilibrată și armonioasă a localității prin crearea și prin susținerea unui mediu economico - social competitiv, stabil, sănătos și diversificat, care să asigure creșterea economică continuă și calitatea vieții cetățenilor comunei.

Existenţa unei strategii de dezvoltare locală, ca instrument de management utilizat pentru a aborda problemele cu care se confruntă o comunitate şi pentru a valorifica oportunităţile de orice fel, reprezintă, astfel, o condiţie esenţială pentru asigurarea unei dezvoltări locale armonioase.

Doresc să le mulţumesc tuturor participanţilor care au contribuit la elaborarea Strategiei de Dezvoltare a Comunei Daia Română 2014 – 2020.

Fiind un document viu, supus unui proces de ajustare corectivă continuă, ne-am propus să monitorizăm implementarea proiectelor asumate prin această versiune iniţială a strategiei şi să continuăm consultarea cetăţenilor comunei Daia Română pentru ca dorinţele şi contribuţiile acestora să se regăsească permanent în acţiunile noastre.

Astfel, vă invit să parcurgeţi această Strategie de Dezvoltare Durabilă ca pe o carte de vizită a comunei noastre şi ca o expresie a ambiţiilor unei comunităţi care priveşte optimist către un viitor european.

Cu stimă,

Hăprian Visarion - Primar al Comunei Daia Română

CAPITOLUL I
PROCESUL PLANIFICĂRII STRATEGICE

1.1.CE ESTE PLANIFICAREA STRATEGICĂ

Elaborarea unei strategii de dezvoltare locala pentru o comunitate este ca planificarea unei calătorii lungi în care apar o serie de evenimente. Înainte de a pleca la drum trebuie să ştim pe unde mergem, ce resurse avem, pe cine luăm cu noi în călătorie şi care este perioada de timp în care trebuie să ne încadrăm pentru a ajunge la destinaţia finală.

Existenţa unei strategii de dezvoltare economică şi socială ne ajută să creăm o viziune asupra comunităţii, pe care ne-o dorim în viitor, ne oferă imaginea în care credem şi pentru care muncim. Ne pune la dispoziţie o imagine completă asupra modului în care economia, mediul, infrastructura se pot îmbunătăţii.

Prin elaborarea strategiei se oferă un cadru de lucru, astfel, după analiza nevoilor şi a perspectivelor fiecărui grup de interes se stabilesc obiective de dezvoltare şi se concretizează o serie de priorităţi şi măsuri pentru îndeplinirea obiectivelor. Strategia de dezvoltare pune la dispoziţia autorităţilor locale un ghid în vederea îmbunătăţirii vieţii în comuna.

Anul 2014, impune elaborarea noilor Strategii de Dezvoltare Durabilă, pentru perioada programatică 2014-2020, care au în vedere schimbările generate de statutul României de țară membră a Uniunii Europene precum și de efectele crizei economice mondiale, asupra situației europene, naționale, regionale, județene și locale.

Prin “Dezvoltare durabilă” se înţelege ca fiind ”totalitatea formelor și metodelor de dezvoltare socio-economică care se axează în primul rând pe asigurarea unui echilibru între aspectele sociale, economice, ecologice și elementele capitalului natural”.

“Dezvoltarea durabilă – DD – conceptul de dezvoltare economico-socială recomandat tuturor ţărilor de către ONU, prin care se caută armonizarea a trei componente fundamentale: Resursele umane, Creşterea economică, Echitatea între generaţii. În România, au fost elaborate Strategii de Dezvoltare Durabilă pentru perioada 2007-2013, la nivel național, reginal, județean și local.

Strategia trasează orientările generale ale dezvoltării viitoare a comunei din punct de vedere economic, social, cultural, al învăţământului, al turismului ș.a., asigurând valorificarea resurselor materiale, financiare, informaţionale şi umane de care dispune comuna. Procesul de

elaborare a Strategiei a vizat implicarea tuturor actorilor interesaţi în acest demers: autorităţi locale, cetăţeni, prestatori de servicii, servicii deconcentrate, mass-media ş.a. Viziunea ce s-a conturat ca rezultat al acestui proces participativ este aplicabilă pentru întreg teritoriul Comunei Daia Română în perspectiva anului 2014 şi cea a anului 2020, cuprinzând principiile şi valorile care stau la baza dezvoltării strategice a comunei.

Strategia de dezvoltare locala a Comunei Daia Română a fost realizată în lunile **martie 2014 - iunie 2014**, în urma desfăşurării mai multor întâlniri cu grupurile de lucru comunitare şi a unui proces de chestionare/interogare a populaţiei din comună. Cele patru grupuri de lucru comunitare care au colaborat cu echipa de consultanţi la elaborarea strategiei au fost:

- Consilierii locali;
- Angajaţii administraţiei publice locale;
- Reprezentanţii agenţilor economici;
- Actorii principali locali (medici, profesori, preoţi, reprezentanţi ai instituţiilor de cultură, educaţie, asistenţă socială).

Planificarea strategică are drept scop maximizarea eficienţei utilizării resurselor locale şi dezvoltarea unei viziuni asupra viitorului comunităţii.

1.2. ETAPELE PLANIFICĂRII STRATEGICE

Elaborarea Strategiei de dezvoltare locala a comunei Daia Română, a început prin culegerea de informaţii despre comună.

După perioada de culegere a informaţiilor, s-au demarat întâlnirile cu grupurile de lucru din comună. Cele patru grupuri de lucru au fost:

- Consilierii locali;
- Reprezentanţii agenţilor economici;
- Angajaţii administraţiei publice locale;
- Actorii principali locali (medici, directorul şcolii, preoţi, etc).

Împreună cu aceştia s-au stabilit domeniile prioritare în dezvoltarea comunei.

După întâlnirile cu grupurile de lucru şi stabilirea domeniilor prioritare, s-a realizat analiza SWOT, stabilindu-se punctele tari, punctele slabe, oportunităţile şi riscurile.

Rolul planificării strategice este de a ajuta comunitatea să orienteze dezvoltarea economică şi socială spre realizarea unor obiective fezabile pe termen mediu şi lung.

În urma întâlnirilor cu grupurile de lucru şi a procesului de chestionare a locuitorilor comunei credem că implicarea actorilor locali în dezvoltarea locala a Comunei Daia Română este satisfăcătoare dar va creşte în perioada următoare prin implicarea acestora în procesul de implementare a proiectelor de dezvoltare.

Managementul implementării strategiei va fi asigurat în primul rând de aparatul administrativ, care are rolul de demarator de proiecte. Oportunitatea atragerii fondurilor prin APL, IMM, ONG şi parteneriate public-private, va avea ca rezultate atragerea surselor de finanţare pentru proiecte indentificate ca prioritare în scopul realizării obiectivelor propuse de strategie.

1.3. METODOLOGIE UTILIZATĂ

Dezvoltarea Comunei Daia Română prin participarea publica, reprezintă sprijinul şi implicarea localnicilor pentru demararea de proiecte, responsabilizarea factorilor implicaţi, reducerea costurilor, creşterea transparenţei, obţinerea de rezultate şi foarte important, eliminarea sentimentului şi a stării de neputinţă şi inutilitate faţă de problemele comunităţii.

Metodologia utilizată în procesul de elaborare:

- Consultarea documentelor;
- Evaluarea potenţialului economico-social;
- Aplicarea Chestionarului de opinie;
- Prelucrarea și interpretarea datelor;
- Elaborarea Analizei swot;
- Elaborarea Strategiei de dezvoltare locala a Comunei Daia Română

- elaborarea viziunii, a obiectivului general, a obiectivelor strategice, a priorităţilor şi măsurilor;

- Implementarea Strategiei de dezvoltare locala a Comunei Daia Română.

- finanţarea proiectelor; prioritizarea proiectelor; monitorizarea şi evaluarea procesului de implementare a strategiei; actualizarea, periodică sau nu şi dacă este cazul, a strategiei.

- Consultarea documentelor

Această metodă este folosită pentru a observa parcursul istoric, situațional al comunității. Prezentarea situației actuale, s-a făcut pe baza datelor demografice conținute în documentele Recensământului Populației 2011, datele statistice socio-economice (categoriile în funcție de venit), datele legate de suprafața agricolă (Recensământul Agricol 2010), infrastrucură etc.

- Evaluarea potenţialului socio-economic al Comunei Daia Română.

A fost realizată evaluarea infrastructurii, a mediului, a stării economice, sociale şi de sănătate a locuitorilor Comunei Daia Română, ţinând cont de faptul că trebuie să valorificăm oportunităţile existente.

- Aplicarea Chestionarului de opinie

În vederea consultării opiniei comunității, am elaborat un chestionar cât mai simplu și clar, în vederea obținerii unei imagini referitoare la cele mai importante probleme cu care se confruntă populația din comuna Daia Română. Astfel, chestionarul a fost aplicat pe populația comunei Daia Română**,** un eșantion reprezentativ pentru populația majoritară (170 chestionare) inclusiv pentru populația de etnie romă. Chestionar la care au participat bărbați, femei, tineri și persoane vârstnice, în vederea cunoașterii opiniilor cetățenilor, referitor la cele mai importante aspecte care necesită rezolvare/ îmbunătățire, pentru creșterea condițiilor de viață.

Concluziile și propunerile, au fost generalizate pentru întreaga populație constituind oglinda intereselor unui număr semnificativ de persoane.

Reprezentativitatea opiniilor a fost principala preocupare în cadrul aplicării chestionarului, tehnica de lucru utilizată fiind din „ușă în ușă" și întâlniri punctuale. S-a procedat la prelucrarea răspunsurilor, la așezarea în forma agreată de cerințele Strategiei și la nominalizarea pe baza interpretării datelor din răspunsuri a principalelor probleme care ar trebui rezolvate în comunitate, în perioada de planificare 2014-2020.

● După realizarea bazei de date, acestea au fost analizate cu ajutorul analizei SWOT (**S**trenghts - puncte tari, **W**eaknesses - puncte slabe, **O**pportunities - oportunităţi, **T**hreats - riscuri).

Prin realizarea analizei SWOT, s-a urmărit stabilirea situaţiei atât a mediului intern, cât şi a celui extern.

● Elaborarea strategiei a fost realizată în vederea implementării cu succes a cât mai multor proiecte cu finanţare nerambursabilă şi nu numai, şi a reducerii decalajului economic şi social dintre comunele din regiunea Centru şi Comunei Daia Română pe de o parte şi a decalajului dintre satele componente ale comunei pe de altă parte. Dezvoltarea Comunei Daia Română, prin participarea publică reprezintă sprijinul şi implicarea localnicilor pentru demararea de proiecte, responsabilizarea factorilor implicaţi, reducerea costurilor, creşterea transparenţei, obţinerea de rezultate şi foarte important, eliminarea sentimentului şi a stării de neputinţă şi inutilitate faţă de problemele comunităţii.

1.4. REFERINȚE LEGISLATIVE

Legislația europeană

Auditul comunei Daia Română respectă și se conformează sinergic în desfășurarea sa cu documente legislative și de politică de dezvoltare, reper atât la nivel european, cât și național, regional și local. Dezvoltarea pe termen mediu și lung a comunei Daia Română trebuie să fie în contextul geo-strategic, instituțional, administrativ, economic, social și cultural european, iar obiectivele și prioritățile acționale ale acestuia trebuie construite în conformitate deplină cu Strategia de la Lisabona (revizuita) a Uniunii Europene sau cu Planul Național de Dezvoltare al României pentru perioada 2014 – 2020.

Viziunea de dezvoltare a comunei Daia Română trebuie să înglobeze materializarea în timp a unor politici benefice comunității locale și cetățenilor comunei, ca viitori cetățeni europeni. Daia Română trebuie să se dezvolte ca și comună europeană, cu standarde de calitate aferente fiecărui domeniu cheie – infrastructură, industrie, agricultură, servicii publice și comerciale, resurse umane, asistență socială, educație, sănătate, siguranța cetățeanului etc, dar și să se integreze și să mobilizeze activ la nivel regional potențialul existent. Comuna Daia Română trebuie să se impuna ca un actor local, valorificând acest potențial în paralel cu inițierea, susținerea și materializarea unor demersuri acționale și investiționale, care să atragă surse publice și private în dezvoltarea sa.

Legislația europeană

Strategia de la Lisabona a Comisiei Europene Revizuită

Agenda Socială 2005 – 2010

Cartea Alba în domeniul Politicii Europene de Transport 2001

Politica de coeziune în sprijinul creșterii economice și al locurilor de muncă – Orientări strategice comunitare pentru perioada 2007-2013

Programul de Învățare Continua pe Parcursul Vieții 2007 – 2013

Memorandum asupra învățării permanente 2000

Programul Tineri în Acțiune 2007 - 2013

Noua Strategie de Sănatate a Comunității Europene

Programul de Acțiuni al Comunității Europene în domeniul sanătății și protecției consumatorului 2007 – 2013

Agenda Socială 2005 – 2010

Carta Socială Europeană Revizuită

Carta Drepturilor Fundamentale în Uniunea Europeana

Declarația Universală a Drepturilor Copilului

Directiva pentru Tratament Egal

Directiva pentru Securitate Socială

Directiva Ocupațională pentru Securitate Socială

Strategia Europeana de Ocupare

European Charter of Local Self-Government

Alte reglementări și documente comunitare relevante

Al treilea raport de Coeziune – Un nou parteneriat pentru coeziune, 2004

Regulamentul Consiliului Comunității Europenenr. 1260/1999 privind prevederile generale ale Fondurilor Structurale

Ghidul Comisiei Europene pentru elaborarea Planurilor și Documentelor de Programare pentru Fondurile Structurale (Vademecum for Structural Funds Plans and Programming Documents)

Comunicarea Comisiei COM (2003)110 final, privind orientările indicative pentru Țările Candidate

Regulamentul Consiliului Comunității Europene nr. 1685/2000 privind reguli detaliate pentru implementarea Regulamentului 1260/1999 în ceea ce privește eligibilitatea cheltuielilor aferente operațiunilor co-finanțate de către Fondurile Structurale

Regulamentul Consiliului Comunității Europene nr. 1783/1999 privind Fondul European de Dezvoltare Regională

Regulamentul Consiliului Comunității Europene nr. 1784/1999 privind Fondul Social European

Proiectele de regulamente comunitare privind managementul Fondurilor Structurale și de Coeziune în perioada 2007-2013

Proiectul Regulamentului Parlamentului European și Consiliului UE pentru Fondul Social European

Proiectul Regulamentului Parlamentului European și Consiliului UE pentru Fondul European de Dezvoltare Regională

Proiectul Regulamentului Parlamentului European și Consiliului UE pentru Fondul Social European

Legislatia națională

Tratatul de Aderare al României și Bulgariei la Uniunea Europeană - 2005

Planul Național de Dezvoltare 2004 – 2006, 2007 – 2013 și 2012-2020

Primul Document Consultativ pentru PND 2007-2013

Al Doilea Document Consultativ pentru PND 2007-2013

Al Treilea Document Consultativ pentru PND 2007-2013

Programarea financiară indicativă PND 2007-2013

Programul de guvernare 2005 - 2008

Programele Operațional Sectoriale

Programul Operațional Regional

Strategia de Dezvoltare a Regiunii 7 Centru 2007 – 2013

Transport

Master Plan General de Transporturi

Liniile directoare pentru realizarea, dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport de interes național și European

Strategia de dezvoltare a sistemului feroviar din România în perioada 2001-2010

Programul prioritar de constructie a autostrazilor din Romania și a drumurilor nationale cu patru benzi de circulatie

Educatie

Strategia Ministerului Educatiei și Cercetarii pentru perioada 2006-2008

Planul National pentru cercetare-dezvoltare și inovare (PNCDI)

Strategia descentralizarii invatamantului pre-universitar

Strategia de formare profesionala continua pe termen scurt și mediu

Planul National de Actiune pentru Ocupare

Strategia Nationala de Ocupare

Sanatate

Legea Nr. 95 din 14 aprilie 2006 privind reforma în domeniul sanatatii

Asistenta sociala

Planul national antisaracie și promovare a incluziunii sociale (PNAinc) pentru perioada 2006 - 2008

Strategia nationala pentru protectia, integrarea și incluziunea sociala a persoanelor cu handicap în perioada 2006 - 2013

Strategia nationala în domeniul prevenirii și combaterii fenomenului violentei în familie

Planul national de actiune pentru implementarea legislatiei în domeniul protectiei drepturilor copilului

Planul national de actiune pentru prevenirea și combaterea traficului de copii

Strategia nationala de dezvoltare a serviciilor sociale

Strategia nationala de dezvoltare a sistemului de asistenta sociala pentru persoanele varstnice în perioada 2005 - 2008

Planul national de actiune pentru egalitatea de sanse intre femei și barbati

Strategia nationala antidrog în perioada 2005 - 2012

Planul national de actiune pentru egalitatea de sanse intre femei și barbati

Alte norme legislative interne:

Legea 215 / 2001 privind administratia publica locala

H.G. nr. 1115/2004 privind elaborarea în parteneriat a Planului National de Dezvoltare (MO nr. 694 / 02.08.2004)

H.G. nr. 497/2004 privind stabilirea cadrului institutional pentru coordonarea, implementarea și gestionarea instrumentelor structurale (MO nr. 346/20.04.2004)

H.G. nr.1179/2004 pentru modificarea și completarea H.G. nr. 497/2004 privind stabilirea cadrului institutional pentru coordonarea, implementarea și gestionarea instrumentelor structurale (MO nr. 690/30.07.2004)

Legea nr. 315 privind dezvoltarea regionala în Romania (MO nr. 577 / 29.06.2004)

Legea serviciilor publice municipale

Legea privind finantele publice locale

Pentru a putea participa la realizarea obiectivelor cuprinse în Programul National și Regional de dezvoltare, Primaria Comunei Daia Română își va desfășura activitatea în urmatoarele directii:

1. Dezvoltarea infrastructurii de baza.

2. Protectia mediului.

3. Întărirea coeziunii sociale și reducerea saraciei.

4. Regenerarea rurala.

Conditii de implementare a strategiei:

- ✓ acordul și sustinerea planului de catre cetățeni;
- ✓ sustinerea din partea sectorului privat a strategiei dezvoltarii economice a serviciilor;
- ✓ informarea permanenta a cetățenilor privind progresul implementarii planului.

CAPITOLUL II
CORELAREA CU PROGRAMELE UNIUNII EUROPENE

2.1. ORIENTĂRI STRATEGICE LA NIVEL EUROPEAN ŞI NAŢIONAL

A. Strategii relevante la nivel european pentru perioada 2014-2020

Strategia Europa 2020:

Strategia Europa 2020 are 3 priorităţi majore: creştere inteligentă, creştere durabilă şi creştere favorabilă incluziunii şi pune accent pe dezvoltare urbană.

Cele 7 iniţiative emblematice ale Strategiei Europa 2020 sunt:

• **O uniune a inovării** - reorientarea cercetării, dezvoltării şi a politicii de inovare către provocările majore, reducând în acelaşi timp distanţa dintre ştiinţă şi lansarea pe piaţă, astfel încât invenţiile să fie transformate în produse. Drept exemplu, brevetul comunitar ar putea permite întreprinderilor să economisească 289 de milioane EUR în fiecare an;

• **Tineretul în mişcare** - creşterea calităţii şi atractivităţii internaţionale a sistemului european de învăţământ superior, prin promovarea mobilităţii studenţilor şi a tinerilor profesionişti. Ca acţiune concretă, posturile vacante în toate statele membre ar trebui să fie mai accesibile la nivelul întregii Europe, iar calificările profesionale şi experienţa să fie recunoscute în mod corespunzător;

• **O agendă digitală pentru Europa** - asigurarea unor avantaje economice şi sociale durabile printr-o piaţă unică digitală bazată pe internet ultra-rapid; toţi europenii trebuie să aibă acces la internet de mare viteză până în 2013;

• **O Europă care îşi utilizează eficient resursele** - sprijinirea tranziţiei către o economie care utilizează eficient resursele, cu emisii reduse de carbon. Europa trebuie să îşi menţină „obiectivele 20/20/20” în ceea ce priveşte producţia şi consumul de energie şi eficienţa energetică. Acest lucru ar reduce cu 60 de miliarde EUR importurile de petrol şi de gaze până în 2020;

• **O politică industrială pentru o creştere economică verde** - sprijinirea competitivităţii bazei industriale a UE în lumea de după criză, prin promovarea spiritului antreprenorial şi dezvoltarea de noi competenţe. Acest lucru ar crea milioane de noi locuri de muncă;

• **O agendă pentru noi competenţe şi locuri de muncă** - crearea condiţiilor pentru modernizarea pieţelor forţei de muncă, în scopul creşterii gradului de ocupare al forţei de muncă şi asigurării durabilităţii modelelor sociale europene, în condiţiile ieşirii la pensie a „generaţiei baby-boom";

• **Platforma europeană împotriva sărăciei** – asigurarea coeziunii economice, sociale şi teritoriale, ajutând persoanele sărace şi excluse social şi permiţându-le să joace un rol activ în societate.

De asemenea, Strategia are 11 obiective tematice:

1. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice şi inovării.
2. Sporirea utilizării, calităţii şi accesului la tehnologiile informaţiei şi comunicaţiilor.
3. Îmbunătăţirea competitivităţii IMM-urilor, a sectorului agricol, de pescuit şi acvacultură.
4. Sprijinirea tranziţiei către o economie cu emisii scăzute de CO^2 (planuri energetice sustenabile în mediul urban) .
5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii şi a gestionării riscurilor.
sustenabilă).
7. Promovarea sistemelor de transport durabile, eliminarea blocajelor din reţelele majore (mobilitate urbană sustenabilă).
8. Promovarea ocupării forţei de muncă şi sprijinirea mobilităţii forţei de muncă.
9. Promovarea incluziunii sociale şi combaterea sărăciei (regenerare economică în zone urbane defavorizate).
10. Investiţiile în educaţie, competenţe şi învăţare pe tot parcursul vieţii.
11. Consolidarea capacităţii instituţionale şi o administraţie publică eficientă.

<u>Propunerile de regulamente:</u>

• COM (2011)615 din 6.10.2011 Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ŞI AL CONSILIULUI de stabilire a unor dispoziţii

comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală şi Fondul european pentru pescuit şi afaceri maritime, care fac obiectul cadrului strategic comun, precum şi de stabilire a unor dispoziţii generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european şi Fondul de coeziune şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului.

• COM (2011) 614 final din 6.10.2011 Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ŞI AL CONSILIULUI privind dispoziţiile specifice aplicabile Fondului european de dezvoltare regională şi obiectivului referitor la investiţiile pentru creştere economică şi ocuparea forţei de muncă şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006.

• COM (2011) 612 final/2 din 14.3.2012 Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ŞI AL CONSILIULUI privind Fondul de coeziune şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1084/2006.

• COM (2011) 607 final /2 din 14.3.2012 Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ŞI AL CONSILIULUI privind Fondul social european şi de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului .

• COM (2011) 608 final din 6.10.2011 Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ŞI AL CONSILIULUI privind European Globalisation Adjustment Fund .

• COM(2011) 609 final Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ŞI AL CONSILIULUI privind European Union Programme for Social Change and Innovation.

Strategia Dunării:

Strategia Dunării este o platformă pentru încurajarea parteneriatelor, atât între autorităţile locale şi regionale, cât şi între autorităţi, mediu privat şi sectorul neguvernamental, prin generarea de proiecte pentru dezvoltarea regiunii Dunării. Această strategie are patru piloni:

• conectivitatea (transport durabil, reţele de energie, turism şi cultură);

• protecţia mediului, a resurselor de apă şi managementul riscurilor;

• prosperitate şi dezvoltare socio-economică (educaţie, cercetare, dezvoltare rurală, competitivitate, piaţa internă);

• îmbunătăţirea sistemului de guvernare (capacitate instituţională şi securitate internă).

Conectarea Europei – scopul de a accelera investiţiile pe termen lung în drumuri, căi ferate, reţele energetice, conducte şi reţele de mare viteză în bandă largă.

• Ameliorarea legăturilor de transport - investiţii în proiecte de infrastructură menite să faciliteze transportul de mărfuri şi călători, în special între vestul şi estul Europei. Investiţiile se vor axa pe moduri de transport ecologice şi durabile.

• Conectarea reţelelor energetice – realizarea de conexiuni între ţările UE, care să faciliteze furnizarea energiei - atât a celei tradiţionale, cât şi a energiei provenind din surse regenerabile.

• Sprijinirea reţelelor digitale de mare viteză - crearea de reţele în bandă largă şi furnizarea de servicii digitale paneuropene. Se vor acorda subvenţii pentru crearea infrastructurii necesare în vederea introducerii serviciilor de identificare digitală, precum şi a serviciilor electronice în domeniul achiziţiilor publice, sănătăţii, justiţiei şi operaţiunilor vamale. Banii vor fi utilizaţi pentru a asigura conectarea şi interoperabilitatea serviciilor naţionale.

CARTE ALBĂ - Foaie de parcurs pentru un spaţiu european unic al transporturilor – Către un sistem de transport competitiv şi eficient din punct de vedere al resurselor:

1. Un sistem de mobilitate eficient şi integrat
   - Un spaţiu unic european al transporturilor
   - Promovarea unor locuri de muncă şi a unor condiţii de muncă de calitate
   - Transporturi sigure
   - Acţiuni în sprijinul siguranţei transportului: salvarea a mii de vieţi omeneşti
   - Calitatea şi fiabilitatea serviciilor

2. Inovând pentru viitor: tehnologii şi comportamente
   - O politică europeană de cercetare, inovare şi implementare în domeniul transporturilor
   - Promovarea unui comportament mai sustenabil
   - Mobilitate urbană integrată

3. Infrastructuri moderne şi o finanţare inteligentă
   - Infrastructura de transport: coeziune teritorială şi creştere economică

• Un cadru de finanţare coerent

• Tarifarea corectă şi evitarea denaturărilor

Orizont 2020:

• Întăreşte poziţia Europei în cercetare ştiinţifică

• Întăreşte inovarea industrială

• Abordează preocupări majore - schimbări climatice, transport sustenabil, energie regenerabilă accesibilă, siguranţă şi securitate alimentară, îmbătrânirea populaţiei

Propunere de Regulament al Parlamentului European şi al Consiliului privind orientări pentru infrastructuri energetice transeuropene şi de abrogare a Deciziei nr. 1364/2006/CE:

Domenii tematice prioritare:

1. Desfăşurarea reţelelor inteligente: adoptarea tehnologiilor reţelelor inteligente pe întreg teritoriul Uniunii în vederea integrării eficiente a comportamentului şi a acţiunilor tuturor utilizatorilor conectaţi la reţeaua de energie electrică, în special generarea unor cantităţi mari de energie electrică din surse regenerabile sau descentralizate şi adaptarea cererii din partea consumatorilor;

2. *Autostrăzi de energie electrică:* crearea primelor autostrăzi de energie electrică până în 2020, în vederea construirii unui sistem de autostrăzi de energie electrică pe întreg teritoriul Uniunii;

3. *Reţea transfrontalieră de transport a dioxidului de carbon:* dezvoltarea unei infrastructuri pentru transportul dioxidului de carbon între statele membre, cu includerea ţărilor terţe învecinate, pentru desfăşurarea captării şi stocării dioxidului de carbon.

Programul LIFE - Program pentru mediu şi politici climatice:

2 sub-programe:

• subprogramul pentru mediu cu 3 domenii prioritare: – mediu şi utilizarea eficientă a resurselor;

– biodiversitate;

– guvernanţă şi informare în domeniul mediului.

• subprogramul pentru politici climatic cu trei domenii prioritare: – atenuarea schimbărilor climatice;

– adaptarea la schimbările climatice;

– guvernanţă şi informare în domeniul climei.

Directive-cadru în domeniul mediului:

• Directiva-cadru UE privind apa

• Directiva-cadru UE privind deşeurile

• Strategia UE în domeniul biodiversităţii

• Directivele privind păsările şi habitatele

• Directiva-cadru privind solul

• Directive cadru privind calitatea aerului

• Directiva privind mediul marin

Erasmus pentru toţi - Programul UE pentru educaţie, formare, tineret şi sport:

Acţiuni esenţiale:

• Mobilitatea persoanelor în scop educaţional

• Cooperarea pentru inovare şi bune practici

• Sprijinul pentru reformarea politicilor

Acţiuni specifice:

• iniţiativa Jean Monnet

• cooperarea la nivelul UE în domeniul sportului

Leonardo da Vinci:

Acţiuni legate de educaţie vocaţională şi instruire:

• mobilitate

• parteneriate

• proiecte multilaterale

Programul pentru schimbări sociale şi inovare socială:

Trei axe complementare:

• Axa Progress, care sprijină dezvoltarea, punerea în aplicare, monitorizarea şi evaluarea politicilor sociale şi de ocupare a forţei de muncă ale Uniunii şi a legislaţiei în domeniul condiţiilor de muncă şi promovează elaborarea unor politici şi inovarea bazate pe dovezi, în colaborare cu parteneri sociali, organizaţii ale societăţii civile şi alte părţi interesate;

• Axa EURES, care sprijină activităţile desfăşurate de reţeaua EURES, pentru a dezvolta activităţile de schimburi de informaţii şi diseminare şi alte forme de cooperare în vederea promovării mobilităţii geografice a lucrătorilor;

• Axa Microfinanţare şi antreprenoriat social, care facilitează accesul antreprenorilor la finanţare, în special a persoanelor celor mai îndepărtate de piaţa muncii şi a întreprinderilor sociale.

Small Business Act:

Principii:

1. Crearea unui mediu în care antreprenorii şi întreprinderile familiale să poată prospera şi unde spiritul antreprenorial este recompensat.

2. Asigurarea posibilităţii pentru antreprenorii cinstiţi care au dat faliment de a beneficia în mod rapid de o a doua şansă.

3. Definirea regulilor după principiul „Gândiţi mai întâi la scară mică”.

4. Asigurarea reactivităţii administraţiilor la nevoile IMM-urilor.

5. Adaptarea instrumentelor puterilor publice la nevoile IMM-urilor: Facilitarea participării IMM-urilor la achiziţiile publice şi exploatarea mai judicioasă a posibilităţilor oferite IMM-urilor de a beneficia de ajutoare de stat.

6. Facilitarea accesului IMM-urilor la finanţare şi punerea în aplicare a unui cadru juridic şi comercial care să favorizeze punctualitatea plăţilor cu ocazia tranzacţiilor comerciale.

7. Sprijinirea IMM-urilor pentru a beneficia mai mult de oportunităţile oferite de piaţa unică.

8. Promovarea ameliorării competenţelor în interiorul IMM-urilor şi a tuturor formelor de inovaţie.

9. Ajutarea IMM-urilor să transforme provocările în materie de mediu în oportunităţi.

10. Încurajarea şi sprijinirea IMM-urilor pentru a profita de creşterea pieţelor.

Europa creativă:

• încurajarea antreprenoriatului prin reducerea birocraţiei pentru întreprinderile mici, care reprezintă un segment important al sectorului cultural şi creativ.

• dezvoltarea pieţei digitale europene, de exemplu printr-o abordare comună în ceea ce priveşte protejarea drepturilor de proprietate intelectuală şi reducerea cantităţii de bunuri contrafăcute vândute pe internet.

• promovarea creării de reţele şi a schimbului de bune practici la nivel european .

• garantarea împrumuturilor bancare pentru a facilita accesul la finanţare pentru întreprinderile şi organizaţiile din sectorul creativ .

• sprijinirea măsurilor care contribuie la formarea şi atragerea publicului, testarea modelelor economice şi creşterea exporturilor.

• finanţarea educaţiei şi formării, de exemplu prin programul Erasmus pentru toţi.

• utilizarea unei din părţi din fondurile existente pentru a spori contribuţia pe care o aduce cultura la dezvoltarea regională şi locală, atât în zonele urbane, cât şi în cele rurale.

Regiunile cunoaşterii - scopul de a întări potenţialul Regiunilor Europene, şi în particular de a încuraja şi sprijini dezvoltarea, în întreaga Europă, în "clustere orientate pe cercetare", universităţi asociate, centre de cercetare, întreprinderi şi autorităţi regionale.

Acţiuni Suport şi de Coordonare:

- analiza, dezvoltarea şi implementarea agendei cercetării pentru clustere regionale sau transfrontaliere;

- coordonarea regiunilor cu un profil de dezvoltare a cercetării mai slabe cu cele mai dezvoltate;

- iniţiative privind îmbunătăţirea integrării.

INTERREG IVC – îmbunătăţirea eficienţei politicilor de dezvoltare regională în arii precum inovarea, economia cunoaşterii, mediul şi prevenirea riscurilor, contribuţia la modernizarea economică şi creşterea competitivităţii Europei:

- *prioritatea 1:* inovare şi economia cunoaşterii – inovare, cercetare şi tehnologii, antreprenoriat şi IMM-uri, societate informaţională, ocupare, capital uman şi educaţie;

- *prioritatea 2:* mediul şi prevenirea riscurilor – riscuri naturale şi tehnologice, managementul apei, managementul deşeurilor, biodiversitate şi prezervarea cadrului natural, energie şi transport sustenabil, peisaje şi patrimoniu.

B. Strategii relevante la nivel naţional

Programul Naţional de Reformă 2011-2013:

Priorităţi:

• Creşterea eficienţei şi transparenţei administraţiei publice

• Creşterea gradului de absorbţie a fondurilor structurale şi de coeziune

• Utilizarea tehnologiei informaţiei şi comunicaţiilor pentru modernizarea administraţiei publice

• Îmbunătăţirea mediului de afaceri

• Ocuparea forţei de muncă

• Cercetare, dezvoltare, inovare

• Schimbări climatice şi dezvoltare durabilă

• Surse regenerabile de energie

• Eficienţă energetică

• Reducerea ratei părăsirii timpurii a şcolii

• Creşterea ponderii populaţiei cu vârsta de 30-34 ani cu nivel de educaţie terţiară sau echivalentă

• Incluziunea socială

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030:

Obiectivele strategice ale acestui concept sunt:

1. Valorificarea periferialităţii prin dezvoltarea rolului de conector şi releu la nivel continental şi intercontinental.
2. Racordarea la reţeaua europeană de poli şi coridoare de dezvoltare.
3. Structurarea şi dezvoltarea echilibrată a reţelei de localităţi urbane.
4. Afirmarea solidarităţii urban-rural.
5. Dezvoltarea rurală.

6. Consolidarea şi dezvoltarea legăturilor interregionale ca suport al dezvoltării regionale.

7. Dezvoltarea adecvată a diferitelor categorii de teritorii.

8. Creşterea competitivităţii teritoriale.

9. Protejarea, dezvoltarea şi valorificarea patrimoniului natural şi cultural.

Strategia pentru transport durabil pe perioada 2007 – 2013 şi 2020, 2030:

Obiectivele specifice avute în vedere în cadrul acestei strategii sunt:

- modernizarea şi dezvoltarea reţelei de transport de interes European şi naţional, creşterea condiţiilor de siguranţă şi a calităţii serviciilor;
- liberalizarea pieţei interne de transport;
- stimularea dezvoltării economiei şi a competitivităţii;
- întărirea coeziunii sociale şi teritoriale la nivel regional şi naţional;
- compatibilitatea cu mediul înconjurător.

Ca şi direcţii de acţiune pentru perioada 2014-2020 se menţionează - acţiuni pentru realizarea integrării graduale a reţelei şi serviciilor; asigurarea condiţiilor financiare şi tehnice pentru implementarea graduală/etapizată a proiectelor de modernizare şi dezvoltare;consolidarea tendinţelor de restructurare modală; finalizarea procesului de liberalizare a pieţei interne de transport; implementarea graduală a politicilor de mediu şi dezvoltare durabilă.

Strategia de transport intermodal în România 2020:

Obiectivele specifice avute în vedere sunt:

• modernizarea şi/sau construirea unor terminale intermodale şi a infrastructurii aferente;

• realizarea unor servicii intermodale de calitate;

• implementarea unui sistem de urmărire, planificare şi management a transportului intermodal de marfă, utilizând sistemele inteligente de transport disponibile pe piaţă;

• stimularea promovării sistemului naţional de transport intermodal.

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă 2014-2020 (varianta de lucru):

Prioritatea 1. Dezvoltare urbană durabilă integrată

Domeniu de intervenție 1.1: Măsuri pentru îmbunătățirea mediului urban

Operațiuni orientative/activități:

1.1. Reabilitarea infrastructurii publice urbane (străzi, parcuri, zone pietonale etc.)

1.2. Reabilitarea centrelor istorice

1.3. Reabilitarea siturilor industriale poluate și abandonate

1.4. Dezvoltarea antreprenoriatului local

1.5. Sprijin pentru incluziunea socială a comunităților defavorizate social

Domeniu de intervenție 1.2: Îmbunătățirea mobilității urbane

Operațiuni orientative/activități:

1.2.1. Implementarea planurilor de mobilitate urbană

1.2.2. Implementarea strategiilor de transport public urban

Prioritatea 2. Îmbunătățirea eficienței energetice în sectorul public și rezidențial

Domeniu de intervenție 2.1.: Creșterea eficienței energetice în sectorul rezidențial

Operațiuni orientative/activități:

2.1.1. reabilitarea şi modernizarea termică a clădirilor existente, precum şi/sau a sistemelor de alimentare cu căldură pentru încălzirea şi prepararea apei calde menajere, prin folosirea panourilor solare sau a altor elemente inovative;

2.1.2. intervenţii la nivelul elementelor de construcţie exterioare care alcătuiesc anvelopa clădirilor prin termoizolaţii, modernizarea ferestrelor, etanşări;

2.1.3. contorizarea utilităţilor la nivel de clădire;

2.1.4. gestionarea individuală a utilităţilor prin montarea în apartamente a repartitoarelor de costuri;

2.1.5. termoizolarea conductelor din subsoluri;

2.1.6. modernizarea echipamentelor de producere a utilităţilor termice (cazan de producere energie termică, boiler pentru prepararea apei calde menajere, corpuri de încălzire);

2.1.7. înlocuirea armăturilor defecte şi modernizarea acestora.

Domeniu de intervenție 2.2.: Creșterea eficienței energetice în sectorul public

Operațiuni orientative/activități:

2.2.1. reabilitarea şi modernizarea termică a clădirilor existente, precum şi/sau a sistemelor de alimentare cu căldură pentru încălzirea şi prepararea apei calde menajere, prin folosirea panourilor solare sau a altor elemente inovative;

2.2.2. intervenţii la nivelul elementelor de construcţie exterioare care alcătuiesc anvelopa clădirilor prin termoizolaţii, modernizarea ferestrelor, etanşări;

2.2.3. contorizarea utilităţilor la nivel de clădire;

2.2.4. gestionarea individuală a utilităţilor prin montarea în apartamente a repartitoarelor de costuri;

2.2.5. termoizolarea conductelor din subsoluri;

2.2.6. modernizarea echipamentelor de producere a utilităţilor termice (cazan de producere energie termică, boiler pentru prepararea apei calde menajere, corpuri de încălzire);

2.2.7. înlocuirea armăturilor defecte şi modernizarea acestora.

2.2.8. Reabilitarea si modernizarea sistemului de iluminat public.

Prioritatea 3. Dezvoltarea infrastructurii de importanță regională și locală

Domeniu de intervenție 3.1.: Reabilitarea infrastructurii regionale de transport rutier

Operațiuni orientative/activități:

3.1.1. Asigurarea conectivităţii reţelelor de drumuri regionale la reţeaua TEN-T şi dezvoltarea altor moduri de transport, în vederea îmbunătăţirii accesibilităţii teritoriilor în cauză.

3.1.2. Modernizarea şi reabilitarea reţelei de drumuri judeţene care asigură conectivitatea cu reţelele majore

Domeniu de intervenție 3.2**:** reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii educaționale și creșterea calității actului educațional

Operațiuni orientative/activități:

3.2.1. Reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii educaționale, inclusiv dotarea cu echipamente specifice

3.2.2. Reabilitarea/modernizarea centrelor de formare profesională continuă, inclusiv dotarea cu echipamente specifice

3.2.3. Promovarea unor programe de formare profesională specializată în vederea creșterii calității actului educațional

Domeniu de intervenție 3.3**:** Reabilitarea/modernizarea/extinderea infrastructurii de sănătate și creșterea calității serviciilor medicale

Operațiuni orientative/activități:

3.3.1. Reabilitarea/modernizarea/extinderea ambulatoriilor, inclusiv dotarea cu echipamente specifice

3.3.2. Reabilitarea/modernizarea spitalelor regionale, inclusiv dotarea cu echipamente specifice

3.3.3. Promovarea unor programe de formare profesională specializată în vederea creșterii calității serviciilor medicale (servicii medicale de prevenire a unor boli, dar și servicii medicale care presupun utilizarea corectă a noilor echipamente medicale cu care sunt dotate)

Domeniu de intervenție 3.4: Reabilitarea/modernizarea infrastructurii sociale și promovarea unor programe de prevenție (consiliere/mediere) în domeniul serviciilor sociale

Operațiuni orientative/activități:

3.4.1. Reabilitarea/modernizarea infrastructurii de servicii sociale, inclusiv dotarea cu echipamente specifice

3.4.2. Construcția/modernizarea infrastructurii pentru sprijinirea tranziției de la asistența instituțională la cea de proximitate

3.4.3. Derularea de programe (consiliere/mediere) în vederea prevenirii existenței unor situații de abuz sau neglijență în familie și/sau separarea de familie.

Prioritatea 4. Dezvoltarea infrastructurii în vederea promovării incluziunii sociale și reducerii gradului de sărăcie

Domeniu de intervenție 4.1.: sprijin pentru regenerarea economică a zonelor urbane și rurale aflate în declin și pentru incluziunea socială a comunităților defavorizate, inclusiv a comunității rroma

Operațiuni orientative/activități: proiecte integrate de regenerare economică a zonelor deprivate și incluziune socială a comunităților marginalizate, prin:

4.1.1. Îmbunătățirea condițiilor de locuire (reabilitare/modernizare locuințe sociale)

4.1.2. Investiții în infrastructura de sănătate, educație, servicii sociale

4.1.3. Stimularea ocupării, prin intermediul AES (activități economie socială)

4.1.4. Activități (informare/consiliere/mediere etc.) de dezvoltare comunitară integrată, în vederea creșterii gradului de coeziune și consens la nivelul comunității

Prioritatea 5. Îmbunătățirea mediului economic de importanţă regională şi locală

Domeniu de intervenție 5.1.: Dezvoltarea infrastructurii specifice inovării și cercetării

Operațiuni orientative/activități:

5.1.1.Dezvoltarea (modernizarea/extinderea) incubatoarelor de afaceri, parcurilor științifice, tehnologice, industriale și de afaceri, centrelor de excelență, clusterelor

5.1.2. Dezvoltarea (modernizarea/extinderea) rețelelor de tip cluster

5.1.3. Sprijin pentru dezvoltarea activității economice în cadrul infrastructurii specifice inovării și cercetării

5.1.4. Adoptarea de noi tehnologii

5.1.5. Dezvoltarea sistemelor inovative (proces, produs, marketing, servicii)

Domeniu de intervenție 5.2: Creșterea competitivității IMM-urilor

Operațiuni orientative/activități:

5.2.1. Dezvoltarea spiritului antreprenorial, în special prin facilitarea exploatării economice a ideilor noi şi prin încurajarea creării de noi întreprinderi

*5.*2.2. Dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în special pentru a favoriza transferul tehnologic

*5.*2.3. Adoptarea de noi tehnologii

*5.*2.4. Dezvoltarea sistemelor inovative (proces, produs, marketing, servicii)

Prioritatea 6. Dezvoltarea durabilă a turismului

Domeniu de intervenție 6.1: valorificarea durabilă a patrimoniului cultural cu potențial turistic

Operațiuni orientative/activități:

6.1.1. Restaurarea, protecția și valorificarea patrimoniului cultural mondial

6.1.2. Restaurarea, protecția și valorificarea patrimoniului cultural național

Domeniu de intervenție 6.2.: crearea/modernizarea infrastructurii specifice de turism în vederea creșterii atractivității și competitivității regiunilor

Operațiuni orientative/activități:

6.2.1. Valorificarea prin turism a potențialului balnear regional/local

6.2.2. Dezvoltarea economică locală prin valorificarea specificului turistic local (montan, gastronomic, vânătoare, pescuit, etc.)

6.2.3. Crearea infrastructurii specifice de agrement turistic

Prioritatea 7. Îmbunătățirea condițiilor de mediu la nivel regional și local

Domeniu de intervenție 7.1: Reabilitarea siturilor industriale poluate și abandonate

Operațiuni orientative/activități:

7.1.1. curățarea/decontaminarea suprafețelor industriale poluate și abandonate

7.1.2. domalarea clădirilor și planarea terenului

7.1.3. activități adiacente pentru amenajarea de bază a terenului

Domeniu de intervenție 7.2**:** Reabilitarea/extinderea rețelelor de apă și canalizare la nivel local

Operațiuni orientative/activități:

7.2.1. Reabilitarea/extinderea rețelelor de apă

7.2.2. Reabilitarea/extinderea rețelelor de canalizare la nivel local

Domeniu de intervenție 7.3: Creșterea capacității de intervenție în situații de urgență

Operațiuni orientative/activități:

7.3.1. Dotarea cu echipamente pentru situații de urgență

7.3.2. Măsuri de prevenire a situațiilor de urgență (construire diguri, înființarea perdele forestiere de protecție, etc.)

Acordul de Parteneriat 2014-2020 (varianta de lucru):

Obiective tematice și priorități:

• Obiectivul tematic 1: Întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și a inovării (CDI), cu următoarele priorități:

1.1. Sprijinirea activităților de CDI ale întreprinderilor (promovarea eco-inovării și inovării în agricultură și acvacultură, sprijinirea investițiilor în CDI în vederea stimulării transferului tehnologic a rezultatelor competitive ale cercetării, dezvoltarea de produse și

servicii rezultate din activități de cercetare-dezvoltare în sectoarele economice cu potențial ridicat de creștere);

1.2. Promovarea instrumentelor financiare menite să sprijinire riscul asumat de companiile private care derulează activități de CDI, stimularea investițiilor în start-up-uri și spin-off-uri inovative, atragerea tinerilor cercetători în activități de CDI din centre de excelență;

1.3. Dezvoltarea infrastructurii publice și private de cercetare, atât la nivelul clusterelor, centrelor de excelență și a altor structuri de cercetare existente sau emergente, cât și în domenii specifice identificate ca priortitare, în baza potențialului existent sau a avantajelor competitive (de ex. sănătate);

1.4. Valorificarea potențialului pentru excelență în CDI, prin crearea de sinergii cu acțiunile de CDI cuprinse în Programul-Cadru HORIZON 2020 al Uniunii Europene, și asigurarea unor resurse umane înalt calificate în sistemul național de CD, cu precădere în centrele de competență;

1.5. Sprijinirea transferului de cunoștințe și inovare în zonele rurale și întărirea legăturilor dintre agricultură, pescuit, acvacultură, silvicultură și sectorul de cercetare, pentru a oferi noi oportunități de diversificare a activităților economice.

• Obiectivul tematic 2: Creșterea accesului, utilizării și calității tehnologiei informațiilor și comunicațiilor (TIC) – cu următoarele priorități:

2.1. Furnizarea de servicii publice moderne on-line, care să asigure interoperabilitatea și accesul la standardele deschise, pentru a crește transparența și eficiența administrativă, inclusiv aplicații de tip e-justiție;

2.2. Servicii TIC pentru: educație (metode inovative de integrare a resurselor educaționale Web 2.0 și resurse educaționale deschise pentru învățare, infrastructură integrată a unităților de învățământ, e-competențe, etc.), sănătate (e-sănătate, interoperabilitatea serviciilor existente, servicii de urgență integrate, registre electronice de pacienți, etc.), cultură (patrimoniu cultural digital – biblioteci, muzee, obiective culturale, informații culturale online, etc);

2.3. Soluții TIC pentru întreprinderi (comerț electronic, m-commerce, m-wallet, NFC, etc.);

2.4. Servicii TIC care să promoveze activitățile de CDI (investiții în clustere, poli de competitivitate, etc.);

2.5. Dezvoltarea infrastructurii în bandă largă în zone de eșec a pieței, în special rurale, promovarea extinderii Next Generation Access pentru a îmbunătății rețelele în bandă largă existente.

• Obiectivul tematic 3: Creșterea competitivității IMM-urilor, a sectorului agricol, piscicol și a acvaculturii – cu următoarele priorități:

3.1. Promovarea antreprenoriatului prin finanțarea investițiilor de sprijinire a mediului de afaceri de tip: dezvoltarea spiritului antreprenorial (cu accent pe valorificarea economică a noilor idei și a înființării de noi firme în domenii cu potențial ridicat de creștere – de ex. industrii culturale și creative); promovarea integrării firmelor în clustere și lanțuri de furnizori; diversificarea activităților non-agricole și a serviciilor din mediul rural; oferirea de instrumente financiare și servicii-suport pentru antreprenoriatul inovativ, care să genereze valoare adăugată ridicată; dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în particular a celor care promovează transferul de tehnologie și internaționaizarea; promovarea instrumentelor financiare pentru a crește accesul la finanțare pentru a stimula cererea pentru eco-inovare;

3.2. Sprijinirea investițiilor în tehnologii avansate pentru produse și servicii, cu accent pe investiții productive care să introducă noile tehnologii și transferul unor rezultate ale cercetării în industrie;

3.3. Creșterea competitivității tuturor tipurilor de agricultură și a viabilității fermelor, prin: restructurarea fermelor (investiții în ferme, în procesare, marketing și dezvoltarea de noi produse, investiții în infrastructura agricolă), sprinirea înființării de start-up-uri în domeniul agricol, cu precădere prin sprijinirea tinerilor fermieri;

3.4. Promovarea lanțurilor de furnizori și managementul riscului în agricultură, prin: mai buna integrare a produselor primare în lanțurile de furnizare a produselor agro-alimentare prin scheme de calitate, promovarea piețelor locale, a cooperării orizontale și verticale, intrarea pe noi piețe și oportunități de cooperare, canale scurte de furnizare, înființarea de grupuri de producători, asistarea fermierilor pentru managementul riscurilor, investiții în prevenția și combaterea efectelor riscurilor;

3.5. Creșterea competitivității sectorului piscicol și de acvacultură, prin: promovarea capitalului uman, dialogului social și a cooperării cu sectorul de cercetare; dezvoltarea de noi competențe pentru diversificarea activității și a locurilor de muncă din sectorul piscicol (marketing, procesare); sprijinirea lanțurilor de furnizare; activități inovative care să sprijine piscicultura și acvacultura; sprijinirea tinerilor pescari și a start-up-urilor din domeniu.

• Obiectivul tematic 4: Sprijinirea tranziției la o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon, cu următoarele priorități:

4.1. Sprijinirea măsurilor de eficiență energetică și a investițiilor în energii regenerabile la nivelul infrastructurii publice (inclusiv clădiri de interes public) și la clădiri rezidențiale: reabilitarea clădirilor publice și a celor de locuit (blocuri, case); modernizarea sistemelor centralizate de termoficare; cogenerare de înaltă eficiență; creșterea eficienței energetice a iluminatului public; valorificarea energiei verzi pentru consumul de interes public; promovarea prin campanii a eficienței energetice în rândul cetățenilor și a autorităților publice;

4.2. Promovarea strategiilor pentru reducerea emisiilor de dioxid de carbon în zonele urbane, prin promovarea sistemelor de transport urban durabile: implementarea planurilor de mobilitate urbană durabile; promovarea transportului public; îmbunătățirea logisticii transportului de marfă; mijloace de transport eficiente energetic; reducerea congestiei infrastructurii, inclusiv în zonele urbane, și investiții în transportul ecologic, inclusiv prin construcția și modernizarea variantelor de ocolire/drumurilor de centură;

4.3. Sprijinirea măsurilor de eficiență energetică în industrie, inclusiv la nivelul IMM-urilor: investiții pentru creșterea eficienței energetice în industrie, realizarea de audit-uri energetice, campanii de conștientizarea a importanței utilizării eficiente a energiei în rândul companiilor;

4.4. Asigurarea securității furnizării energiei, promovarea producției și distribuției de energie din resurse regenerabile: măsuri de creștere a eficienței energetice a rețelelor, dezvoltarea sistemelor ”smart grid”, sprijinirea investițiilor în producerea de energie verde, asigurarea securității comerțului transfrontalier de energie.

Obiectivul tematic 5: Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și managementul riscurilor – prin următoarele priorități:

5.1. Îmbunătățirea infrastructurii și a serviciilor legate de managementul riscurilor naturale și adaptarea la schimbările climatice (de protecție împotriva inundațiilor, deșertificării, eroziunii, incendiilor de pădure);

5.2. Combaterea secetei prin măsuri non-structurale care să combată efectele schimbărilor climatice, prin reabilitarea sistemelor de irigații și amenajări de acumulări de apă (prevenirea degradării solurilor și a reducerii fertilității, prin sisteme agro-forestiere, împăduriri, construcția de sere, etc; adaptarea la schimbările climatice, la boli și dăunători, menținerea diversității genetice, prin sprijinirea varietăților de culturi și a calității semințelor; îmbunătățirea utilizării apei, prin crearea de zone de stocare a apei în ferme, perdele forestiere

de protecție, etc.; realizarea de rezervoare de apă pentru utilizarea în perioadele de secetă; crearea unui sistem de monitorizare și avertizare timpurie a secetei; identificarea și evaluarea impactului secetei; reabilitarea infrastructurii și adoptarea de bune practici în domeniul combaterii efectelor negative ale hazardelor naturale – aridizare, eroziune, inundații, etc.).

5.3. Îmbunătățirea sistemului național de management al dezastrelor: îmbunătățirea capacității serviciilor de urgență de a furniza servicii de calitate și în timp util populației, inclusiv prin înlocuirea mijloacelor și echipamentelor de intervenție; îmbunătățirea pregătirii cadrelor din serviciile specializate și voluntare de situații de urgență; promovarea utilizării sistemelor TIC în domeniul situațiilor de urgență, prin crearea de dispecerate unice, flexibile și scalabile de comandă; îmbunătățirea capacității României de a răspunde la dezastrele majore naționale și internaționale (cutremure, inundații, incendii de pădure), prin construirea de capabilități regionale modulare multi-risc de răspuns rapid; îmbunătățirea evaluării și identificării riscurilor și dezvoltarea planurilor și instrumentelor de management a riscurilor; îmbunătățirea tuturor etapelor ale ciclului managementului dezastrelor (prevenție, pregătire, răspuns și recuperare); întărirea capacității tehnice și instituționale a ESMNS prin soluții colaborative între diferite instituții, de la diferite niveluri teritoriale;

Obiectivul tematic 6: Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor – cu următoarele priorități:

6.1. Extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată, prin: reabilitarea, extinderea și modernizarea infrastructurii de apă și apă uzată, inclusiv epurarea avansată a apelor uzate pentru a înlătura nutrienții; conectarea locuitorilor la infrastructura de canalizare și de epurare a apelor uzate existentă, mai ales în mediul rural; optimizarea sistemului de monitorizare a apelor prin instalarea de echipamente specifice; alte măsuri necesare pentru îmbunătățirea calității apelor, în linie cu Directiva Cadru Apă;

6.2. Dezvoltarea sistemelor de management a deșeurilor, prin: consolidarea sistemelor existente și întărirea capacității administrative a beneficiarilor; sprijinirea tranziției la sisteme și investiții cu emisii reduse de carbon, promovând eficiența energetică; reducerea consumului de resurse naturale prin creșterea cantității de deșeuri reciclate și promovarea unei utilizări eficiente a resurselor; promovarea utilizării deșeurilor ca materii prime și co-produse secundare;

6.3. Protejarea și conservarea biodiversității, prin: implementarea planurilor de management a zonelor protejate deja elaborate; dezvoltarea și implementarea planurilor de management pentru noi zone protejate; conceperea și implementarea de măsuri de protejare și

conservare a speciilor de interes comunitar; creșterea gradului de conștientizare și informare cu privire la importanța dezvoltării durabile și a protejării biodiversității; maparea și evaluarea distribuției habitatelor naționale pentru speciile sălbatice ce trebuie conservate și dezvoltarea de planuri naționale în acest sens; implementarea sistemului național de monitorizare pentru Directiva Habitate și Păsări; analiza coerenței zonelor protejate și a coridoarelor ecologice;

6.4. Investiții de infrastructură verde complementare: crearea de poduri verzi și ecoducte care reconecteze zonele naturale care au fost artificial separate; coridoare și elemente care să lege zonele protejate în rețea; reabilitarea zonelor naturale degradate pentru a crea noi spații pentru plante, animale, spații de agrement, zone de protecție împotriva dezastrelor; extinderea suprafețelor împădurite; sprijinirea managementului durabil al fondului forestier privat prin oferirea de compensații financiare; monitorizarea resurselor forestiere; elaborarea cadastrului național forestier; restaurarea și conservarea biodiversității zonelor costiere și insulare, pentru activități durabile de pescuit și acvacultură; dezvoltarea și îmbunătățirea Sistemului Național de Evaluare a Calității Aerului; optimizarea și dezvoltarea Rețelei Naționale de Supraveghere a Radioactivității; reabilitarea siturilor poluate, inclusiv decontaminarea și reintroducerea acestora în circuitul socio-economic;

• Obiectivul tematic 7: Promovarea transportului sustenabil și înlăturarea blocajelor din rețelele majore de transport – cu următoarele priorități:

7.1. Modernizarea și dezvoltarea rețelei TEN-T centrală, pentru toate tipurile de transport (rutier, feroviar, fluvial și aerian) – în conformitate cu prevederile Master Planului General de Transport al României;

7.2. Îmbunătățirea conectivității și mobilității regionale, prin: reabilitarea și modernizarea rețelei de cale ferată, inclusiv a stațiilor din nodurile importante și a materialului rulant pentru transportul de călători; reabilitarea și modernizarea rețelei de drumuri naționale, inclusiv a drumurilor de centură, variantelor de ocolire și a legăturilor la rețeaua TEN-T centrală și globală; reabilitarea și modernizarea drumurilor județene și a străzilor urbane care asigură legături secundare și terțiare la rețeaua TEN-T; reabilitarea și modernizarea drumurilor de interes local, în special a celor care asigură legătura la drumurile naționale și județene; reabilitarea și modernizarea cheiurilor și a porturilor, inclusiv a celor maritime, și a infrastructurii de transport fluvial interne; dezvoltarea de terminale intermodale de transport în zone cu potențial de dezvoltare regională;

7.3. Creșterea securității și siguranței în transporturi, prin: modernizarea sistemelor și echipamentelor de intervenție pentru siguranța circulației rutiere și deblocarea traficului, în

perioade cu căderi masive de zăpadă sau cu alte calamități; implementarea sistemelor moderne de monitorizare a traficului pentru toate tipurile de transport.

• Obiectivul tematic 8: Promovarea ocupării și sprijinirea mobilității forței de muncă – cu următoarele priorități:

8.1. Sprijinirea integrării durabile pe piața muncii a tinerilor care nu au un loc de muncă, nu urmează programe educative sau de formare profesională, prin: asigurarea unei tranziții facile de la educație la piața muncii, prin programe de ucenicie și practică pentru absolvenții învățământului terțiar; stimularea auto-ocupării și a antreprenoriatului în rândul tinerilor; scheme care să sprijine integrarea tinerilor pe piața muncii sau în programe educaționale și formare profesională pentru minim 4 luni de la finalizarea studiilor; furnizarea de consiliere specializată, orientare, pregătire vocațională tinerilor fără un loc de muncă și care nu mai studiază, inclusiv prin recunoașterea competențelor non-formale și informale, dezvoltarea competențelor de bază ale acestora (de ex. utilizarea TIC) pentru a crește productivitatea muncii mai ales în sectoarele înalt competitive și cu potențial de creștere; sprijinirea mobilității tinerilor și promovarea accesului lor la locuri de muncă, stagii de practică și ucenicie, disponibile în alte zone ale țării sau în alte țări (prin sistemul EURES); oferirea de stimulente financiare pentru angajatorii care recrutează tineri absolvenți; promovarea calificării la locul de muncă a tinerilor cu un nivel scăzut de studii; promovarea de pregătire vocațională care să elimine decalajele dintre calificările obținute și nevoile angajatorilor; sprijinirea creării și dezvoltării de microîntreprinderi de către tinerii antreprenori;

8.2. Asigurarea accesului șomerilor și persoanelor inactive la locuri de muncă, inclusiv prin măsuri locale de ocupare și sprijinirea mobilității forței de muncă: oferirea de măsuri active și preventive, timpurii și echitabile, pentru piața muncii, cu precădere grupurile vulnerabile și persoanele în vârstă, prin combinarea sprijinului personalizat, a accesului la formare profesională continuă și dezvoltarea de noi competențe; anticiparea nevoilor de formare și furnizarea de servicii de consiliere, de formare profesională continuă și suport individual, în special pentru oportunități de ocupare pe termen lung generate de modificări structurale ale economiei, în sectoare înalt competitive și cu emisii scăzute de carbon; oferirea de stimulente adecvate pentru încurajarea antreprenoriatului și creării de noi locuri de muncă, în special în sectoare emergente (TIC, sănătate, energie verde); promovarea de noi oportunități de ocupare în mediul rural, prin sprijinirea creării de noi întreprinderi și locuri de muncă în activități non-agricole, programe de reconversie profesională; furnizarea de

programe integrate care să stimuleze mobilitatea ocupațională și geografică a persoanelor inactive din mediul rural;

• Obiectivul tematic 9: Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei – prin următoarele priorități:

9.1. Dezvoltarea sistemului de asistență socială, prin: dezvoltarea unui sistem de asistență socială echitabil, durabil, accesibil și de calitate, oferirea de beneficii și servicii sociale pentru toate grupurile vulnerabile, inclusiv servicii preventive, integrate, inovative de combatere a sărăciei și de promovare a incluziunii sociale; sprijinirea implementării sistemelor de asistență de tip e-social (SAFIR) la nivelul autorităților locale și conectarea sa la alte baze de date majore, pentru a reduce riscul de fraudă, eroare sau corupție din sistem; creșterea capacității administrative de colectare, analiză a datelor, prognoză, planificare strategică, monitorizare și evaluare, de elaborare a planurilor de acțiune, de elaborare a strategiilor și politicilor în domeniul asistenței sociale și incluziunii sociale, inclusiv prin soluții TIC; îmbunătățirea competențelor personalului din domeniul serviciilor sociale; dezvoltarea unei culturi proactive, bazată pe voluntariat și participare activă a publicului larg și a beneficiarilor de servicii sociale, în vederea promovării unei abordări de tip parteneriat în combaterea sărăciei și excluziunii; dezvoltarea infrastructurii pentru servicii sociale (centre de zi, unități de îngrijire la domiciliu, centre de tip rezidențial, locuințe sociale); dezvoltarea serviciilor sociale la nivel local;

9.2. Integrarea persoanelor, grupurilor și comunităților vulnerabile, inclusiv a persoanelor de etnie romă, prin: sprijinirea dezvoltării comunităților dezavantajate din mediul urban și rural (lipsite de resurse economice, cu un nivel scăzut de educație și ocupare, lipsite de infrastructură, inclusiv de utilități publice); îmbunătățirea calității și durabilității serviciilor sociale; implementarea de măsuri integrate pentru reducerea ratei sărăciei și a riscului de excluziune socială și asigurarea resurselor și oportunităților necesare pentru creșterea participării grupurilor vulnerabile la viața economică, socială și culturală, inclusiv la procesul decizional, prin investiții sisteme de servicii integrate (ocupare, locuire, sănătate, educație, servicii sociale de interes general); îmbunătățirea accesului la servicii sociale, în special la servicii de ocupare, sociale, educaționale, de locuire și de sănătate; implementarea de măsuri pentru combaterea stereotipurilor și a discriminării;

9.3. Sprijinirea economiei și a întreprinderilor sociale, prin: dezvoltarea sectoarele economiei și antreprenoriatului social pentru a facilita accesul și participarea grupurilor vulnerabile la piața muncii; sprijinirea activităților economiei sociale și a sustenabilității

întreprinderilor sociale; sprijinirea programelor de formare în vederea promovării antreprenoriatului social, încurajarea transferului de bune practici, metode și know-how în domeniul economiei sociale; sprijinirea responsabilității sociale a întreprinderilor și dezvoltarea de servicii dedicate în cadrul acestora (centre de zi și grădinițe pentru copii angajaților, centre de îngrijire pentru vârstnici);

9.4. Promovarea și sprijinirea reformei sistemului național de sănătate, prin: sprijinirea sistemelor de sănătate publică și asistență medicală, cu focalizarea pe programe de prevenție, integrarea serviciilor medicale și sociale la nivel comunitar, promovarea asistenței medicale în ambulatoriu în detrimentul spitalizării, dezvoltarea sistemelor de telemedicină în vederea creșterii accesului la servicii medicale în zonele izolate; creșterea accesului persoanelor asigurate și neasigurate la servicii de urgență de înaltă calitate, prin dezvoltarea de unități sanitare la nivel de comunitate, primare, în zonele izolate, respectiv de centre integrate și spitale regionale de urgență; asigurarea infrastructurii de sănătate publică; accesul la noi metode de diagnostic și tratament;

• Obiectivul tematic 10: Investiții în educație, competențe și învățarea pe tot parcursul vieții – cu următoarele priorități:

10.1. Promovarea accesului egal la servicii de educație de bună calitate (învățământ preșcolar, primar și secundar) și reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii, prin: sprijin pentru elaborarea și implementarea politicilor și practicilor incluzive în învățământul preuniversitar; măsuri de prevenire, intervenție timpurie și măsuri de remediere a abandonului școlar; acces la sisteme alternative de educație – de tip ”a doua șansă”, în special în mediul rural și în comunitățile de romi; creșterea participării, accesibilității și calității în învățământul preșcolar, cu accent pe grupa de vârstă 0-3 ani; sprijinirea programelor, acțiunilor și măsurilor de cuprindere a copiilor și tinerilor cu nevoi speciale în sistemul de educație, vocațional și de formare profesională continuă; integrarea pe piața muncii a tinerilor cu dizabilități, inclusiv prin crearea de ateliere protejate; creșterea atractivității sistemelor educațional și vocațional, inclusiv prin campanii de informare, asistență și consiliere, competiții vocaționale, familiarizarea tinerilor cuprinși în sistemele educaționale obligatorii cu viitoarele locuri de muncă, calificări și oportunități de carieră, cu precădere în mediul rural și în comunitățile de romi; promovarea sistemelor de asigurare a calității în educație și în învățământul vocațional, în conformitate cu Cadrul European de Referință pentru Asigurarea Calității; dezvoltarea și implementarea politicilor bazate pe evidențe, în scopul creșterii accesului, participării și calității serviciilor de educație și a reducerii abandonului școlar, mai ales în mediul rural și în

comunitățile de romi; îmbunătățirea competențelor profesorilor, formatorilor, managerilor și personalului din educație, utilizarea sistemelor de asigurare a calității și de monitorizare, formarea inițială și continuă a acestora; dezvoltarea conținutului educațional, inclusiv pentru îmbunătățirea competențelor TIC, promovarea creativității și combaterea stereotipurilor; îmbunătățirea calității, eficienței și accesibilității educației terțiare, în vederea creșterii numărului de absolvenți de învățământ superior, prin sprijinirea studenților care provin din grupuri vulnerabile (de ex. din mediul rural), a studenților non-tradiționali (studenți adulți), flexibilizarea accesului la învățământului terțiar prin recunoașterea parțială a competențelor/creditelor pentru absolvenții cu diplomă de liceu, îmbunătățirea guvernanței și managementului instituțiilor de învățământ universitar, pentru a crește calitatea metodelor didactice, utilizarea tehnologiilor inovative în educație, valorificarea oportunităților pentru îmbunătățirea competențelor cadrelor didactice; sprijinirea internaționalizării educației superioare, prin cercetare avansată și mobilitate; sprijinirea relevanței studiilor superioare pentru piața muncii, prin dezvoltarea creativității, a competențelor antreprenoriale și focalizarea pe rezolvarea problemelor; dezvoltarea și întărirea parteneriatelor dintre instituțiile de învățământ superior, cele de cercetare și mediul de afaceri;

10.2. Încurajarea și creșterea participării la formarea profesională continuă, îmbunătățirea competențelor forței de muncă și a relevanței formării pentru nevoile pieței forței de muncă, prin: implementarea strategiilor pentru formare profesională continuă, în colaborare cu partenerii sociali, prin acțiuni, activități și programe multiple și flexibile; implementarea instrumentelor pentru promovarea accesibilității și calității educației și formării, dezvoltarea competențelor de bază și transversale la toate nivelurile educaționale, crearea de legături flexibile între sistemul de educație, cel de formare profesională continuă și piața muncii; adaptarea formării și educației vocaționale la cerințele pieței muncii, prin anticiparea nevoilor de piața forței de muncă și asigurarea corelării cererii cu oferta, inclusiv prin calificarea la locul de muncă, scheme de ucenicie, practică și mobilitate, care să asigure o tranziție facilă de la școală la locul de muncă; întărirea capacității învățământului tehnic și vocațional de a furniza programe educaționale și de formare adaptate la nevoile angajatorilor, în special în domenii cu potențial de creștere; promovarea parteneriatelor și rețelelor dintre partenerii sociali, companii și furnizori de formare; sprijinirea învățării de-a lungul vieții, prin dezvoltarea și implementarea de programe de formare non-formale; dezvoltarea sistemelor de educație a adulților, în corelare cu standarde ocupaționale de calitate; dezvoltarea competențelor adulților, inclusiv a migranților și a vârstnicilor;

10.3. Creșterea accesului la servicii de educație de calitate prin dezvoltarea infrastructurii educaționale și de formare profesională continuă, inclusiv a așezămintelor culturale implicate în acest sistem, prin: dezvoltarea infrastructurii de învățământ preșcolar și de îngrijire a copiilor (creșe); creșterea accesului la educație și formare a copiilor din zonele dezavantajate, prin construirea de campusuri școlare și facilități de transport școlar; modernizarea și dezvoltarea infrastructurii și resurselor educaționale (resurse TIC, laboratoare, ateliere, ferme pentru practică, etc.), accesibile pentru toți; crearea, managementul și dezvoltarea unei platforme naționale de e-learning și a unei biblioteci virtuale naționale.

• Obiectivul tematic 11: Creșterea capacității instituționale și o administrație publică eficientă – cu următoarele priorități:

11.1. Creșterea capacității administrative și a eficienței administrației și serviciilor publice pentru a implementa reforme, a asigura o mai bună reglementare, protejarea economiei împotriva atacurilor criminale, prevenirea penetrării unor elemente criminale, întărirea securității cibernetice și pentru a asigura o mai bună guvernanță la toate nivelurile, prin: reforma politicilor publice, o mai bună reglementare și guvernare; întărirea capacității ministerelor de a pregăti studii de impact, de a corela documentele de politici publice și legislația complexă, introducerea unei metodologii de cuantificare și reducere a costurilor administrative; legarea politicilor publice de resurse bugetare pentru o mai bună implementare a cadrului existente de planificare strategică; introducerea unui instrument de planificare și prioritizare a activității guvernului, în vederea creșterii predictibilității procesului decizional; întărirea capacității instituționale și a competențelor personalului din administrația centrală de a coordona și monitoriza politicile guvernamentale, asigurarea continuității implementării planurilor de acțiune pentru reforma funcțională a administrației centrale; sisteme de management, monitorizare și evaluare la nivelul instituțiilor și serviciilor publice, pentru a le îmbunătății eficiența, calitatea și a le adapta la schimbări, provocări și la nevoile cetățenilor; creșterea transparenței și a accesibilității în administrația publică; dezvoltarea și implementarea strategiilor și politicilor de resurse umane (competențe manageriale, de implementare, de dezvoltare de parteneriate, de descentralizare, sisteme de evaluare și remunerare raționalizate, transparența și independența proceselor de recrutare, etc.); dezvoltarea, introducerea și sprijinirea utilizării instrumentelor de e-guvernare; dezvoltarea sistemului național cadastral;

11.2. Întărirea capacității instituționale și a eficienței administrației publice implicate în implementarea intervențiilor finanțate din Fondurile Structurale și de Investiții ale U.E., prin: asigurarea personalului stabil, calificat și suficient pentru coordonarea, managementul și controlul Fondurilor Structurale și de Investiții în România; întărirea capacității administrative și asigurarea instrumentelor necesare pentru coordonarea, managementul și controlul Fondurilor Structurale și de Investiții, inclusiv prin sistemul SMIS; întărirea capacității administrative a beneficiarilor de a implementa proiecte finanțate din Fondurile Structurale și de Investiții; diseminarea informațiilor și asigurarea comunicării cu privire la instrumentele structurale.

C. Strategii relevante la nivel regional și județean

Strategia de Dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2014-2020 (versiune de lucru):

Agentia pentru Dezvoltare Regionala Centru a demarat procesul de elaborare a Strategiei de Dezvoltare a Regiunii Centru pentru perioada 2014-2020. Documentul are la baza definirea viziunii de dezvoltare, definirea obiectivului strategic global, analiza aprofundata a situatiei curente pe baza analizei socioeconomice si a analizei SWOT, precum si analiza contextului national si european. În cadrul Strategiei de Dezvoltare Regionala pentru perioada de programare 2014-2020 s-au identificat prioritatile de dezvoltare si s-au stabilit obiectivele specifice si domeniile prioritare de interventie. Prin cele sase axe prioritare identificate strategia se fundamenteaza pe o analiza a nevoilor reale din Regiunea Centru.

Axa prioritara 1. Dezvoltare urbana, dezvoltarea infrastructurii tehnice si sociale regionale

Axa prioritara 2. Cresterea competitivitatii economice, stimularea inovarii

Axa prioritara 3. Protectia mediului inconjurator, cresterea eficientei energetice, stimularea utilizarii surselor alternative de energie

Axa prioritara 4. Dezvoltarea zonelor rurale, sprijinirea agriculturii si silviculturii

Axa prioritara 5. Dezvoltarea turismului

Axa prioritara 6. Dezvoltarea resurselor umane, cresterea incluziunii sociale

Strategia de Dezvoltare a Judeţului Alba pe perioada 2014-2020

Strategia se coordonează cu Cadrul Strategic Comun 2014-2020 și Cadrul Financiar Multianual 2014-2020, urmărind concentarea tematică asupra priorităților Strategiei Europa 2020, și consolidarea coeziunii teritoriale.

Obiectivul general al strategiei este de a coordona Strategiile sectoriale elaborate în cadrul Etapei I şi a oferi un instrument metodologic şi tehnic, pe baza căruia să se poată stabili, în parteneriat cu consiliile locale și cu sectorul privat, priorităţile de dezvoltare durabilă ale judeţului, în context regional şi naţional.

Direcții strategice de dezvoltare pentru perioada 2014-2020.

1 Dezvoltarea echilibrată a teritoriului județean, întărirea vitalită ții zonelor rurale și susținerea acelor unități administrativ teritoriale cu probleme în recuperarea decalajelor existente

2 Creșterea competitivită ții orașelor, prin atragerea de noi investiții, prin promovarea patrimoniului natural și cultural, prin realizarea de investiții publice și forme de management adecvat ce contribuie la integrarea acestora în politici regionale active în dezvoltarea zonelor rurale și a turismului

3 Consolidarea și realizarea de noi forme asociative ce susțin parteneriatul teritorial între unități administrative și reprezentanți ce contribuie la dezvoltarea economică, socială educațională și culturală a județului

Obiectiv strategic 1:

Coeziune și competitivitate Dezvoltarea policentrică și echilibrată a zonelor funcționale urbane și rurale pentru creșterea competitivității și întărirea coeziunii teritoriale.

Obiectiv prioritar 1.1: Intărirea parteneriatelor teritoriale, cu efect pozitiv în creșterea masei economice a județului Alba.

Obiectiv strategic 2: Conectivitate, Atractivitate, Siguranță Promovarea integrată a accesului egal la infrastructură și informație.

Obiectiv prioritar 2.1: Asigurarea accesibilității și creșterea mobilității, suport al dezvoltării policentrice a județului în context regional și național, în condiții de protecție a mediului.

Obiectiv prioritar 2.2: Echiparea cu utilități și servicii publice de interes general, în condiții de protecție a mediului și utilizarea eficientă a resurselor, în scopul creșterii atractivității și funcționalității teritoriului.

Obiectiv strategic 3: Patrimoniul un motor al creativității Conservarea valorilor culturale și protecția mediului, factori ai identității și dezvoltării economice prin turism.

Obiectiv prioritar 3.1: Conservarea patrimoniului cultural, tangibil și intangibil, pentru dezvoltarea durabilă a turismului.

Obiectiv prioritar 3.2: Menținerea integrității patrimoniului natural.

Obiectiv prioritar 3.3: Valorificarea prin turism a patrimoniului cultural și natural

Obiectiv strategic 4: Un județ bine administrat Dezvoltarea managementului public în scopul atingerii coeziunii teritoriale.

Obiectiv prioritar 4.1: Dezvoltarea capacității operaționale a instituțiilor administrației publice de a răspunde nevoilor comunității.

Obiectiv prioritar 4.2: Incurajarea și dezvoltarea implicării civice în luarea deciziilor.

2.3. POLITICA DE COEZIUNIE – FONDURI U.E. 2014-2020

La 6 octombrie 2011, Comisia Europeană a adoptat un proiect de pachet legislativ care va constitui un cadru al politicii de coeziune a Uniunii Europene pentru perioada 2014-2020.

Comisia a propus mai multe schimbări importante ale modului în care politica de coeziune este concepută şi pusă în aplicare, şi anume:

• concentrarea asupra priorităţilor Strategiei Europa 2020 de creştere inteligentă, durabilă şi favorabilă incluziunii;

• recompensarea performanţelor;

• sprijinirea programării integrate;

• accentul pus pe rezultate – monitorizarea progreselor înregistrate în ceea ce priveşte atingerea obiectivelor convenite;

• consolidarea coeziunii teritoriale şi simplificarea aplicării.

Aceste schimbări vin ca urmare a adoptării de către Comisie, în iunie 2011, a unei propuneri referitoare la următorul cadru financiar multianual pentru aceeaşi perioadă.

În propunerea sa, Comisia a decis că politica de coeziune ar trebui să rămână un element esenţial al următorului pachet financiar şi a subliniat rolul său esenţial în ceea ce priveşte aplicarea Strategiei Europa 2020.

Bugetul total propus pentru perioada 2014–2020 va fi de 376 miliarde EUR, inclusiv fondurile pentru noua facilitate „Conectarea Europei", concepută în vederea creşterii numărului proiectelor transfrontaliere în domeniile energiei, transporturilor şi tehnologiei informaţiei.

Arhitectura legislativă a politicii de coeziune cuprinde:

• un regulament general de stabilire a unor dispoziţii comune referitoare la Fondul european de dezvoltare regională (FEDR), Fondul social european (FSE), Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), Fondul european pentru pescuit şi afaceri maritime (EMFF), precum şi de stabilire a unor dispoziţii generale privind FEDR, FSE şi Fondul de coeziune;

• trei regulamente specifice privind FEDR, FSE şi Fondul de coeziune; şi două regulamente privind obiectivul de cooperare teritorială europeană şi Gruparea europeană de cooperare teritorială (GECT);

Comisia propune o serie de principii comune aplicabile tuturor fondurilor. Printre acestea se numără parteneriatul şi guvernanţa pe mai multe niveluri, respectarea legislaţiei UE

şi a legislaţiei naţionale aplicabile, promovarea egalităţii între femei şi bărbaţi, nediscriminarea şi dezvoltarea durabilă.

Programare strategică consolidată: concentrare tematică asupra strategiei Europa 2020

Pentru a maximiza impactul politicii în ceea ce priveşte realizarea priorităţilor europene, Comisia propune consolidarea procesului de programare strategică. Aceasta implică introducerea unui cadru strategic comun, a unor contracte de parteneriat şi a unei liste de obiective tematice conforme cu Strategia Europa 2020 şi cu orientările integrate ale acesteia.

Cadrul strategic comun, care urmează să fie adoptat de către Comisie, va stabili acţiuni cheie pentru realizarea priorităţilor UE, va oferi orientări privind programarea aplicabilă tuturor fondurilor, inclusiv FEADR şi EMFF şi va promova o mai bună coordonare a diverselor instrumente structurale ale UE.

Contractele de parteneriat, convenite la început între Comisie şi statele membre, vor stabili contribuţia generală la nivel naţional, corelată cu obiectivele tematice şi cu angajamentele legate de acţiuni concrete în vederea realizării obiectivelor Europa 2020.

Fondul european de dezvoltare regională (FEDR)

Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) urmăreşte consolidarea coeziunii economice, sociale şi teritoriale în cadrul Uniunii Europene prin corectarea dezechilibrelor existente între regiunile acesteia.

FEDR sprijină dezvoltarea regională şi locală pentru a contribui la toate obiectivele tematice, prin stabilirea unor priorităţi detaliate în vederea unui mai mare accent pus pe:

• cercetare şi dezvoltare, precum şi inovare;

• îmbunătăţirea accesului la informaţii şi a calităţii acestora, precum şi la tehnologiile comunicaţiilor;

• schimbările climatice şi trecerea la o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon;

• sprijinul comercial acordat IMM-urilor;

• serviciile de interes economic general;

• infrastructurile de telecomunicaţii, energie şi transport;

• consolidarea capacităţii instituţionale şi o administraţie publică eficientă;

• infrastructurile de sănătate, educaţie şi sociale;

• dezvoltarea urbană durabilă.

Consolidarea concentrării tematice

Pentru a asigura concentrarea investiţiilor la nivelul UE pe aceste priorităţi, se stabilesc alocări minime pentru un anumit număr de zone prioritare. De exemplu, în regiunile

mai dezvoltate şi de tranziţie, cel puţin 80 % din resursele FEDR la nivel naţional ar trebui să fie alocate pentru eficienţă energetică şi energii regenerabile, inovare şi sprijin pentru IMM-uri, din care cel puţin 20% ar trebui să fie alocate pentru eficienţă energetică şi energii regenerabile. Regiunile mai puţin dezvoltate ar trebui să dispună de o paletă mai largă de priorităţi de investiţii, care să reflecte nevoile mai mari de dezvoltare ale acestora. Însă acestea vor trebui să aloce cel puţin 50% din resursele FEDR pentru eficienţă energetică şi energii regenerabile, inovare şi sprijin pentru IMM-uri.

Consolidarea coeziunii teritoriale

Regulamentul propus prevede un accent mai mare pe dezvoltare urbană durabilă.

Aceasta ar trebui să se realizeze prin alocarea unui procent minim de 5% din resursele FEDR pentru dezvoltare urbană durabilă, prin stabilirea unei platforme de dezvoltare urbană pentru promovarea consolidării capacităţilor şi a schimburilor de experienţă, precum şi prin adoptarea unei liste a oraşelor în care vor fi puse în aplicare acţiuni integrate pentru dezvoltare urbană durabilă.

Propunerea include, de asemenea, sprijin pentru acţiunile inovatoare în domeniul dezvoltării urbane durabile în baza unui plafon de 0,2% din fondurile anuale.

Se va acorda o atenţie specială zonelor cu caracteristici naturale sau demografice specifice, precum şi o alocare suplimentară pentru regiunile ultraperiferice şi slab populate.

Un procent de cel puţin 50% din această alocare suplimentară va trebui să fie alocat acţiunilor care contribuie la diversificarea şi modernizarea economiilor regiunilor ultraperiferice, punându-se un accent special pe cercetare şi inovare, tehnologiile informaţiei şi comunicaţiilor şi pe competitivitatea IMM-urilor.

În aceste condiții, autoritățile locale trebuie să facă față unor noi provocări, să se adapteze strategic la noile tendințe susținute de Uniunea Europeană dar și să răspundă nevoilor comunității locale. Viziunea strategică devine astfel un factor important în dezvoltarea armonioasă a tuturor direcțiilor importante: infrastructură, educație, sănătate, cultură, turism, agricultură.

2.4. ROMÂNIA ÎN UNIUNEA EUROPEANĂ

România este situata în partea de sud-est a Europei la intersecţia cu principalele axe de comunicaţii europene Nord-Sud şi Est –Vest.

Suprafaţa României este de 238.391 km^2 reprezintă 5,49 % din suprafaţa UE 25, iar ca populaţie 21,733 mil loc reprezintă 4,77 % din 454,9 mil. loc. total populaţie Uniunea Europeană.

Conform metodologiei O.E.C.D. de clasificare a regiunilor rurale, la nivelul NUTS III în România spaţiul rural, însumează 99% din teritoriu şi 90,6% din populaţie, faţă de Uniunea Europeană, unde acesta deţine 84,4% din suprafaţa totală şi 39,5% din populaţia totală.

Teritoriul României prezintă toate cele trei mari categorii de relief: 31% munţi, 36% dealuri şi podişuri, 33% câmpii şi lunci intr-o dispunere concentrică şi sub aspect de amfiteatru a treptelor majore de relief.

În urma prelucrării informaţiilor la nivelul spaţiului rural suprafeţele rezultate pentru principalele forme de relief (câmpie, deal, munte) şi de asemenea procentele principalelor forme de relief faţă de suma suprafeţei totale agricole şi forestiere se prezintă astfel: clima României este temperat continentală de tranziţie, cu influenţe oceanice dinspre vest, mediteraneene dinspre sud-vest şi continental-excesive dinspre nord-est. Precipitaţiile medii anuale sunt variabile în funcţie de altitudine: 500 mm la câmpie, 700 mm la deal și 1200 mm la munte.

2.5. SCURTĂ PREZENTARE A JUDEŢULUI ALBA

1. ISTORIE

Cele mai vechi mărturii arheologice atestă prezența omului în județul Alba încă din paleolitic și neolitic. Descoperirile făcute în județul Alba sunt dovada existenței uneia dintre cele mai importante culturi neolitice din Transilvania, cunoscută în literatura de specialitate sub numele de Cultura Petrești. La începutul secolului al II-lea (d.h), o parte din Dacia a fost cucerită de împăratul roman Traian și transformată în provincie a Imperiului Roman. Orașul Apulum, astăzi Alba-Iulia, era unul dintre cele mai importante așezări din județul Alba. Actualul teritoriu al județului Alba era locuit la acea perioadă de o populație numeroasă care a dus mai departe continuitatea poporului român în secolele viitoare.

Cronicile scrise și descoperirile arheologice vorbesc despre apariția și dezvoltarea, în secolul IX, a unei așezări autohtone centru economic și politic în Transilvania. Alba-Iulia este, fără nici o îndoială, una dintre așezările bine conturate, puternic centru economic, politic și religios al începientului stat Roman, principat cunoscut sub numele de Voievodatul de la Balgrad.

Înfrangerea Ungariei de către turci a avut ca rezultat apariția Principatului Autonom al Transilvaniei, cu capitala la Alba-Iulia. Alba-Iulia devine astfel, pentru un secol și jumătate, cel mai important centru politic, cultural și umanistic al principatului, locul de întâlnire al câtorva remarcabile și rsăsunătoare evenimente istorice.

Printre marile evenimente politice din istoria oraşului se numără intrarea în anul 1599 a lui Mihai Viteazul în Alba Iulia, precum şi execuţia în 1784 lui Horia şi Cloşca. Alte momente istorice: activitatea revoluţionară a lui Avram Iancu (1848) şi, în 1918, organizarea la Alba Iulia a „Marii Adunări Naţionale”, care a hotărât unirea Transilvaniei cu România.

Dintre principalele evenimente culturale româneşti, în 1597 înfiinţarea tipografiei domneşti ortodoxe, şi publicarea „Noului Testament de la Bălgrad”, iar în 1699 primul Abecedar.

2. AȘEZARE - *descriere geografică*

Judeţul Alba este situat în partea centrală a României, în zona de contact a Podişului Transilvaniei cu Munţii Apuseni şi Carpaţii Meridionali, pe cursul mijlociu al râului Mureş, care traversează judeţul de la nord – est (în zona Ocna Mureş), la sud – vest (în zona Şibot).

Suprafaţa judeţului este de 6231 kmp, reprezentând 2,6% din suprafaţa ţării şi este al 16 – lea judeţ ca mărime, încadrându-se din acest punct de vedere în categoria judeţelor de mărime mijlocie.

Judeţul Alba se învecinează la nord cu judeţul Cluj, în nord – vest cu judeţele Bihor şi Arad, în sud – vest cu judeţul Hunedoara, în sud cu judeţul Vâlcea, în sud – est cu judeţul Sibiu şi în nord – est cu judeţul Mureş.

3. RELIEF

În judeţul Alba predomiă formele înalte de relief, astfel, munţii ocupă cca. 52% din suprafaţă, zonele de podiş şi dealuri 26%, iar zonele de câmpie, inclusiv luncile râurilor 22%. Zona montană este dominată de extremitatea estică a Munţilor Metaliferi, de culmile masivului Trascăului, de versanţii sudici ai Munţilor Bihariei, precum şi de Munţii Şurianu. Zona de podiş şi deal este dată de Podişul Secaşelor, Podişul Târnavelor, şi de depresiunile montane: Zlatna, Abrud şi Câmpeni, iar zona joasă de câmpie este dominată de Depresiunea Alba Iulia – Turda şi parţial de Culoarul Depresionar al Oraştiei.

Depresiunea colinară a Transilvaniei este cea mai mare depresiune din interiorul arcului carpatic. Are un relief colinar, de unde denumirea de colinară, care i se poate atribui depresiunii intercarpatice a Transilvaniei. Este mărginită de cele trei ramuri carpatice, care îşi iau numele dupa poziţia faţă de această zonă depresionară: Carpaţii Orientali (în est), Carpaţii Meridionali (în sud) şi Carpaţii Occidentali (în vest). Spre nord-vest există o legătură mai largă cu Dealurile de Vest şi Câmpia de Vest pentru jugul intracarpatic.

5. CLIMA

Regimul climatic ce caracterizează județul Alba se incadrează în sectorul de climă temperat – continentală, specifică ţării noastre, diferenţiată în funcţie de altitudine, cu temperaturi medii anuale de 2˚C în zonele montane şi 9,5˚ C în Lunca Mureşului.

Vânturile predominante bat dinspre SE şi NE cu viteze medii anuale ce variază între 2,3 şi 4,3 m/s, în zonele mai joase ale județului Alba, şi între 4 - 6 m/s în zonele montane înalte.

În general, în Carpați, vânturile tari dinspre NV aduc vreme ploioasă vara și viscole iarna. Vântul dinspre NE menține timpul frumos, cel dinspre S și SV menține timp uscat și călduros, iar vântul de N cauzează un timp rău de cateva ore, apoi vreme frumoasa mult timp.

6. REȚEAUA HIDROGRAFICĂ - este dominată de cursul mijlociu al Mureşului, care colectează toate râurile din teritoriul său. Principalii afluenţi ai Mureşului în judeţul Alba pe partea dreaptă sunt: Arieşul, Aiudul, Geoagiul, Valea Teiuşului, Valea Gălzii, Cricăul, Ampoiul, Vinţul, etc., iar pe partea stângă Mureşul primeşte: Târnava (Mare şi Mică), Secaşul Sebeşului, Sebeşul, Pianul, Cugirul şi altele. În zona Munţilor Apuseni avem râul Arieş cu cei doi afluenţi ai săi: Arieşul Mare şi Arieşul Mic.

7. FLORA ȘI FAUNA - vegetația este diversificată datorită unităților fizico-geografice diferite de pe teritoriul județului. Întâlnim păduri de foioase, păduri de molid sau chiar amestecate populate cu cerb, capra neagra, cocos de munte, mistreț, urs brun. Datorită unor rarități floristice sau prezenței unor plante endemice a fost posibilă delimitarea unor rezervații: complexe-Scărișoara, Iezerul, Șureanu; rezervații botanice-Scărița-Belioara, turbariile de la Oașa, poienile cu narcise de la Negrileasa, forestiere-padurea cu larice de la Vidolm. De asemenea, mai sunt și rezervații geologice și speologice: binecunoscutul compex carstic de la Scărișoara, masivele de bazalte Detunatele, calcarele de la Ampoița.

8. BOGĂȚII NATURALE - între resursele naturale cele mai importante, care se află pe teritoriul județului în zăcământ sau se exploatează sunt: complexele metalifere neferoase (aur, argint, cupru, plumb, zinc, pirită, mercur, etc.), sare, bentonită, calcar, mangan, ozocherită, gresie, tufuri vulcanice, marne, argile, marmură, piatră pentru construcţii, nisipuri şi pietrişuri, lemnul, gazele naturale, etc.

9. AGRICULTURA

După modul de folosinţă, suprafaţa judeţului Alba, care este de 624157 ha, se împarte astfel:- suprafaţa agricolă este de 323198 ha (52% din suprafaţa judeţului (2011)), din care:

- suprafata arabila este de 129503 hectare (21% din suprafaţa judeţului),
- pasuni 117851 hectare (19% din suprafaţa judeţului),
- fanete 70206 hectare (11 % din suprafaţa judeţului),
- vii si pepiniere viticole 4656 hectare (1% din suprafaţa judeţului),
- livezi si pepiniere pomicole 982 hectare (0,16% din suprafaţa judeţului),
- paduri 229700 hectare (37%),
- ape si balti 6370 hectare (1,0%),
- alte suprafete 62387 hectare (10%),

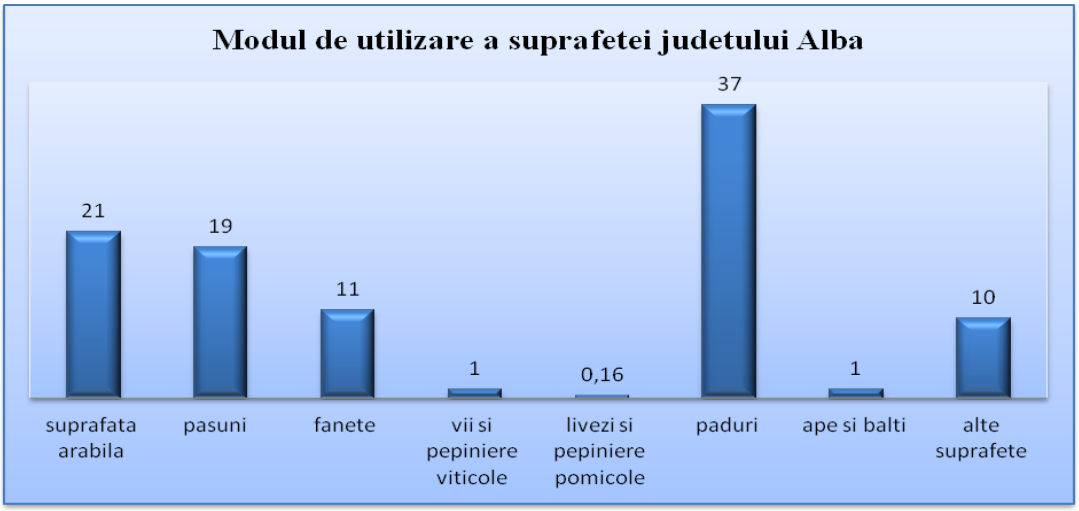

10. CULTURA

Meleagurile judetului Alba sintetizeaza sincretic, datini si obiceiuri, influentele venite din zona Muntilor Apuseni, Muresului, Sebesului si Secaselor, romanii convietuind in armonie cu celelalte natii care s-au asezat de-a lungul istoriei pe aceste meleaguri.

Bisericuta memoriala Mihai Viteazul se afla in municipiul Alba Iulia, in vecinatatea zidurilor cetatii, la 500 m de Obeliscul inchinat eroilor martiri Horea, Closca si Crisan. Pe locul actualei bisericute de lemn s-a aflat vechea ctitorie, din anul 1597, a voievodului unificator Mihai Viteazul.

Cultura - este reprezentată de un număr însemnat de instituţii printre care, mai importante:

- Muzeul Unirii din Alba Iulia
- Muzeele de istorie din Blaj şi Aiud
- Casa de Cultură a Sindicatelor din Alba Iulia
- Casa de Cultură a Studenţilor din Alba Iulia
- Clubul Tineretului
- Teatrul de păpuşi din Alba Iulia
- Centrul de cultura ”Augustin Bena” Alba Iulia

11. ORGANIZARE ADMINISTRATIV-TERITORIALĂ - Judeţului cuprinde un număr de 11 oraşe, din care 4 municipii – Alba Iulia (reşedinţă de judeţ), Aiud, Blaj şi Sebeş şi 7 oraşe: Abrud, Câmpeni, Cugir, Ocna Mureş, Zlatna, Teiuş şi Baia de Arieş. În judeţ mai sunt înca 67 unităţi administrativ – teritoriale, respectiv, comune şi 658 de sate.

Alături de judeţele Braşov, Sibiu, Covasna, Harghita şi Mureş, judeţul Alba intră în componenţa Regiunii de Dezvoltare Centru, care îşi are sediul în municipiul Alba Iulia.

12. POPULAȚIA - Județului Alba la data de 20 octombrie 2011, număra 342.376 locuitori, din care 198.412 (57,9%) de persoane în mediul urban iar 143.964 (42,1%) în mediul rural, densitatea populaţiei pe kilometru pătrat fiind de 55 locuitori Din punct de vedere a topului populaţiei celor 41 de judeţe Alba se află pe locul 29. Populaţia municipiului Alba Iulia, care este reşedinţă de judeţ la aceaşi dată era de 63.536 locuitori.

13. OBIECTIVELE TURISTICE

Turismul - Judeţul Alba deţine un potenţial turistic deosebit. Numeroasele vestigii ale trecutului istoric, monumente de artă de o valoare considerabilă (cetatea bastionară în stil Vauban, Muzeul Unirii, Biblioteca Bathyaneum din Alba Iulia, muzeele de istorie de la Blaj şi Aiud, Câmpia Libertăţii de la Blaj, etc.), pitorescul Văilor Ampoiului, Arieşului şi Sebeşului cu forme carstice (peşteri, chei) şi frumuseţea masivelor muntoase Apuseni şi Sebeş, Gheţarul de la Scărişoara, băile sărate de la Ocna Mureş, toate constituie puncte de atracţie pentru turişti.

Turismul cultural - este strâns legat de existenţa pe teritoriul judeţului a unor monumente şi manifestări prin care se asigură promovarea valorilor din acest teritoriu. Pot fi amintite aici manifestările organizate cu ocazia *„Târgului de fete”* de pe Muntele Găina, Festivalul de poezie „Lucian Blaga” de la Sebeş, Festivalul strugurilor, etc.

CAPITOLUL III
PREZENTARE GENERALĂ A COMUNEI DAIA ROMÂNĂ

3.1 PRIMELE MARTURII DOCUMENTARE

Primele marturii ale prezentei umane pe aceste locuri dateaza din neolitic. În urma cercetărilor arheologice efectuate în zonă de catre I. Paul în anii 1967 - 1968 s-au identificat în locul numit "Părăuţ"o aşzare neolitica, cu şapte nivele de locuire aparţinând fazei târzii a culturiilor neolitice Vinca şi Turdaş, suprapuse de mai multe nivele de locuire aparţinând fazei timpurii de dezvoltare, a culturii Petreşti.

În anii 1968 - 1970, se fac descoperiri arheologice în punctul "Troian" unde s-au identificat materiale aparţinând bronzului timpuriu - cultura Coţofeni şi bronzului clasic - cultura Wietenberg. În epoca bronzului locuirea în zonă se intensifică. Acum apar aşezări noi, ale triburilor Wietenberg şi Noua, pe lângă cea de la Daia Română la Dumitra, Mihalţ, Obreja etc.

Acest nivel de locuire este suprapus de un altul aparţinând perioadei timpurii a epocii fierului - Hallstatt. Aceasta aşezare se înscrie în rândul altor aşezări din această perioadă, aflate în aria de influenţă a mării aşezari hallstattiene de la Teleac, cum sunt cele cunoscute la Berghin, Dumitra, Obreja etc.

Aşezarea hallstattiana este suprapusă la rândul sau de alta, altul aparţinând Lateneului dacic. Dacii sunt prezenţi, în virtutea unei continuităţi de locuire încă din perioadele precedente. În zona imediată, descoperiri dacice sunt semnalate pe teritoriul localităţilor Berghin – „Viişoara", Boz, Ciugud, „Crâjma lui Bran" şi „După Grădini", Colibi, Cut – „Fântâna Dragului", Dumitra, Ghirbom – „Ghiezuini", Oarda –„Bulza" şi „Cutină", Straja – „Fântâna Bunii", Şeuşa – „La cărarea morii", Vingard etc.

Se poate observa că numărul aşezarilor creşte considerabil, prin răspândirea populaţiei pe intregul teritoriu al „Podişului dintre Secaşe". O serie de aşezări descoperite sau semnalate aici, confirma popularea intensă a regiunii, în condiţiile structurării organizării sociale la nivelul triburilor.

În 1293 Episcopul Peteru obţine de la rege privilegiul regal de a se aşeza pe moşiile sale Dara, în acest an apare pentru prima data în istorie Daia, de unde putem concluziona faptul ca o parte din moşiile Daia existau şi aparţineau de domeniul episcopal.

Între anii 1550 - 1560, pe structura domeniului episcopal şi al capitlului ia fiinţa domeniul fiscal al Balgradului, aflat în patrimoniul funciar al principilor transilvani. Pe baza conscriptiei efectuate cu acest prilej, în cadrul acestui "iorsag" sunt amintite 45 de târguri, sate şi părţi de sate, printre care şi Daia Română.

Din 1918 satul rămâne sub denumirea românească de Daia Română, când la Marea Adunare Naţionala de la 1 Decembrie au participat un număr de 600 persoane din Daia conduse de către învăţătorul confesional loan Goţia.

3.2. LOCALIZARE ȘI SUPRAFAȚĂ

Daia Română este o comuna situată în partea sud-estică a judeţului Alba, la limita dintre Podişul Secaşelor spre nord şi depresiunea Secaşului spre sud, pe cursul superior al Văii Daia.

Coordonatele geografice la care este situată această comuna sunt reprezentate de punctul de intersecţie a paralelei 46°00′25″N cu meridianul de 23°40′05″E.

Din punct de vedere administrativ, comuna este formată dintr-o singura localitate, satul DAIA.

Comuna Daia Română se gaseşte la o distanţă de 26 km de centru administrativ judeţean Alba Iulia, şi de 10 km de cel mai apropiat oraş, municipiul Sebeş.

Comuna este străbătută de la sud-vest spre nord-est de DJ 106 K, ce face legătura dintre DN 1 (Sebeş) şi DJ 107 B (Secăşel). În trecut drumul utilizat de către localnici pentru a ajunge în Alba Iulia se realiza printr-un, drum de ţară cu o lungime de cca. 5 km, Daia -Ciugud,

după care treceau cu brudina la început, iar mai apoi peste punte, pentru a ajunge în oraş.

3.3. STRUCTURA ADMINISTRATIVA

Comuna Daia Romana este o unitate administrativ-teritorială situată în judeţului Alba. Situată la o altitudine de 312 metri deasupra nivelului mării şi cu o populaţie de 3.093 locuitori, este amplasata în partea sud-estică a judeţului, la limita dintre Podişul Secaşelor spre nord şi depresiunea Secaşului spre sud. Suprafata comunei masoara 42 kmp.

Distanța dintre comuna şi cele mai apropiate oraşe este: la 10 km față de municipiul Sebes, la 25 km de Alba Iulia şi la 65 km față de Sibiu.

Comuna Daia Română se învecinează cu:

1. la nord şi nord-est: comuna Berghin;

2. la est şi sud-est:- comuna Şpring;
3. la sud - comuna Cut;
4. la sud-vest: - teritoriul administrativ al municipiului Sebeş;
5. la vest - teritoriul administrativ al municipiului Alba Iulia;
6. la nord: comuna Ciugud.

Suprafaţa totala a comunei este de 4.300 ha, şi este împartita după cum urmeaza:

a) 200 ha este teren întravilan;

b) 4.115 ha teren extravilan;

Mijloacele de acces pe teritoriul Comunei sunt:

Căi de acces rutiere:

- DJ 106 K, este drumul de acces din Sebes până în localitatea Secases, acesta tranziteaza Daia Română pe o distanta de 2,5 km.
- Circulatia in interiorul comunei este organizata la nivel de retea stradala, drumuri vicinale si de acces spre zonele agricole.

Accesul în comuna Daia Română, se realizeaza pe drum județean, drumul comunal şi drumuri sau străzi din pământ.

Alte căi de acces:

- Aeroporturi: Cluj-Napoca, Sibiu.
- la Daia Română se poate ajunge cu mijloace auto, pe soseaua pe drumurile amintite.

3.4. RELIEFUL

Judetul Alba are un relief in care predomina regiunile înalte de podiș, deal și munte acesta este structurat pe trei mari unitati naturale:

● Munţii Apuseni, situati in partea nord-vestica, cuprind Munţii Bihorului (vf. Curcubata 1849 m) cu masivul Gaina (1486 m), Muntele Mare, Muntii Metaliferi, Muntii Trascaului si Munceii Vintului.

● Carpatii Meridionali in partea sudica, reprezentati de Muntii Sureanului (Sebesului) cu Varful lui Patru 2130 m si partial Muntii Cindrelului.

● Podisul Transilvaniei in partea estica cu subunitatile Tarnavelor, Mahaceni si Secaselor.

Munţii Apuseni sunt despartiţi de celelalte unităţi de Culoarul Mureşului, ce reprezinta o unitate de contact.

Comuna Daia Română este amplasată in Podișul Secașelor, in partea sud-estică a județului, la limita dintre Podişul Secaşelor spre nord şi depresiunea Secaşului spre sud.

Teritoriul comunei este dezvoltat pe un ecart cu altitudini cuprinse intre 90-120 m, si poate ajunge pana la maxim 315m. Zona deluroasa este caracterizata prin cresterea in altitudine de la sud spre nord si de la vest spre est, cu o dipsunere circulara, iar maxima in altitudine este atinsa in Dealul Ghirbomului si anume 474 m. Culmile domoale si cele scurt acoperite de paduri, pasuni sau terenuri agricole ocupa o buna parte din suprafata localitatii

Alte forme de relief caracteristice localitatii sunt luncile si terasele.

Luncile ocupa suprafete mici pe cursul Vaii Slatinii (Daia) si a afluentilor acestuia. Cea mai mare suprafata de lunca este situata pe malul stang al cursului inferior si ajunge pana la 2 km lungime si aproximativ 1 km latime, insa in verile mai ploioase aceasta zona sufera adesea mutatii de curs sau usoare inundatii.

Terasele reprezinta forme de relief care traseaza evolutia anterioara a retelei hidrografice locale. Acestea au luat nastere prin procesul de modelare si depunere din pliocen in care straturile de pietrisuri si nisipuri cu intercalatii peliculare apar dispuse haotic

3.5. CLIMA

Din punct de vedere climatic, judeţul Alba se încadrează în clima de ansamblu a României, adică beneficiază de o climă temperat-continentală în general, si variaza în functie de unitatile de relief, încadrandu-se în 2 sectoare mari: în zonele montane se înregistreaza o clima rece si mai umeda, iar în zona de dealuri, mai calda si ceva mai uscata;

În Podisul Secaselor se inregistreaza precipitații medii anuale cuprinse între 500-600 mm iar temperatura aerului în luna ianuarie este de -3º — -4°C, pe când temperatura medie a lunii iulie atinge cote cuprinse între 19 și 21 de grade C.

Întregul teritoriu administrativ al comunei are un regim de temperatură a aerului relativ constant datorită diferenţelor mici de altitudine şi a suprafeţei restrânse a spaţiului administrativ, astfel :

- Temperatura medie anuală variază în jurul a 8°C. Temperatura medie a lunii ianuarie este de -3°C, iar cea a lunii iulie de 20°C. Cea mai scăzută temperatură înregistrată şi consemnata a fost de -31° C, înregistrată în 1941 la Alba Iulia şi cea mai ridicată de 42°C,înregistrată în 1952 la aceiaşi staţie.
- Perioada de îngheţ debutează de regulă în a doua decadă a lunii decembrie şi durează până în februarie, cu o medie de cca. 45 zile. Este de remarcat apariţia sporadică a îngheţului primavara şi toamna, fenomen însoţit de brumă cu efecte nocive asupra agriculturii.
- Regimul precipitaţiilor este de tip continental, ploi semnificative au loc în luna mai şi spre sfârşitul iernii, favorizând topirea bruscă a zăpezilor, determinand cresterea debitului apelor curgatoare de pe teritoriul comunei.

- Umiditatea aerului inregistreaza valori medii, conform datelor înregistrate la staţia hidrologică de la Alba Iulia, relativ r = 75%, cu valori mai ridicate în lunile ianuarie şi decembrie când atinge 85 %.
- Vanturile caracteristice comunei Daia Română sunt sud-vestice cu o frecventa de 25,2% şi nord-estice cu o frecventa de 12,6%, viteza medie a acestora fiind de 2-4 m/s.

3.6. FACTORI DE RISC NATURAL

Mediul înconjurător

În comuna Daia Română nu exista factori industriali care contribuie la poluarea mediului inconjurator al comunei. Poluarea se realizeaza din desertarea deseurilor in locuri neamenajate, care deterioareaza terenul in locurile unde este depozitat.

Factori de poluare ai aerului

O categorie importantă de poluatori o constituie noxele generate de traficul rutier, în zonele intravilane unde drumul deserveste intreaga comunitate, zone cu precădere rezidenţiale, neprotejate prin perdele de vegetaţie.

Factori de poluare ai solului: dejecţiile de animale, gunoiul menajer depozitat necorespunzător în gospodăriile individuale şi platforma de gunoi neamenajată constituie factori de poluare ai solului. În prezent comuna Daia Română nu dispune de o platformă de depozitare a deşeurilor solide amenajată conform normativelor în vigoare. Lipsa unor măsuri ferme pentru împiedicarea depozitării gunoiului în locuri neadecvate de către agenţii economici şi persoane private duc la poluarea şi degradarea mediului.

Factori de poluare a apei

Se estimează că în prezent apele din zonă nu sunt în pericol de a fi poluate, este însă necesară întreţinerea malurilor pârâurilor şi controlul deversării deşeurilor menajere în locuri amenajate în acest scop.

Lipsa unor măsuri ferme pentru împiedicarea depozitării gunoiului în locuri neadecvate de către persoane particulare duce la poluarea şi degradarea mediului. De asemenea improvizarea unor chioşcuri ce desfac băuturi fără a avea grupuri sanitare riscă să conducă la prejudicierea unor zone prin poluarea acestora.

Protecţia aerului

În comuna Daia Română, calitatea aerului nu este urmărită prin puncte de recoltare pentru determinarea sistematică a indicatorilor practicaţi în plen regional, respectiv dioxid de

sulf, dioxid de azot, amoniac, pulberi în suspensie şi pulberi sedimentabile, deoarece în zonă nu există surse semnificative de poluare a aerului care să justifice o reţea de supraveghere a calităţii aerului. Menţionăm, de asemenea, că nu s-au înregistrat poluări accidentale sau accidente majore de mediu pe teritoriul comunei Daia Română. Conform Raportului privind Starea Mediului în Județul ALBA, Nr 4993/16.06.2014, ”Nu s-au înregistrat depaşiri ale valorilor normate pentru protecția sanătății umane conform Legii 104/2011 pentru niciunul dintre poluanții monitorizai.”date înregistrate la stația AB1 (date validate) în luna mai 2014.

Calitatea aerului în zonele protejate este reglementată prin STAS 12574 -87„Aer în zonele protejate” şi care stabileşte concentraţiile maxime admisibile ale unor substanţe în aerul zonelor protejate, modificat şi completat de Ordinul MAPM nr. 592/2002 privind stabilirea valorii de prag pentru anumiţi indicatori.

Agenţia pentru Protecţia Mediului Alba, comunică următoarele arii naturale existente pe raza comunei Daia Română : ROSCI0211 – Râpa Roşie

Inundaţii

Inundaţia este fenomenul de acoperire a terenului cu un strat de apă în stagnare sau mişcare, care prin mărimea şi durata sa provoacă victime umane şi distrugeri materiale ce dereglează buna deşfăşurare a activităţilor social-economice din zona afectată.

Inundaţiile pot fi prevăzute, cu excepţia celor instantanee, care se manifestă similar spargerii unui baraj. Astfel, acest tip de dezastru este precedat, de obicei, de intervale mari de prevenire. În funcţie de amploarea lor, inundaţiile pot distruge imobile, poduri și recolte, pot ucide oameni, animale domestice și faună.

Comuna Daia Română prezinta zone cu riscuri naturale in imediata vecinatatea a raului Valea Dăii.

Teritoriul comunei este predispus inundaţiilor in special zonele de-a lungul albiei râului Daia.

3.7. HIDROGRAFIA

Din punct de vedere hidrologic, comuna Daia Română aparţine bazinului hidrologic al Mureşului, prin intermediul râului Secaş. Reţeaua hidrografica a comunei Daia Română este reprezentata de Valea Slatinei și afluenți săi.

Valea Dăii are o lungime de 11 km și izvorăşte din partea nordică a comunei, de sub Dealul Orzii, are un bazin hidrografic de 63 km^2 și un debit mediu de 1 mc/s. Acest râu are la

rândul său afluenti de pe intreg teritoriul comunei printre care mai importanti: Valea Bisericii și Valea Slatina, cel din urma provocand chiar și unele inundații în perioadele cu precipitații abundente. Cursul de apa principal se varsă în Secaș, la o altitudine de 241 m.

Pe lângă cursurile de apă amintite mai sus, se mai întalnesc o serie de organisme torenţiale de dimensiuni mici, acestea apar odata cu precipitaţiile abundente şi cu topirea zăpezilor. Toate acestea sunt cursuri de apă de rang inferior, cu un bazin hidrografic puţin dezvoltat, printre acestea amintim: Gura Văii Oii, Valea Ionului, Valea Oii. De remarcat că în zonele neîmpădurite sau fără vegetaţie sunt în formare o serie de râpe (vâlcele) care dau naştere la solifluxiuni (spălări de sol vegetal) şi la erodarea sedimentelor.

În teritoriul administrativ al comunei se întâlnesc lacuri artificiale pe cursul inferior al Văii Daia. Putem numară până la cinci lacuri pe teritoriul comunei Daia, cu o suprafaţă de cca.42 ha lacuri, numărul lor continuând însă în teritoriul comunei vecine.

3.8. GEOLOGIE SI CONDITII GEOTEHNICE

Fenomenele fizico-geologice sunt determinate atât de morfologia terenului, de acţiunea factorilor exogeni asupra acestuia: cursurile de apa (în special a celor torenţiale), clima (îngheţ, dezgheţ), cât şi de activitatea antropica.

Luand în vedere constitutia geologica, în teritoriu comunei Daia Română se deosebesc formaţiuni geologice aparţinând Podişului Secaşelor, ca parte a Podişului Transilvaniei. Morfologic se prezintă sub forma unui relief de podiş în care se deosebesc două etaje:

- unul prelaramic alcătuind fundamentul constituit din şisturi cristaline şi formaţiuni sedimentare până la cretacicul superior inclusiv.
- altul postlaramic reprezentând umplutura depresiunii până în policen când se ajunge la colmatarea depresiunii Transilvaniei, aceasta evoluând mai departe ca uscat supus acţiunii agenţilor externi.

Datorita dispoziţiei reţelei hidrografice s-au format terase şi lunci în care predomina aproape peste tot formaţiunile cuaternare, reprezentate prin nisipuri şi pietrişuri, dar şi zonele fertile în apropierea cursului de apa.

Unităţile geomorfologice identificate pe teritoriul comunei Daia Română sunt zona colinară – deluroasă şi zona de luncă.

În teritoriul studiat s-a observat dezvoltarea luncii pe malul stîng al cursului inferior al râului Daia.

Seismicitatea

Din punct de vedere seismic perimetrul propus ”Parcul Industrial” se încadrează în zona cu valori ag = 0.08g si Tc=0.7sec,conform prevederilor Normativului P100/2005.

Adâncimea de îngheţ

Adâncimea de îngheţ conform STAS 6054 /77 este de 0.80 – 0.90 m de la nivelul terenului natural sau sistematizat. Aceste valori sunt valabile pentru zonele colinare şi de podiş făcând referire la siturile amplasate în intravilan şi extravilan. Întreg teritoriul administrativ al comunei se găsește într-o zonă precum cea descrisa anterior.

Fenomene fizico-geologice

Fenomenele fizico-geologice ce se constituie în potenţiale zone de risc natural sunt determinate de acţiunea simultană a mai multor factori:

- morfologia terenului modelată în formaţiuni sedimentare;

- acţiunea factorilor exogeni asupra morfologiei terenului, în condiţiile de pantă variabile;

- activitatea antropică reprezentată prin defrişări, poluarea aerului, apei şi a solului, prelucrarea solurilor, etc.

Pericole naturale

Fenomenele fizico-geologice sunt determinate de morfologia terenului,de acţiunea factorilor exogeni, asupra acestuia ,cursurile de apă , în special a celor torenţiale, clima (îngheţ, dezgheţ), cât şi activitatea atropică. Eroziuni de maluri sunt depistate pe cursul pârâului Secaş şi a văilor din zonă. În zona de luncă, pârâul Secaş în decursul anilor a produs revărsări ale apelor în unele perimetre.

<u>Resursele subsolului</u>

Prin *resurse naturale* se înţelege totalitatea elementelor naturale ale mediului înconjurător ce pot fi folosite în activitatea umană:

- resurse neregenerabile – minerale şi combustibili fosili;
- resurse regenerabile – apă, aer, sol, floră, faună sălbatică;
- resurse permanente – energie solară, eoliană, geotermală şi a valurilor.

În întreaga activitate a mediului înconjurător se urmăreşte nu numai folosirea raţională a tuturor acestor resurse, ci şi corelarea activităţii de sistematizare a teritoriului şi a localităţilor cu măsuri de protejare a factorilor naturali, adoptarea de tehnologii de producţie cât mai puţin poluate şi echiparea instalaţiilor tehnologice şi a mijloacelor de transport generatoare de poluanţi cu dispozitive şi instalaţii care să prevină efectele dăunătoare asupra mediului înconjurător, recuperarea şi valorificarea optimă a substanţelor reziduale utilizabile.

Ca resurse ale solului mai importante trebuie amintite padurile de fag stejar, gorun, paltinul de câmp, carpenul, alunul.

Resursele de apă cuprind râuri, lacuri, bălţi, precum şi variate şi importante zăcăminte acvifere.

3.9. VEGETAȚIA ȘI FAUNA

Vegetația este în stransă legatură cu condițiile de climă, relief şi natura solului.

Soluri care se întâlnesc în zonă sunt: cernoziomurile de toate tipurile, solurile aluvionare, solurile brun roşcate de pădure, soluri negre de fineaţă umedă, soluri sărături oase, lacovişti. Pe aceste tipuri de soluri culturile specifice sunt: grâul, porumbul, cartoful, plante furajere, viţa - de - vie.

Vegetația este determinată de variația condițiilor de clima, de altitudini şi de constituția solului. Specific teritoriului administrativ al comunei Daia este vegetaţia formată din păduri de foioase şi vegetaţie de silvostepă.

În ceea ce privește vegetația lemnoasă a acestor păduri este formata din gorun *(Quercus petraea),* ulm *(Ulmus* foliacea), păr sălbatic *(Pirus piraster),* arţar *(Acer copestre),* frasin *(Fraxinus excelşior),* carpen *(Carpinus betulus),* tei *(Tila cordata),* însă cea mai mare parte este ocupată de gorun. Vegetaţia lemnoasă arbustieră este formată din: porumbar *(Prunus spinose),* păducel *(Cratageus monogyna*), măceş (*Rosa spinose*), alun (*Gorylus avelana*) etc. Aceasta zona este completata de vegetatia

ierboasa din interiorul padurii format adin rogoz, coada mielului, iar în apropierea izvoarelor şi a locurilor cu umiditate ridicată stratul ierbos mai contine viorele si piciorul cocoşului.

Pajiştile au o răspândire mai mare şi sunt reprezentate prin vegetaţia formată din specii mezofile şi xeromezofile. (colilia, murar, iarba pinului, sânzienele, cicoarea, mohorul, păpădia şi muşeţelul). Suprafeţele acoperite de fâneţe au ca bază o asociaţie de fâscă şi măzăriche, se mai intalnesc: păiuşul de livezi, tremurătoarea, trifoi, măcriş, ochiul boului, coada şoricelului etc.

Podişul Secaşelor este caracterizat printr-o fauna formata din îmbinarea elementelor specifice faunei montane cu elemente ale faunei de stepă şi şilvostepă.

Fauna cuprinde principalele specii existente pe teritoriul României: mistreţ *(Sus scrofa),* căprior *(capreolus capreolus)*, lup *(Canis lupus)*, vulpe *(Vulpes vulpes),* dihorul (Putorius putorius), veveriţa *(Sciurus vulgaris),* şoarecele de pădure *(Apodemus sylvaticus),* iepurele *(Lepus europaeus),* viezurele şi ariciul şi toată gama speciilor cântătoare (gaiţa, coţofana, rândunica, piţigoiu mare, vrabia, cucuveaua pitica, ciocănitoarea mică, ciocârlia, privighetoarea, codobatura, corbu, cucu, precum si fazanul, care ocupa un loc de frunte). Paşuni şi faneţe sunt populate cu diferite specii de rozătoare, păsari, reptile, insecte.

În lacuri şi râuri abundă numeroase specii de peşti cum ar fi: crap şi alte specii apropiate: caras, cosaș, scoicar. De asemenea, se poate pescui ştiucă, şalău, novac, somn sau chiar sturion.

Pe teritoriul comunei se regaseste o rezervaţie geologică „Râpa Roşie" din comuna Daia Română, care se afla inclusa in reteaua nationala de arii naturale protejate.

Aici se pot întâlni câteva specii vegetale rare (Cotoneaster integarrima, Ephedra distachya, Centaurea atropurpurea, Dianthus serotinus, Cephalaria radiata, Asplenium nigrum).

Este o rezervație complexă geologică și floristică care cuprinde formațiuni specifice de eroziune și șiroire care dau peisajului un aspect impozant, precum și o floră particulară, cu multe elemente rare și endemice.

3.10. REPERE ISTORICE ȘI CULTURALE

Apartenenţa comunei la Tara Secaşelor constituie un avantaj pentru turismul în comuna Daia Română, o zona etnofolclorica şi geografică de o rara frumuseşe, în care tradiţiile şi arta populară se păstrează nealterate.

Lacaşe de Cult

Biserica ortodoxă cu hramul **„Buna Vestire“**, Lăcaşul este păstorit de preotul paroh Vasile Brădilă. Biserica este situată în centrul localităţii, pe partea stângă a drumului care traversează comuna, DJ 106K. Biserica a fost construită începând din sec XVII, asupra ei intervenind mai multe restaurări și intervenții.

Pe teritoriul comunei există şi alte biserici, datorita dversitaţii din punct de vedere confesional, martori ai lui Iehova, penticostali (Biserica Creştină Penticostala) şi baptişti (Biserica baptista).

În comuna Daia Română se afla si sunt recunoscute pe plan judetean urmatoarele monumente:

Biserica Greco-catolica ***„Sfânta Treime”*** din Daia Română, județul Alba, este un lăcaș de cult român unit construit în secolul al XVII-lea. Biserica este înscrisă în ista monumentelor istorice din 2010 sub cod LMI AB-II-m-A-00215.

Biserica este situată la marginea așezării, pe dealul apusean. Aceasta a suferit mai multe transformări survenite în timp, din construcția inițială păstrându-se doar nava dreptunghiulară, cu bolta semicilindrică străpunsă de penetrații, absida poligonală decroșată fiind refăcută la începutul secolului XX. Lucrarile de reparatii sunt facute după forma bisericiii vechi, dar la dimensiuni mai reduse. În a doua jumătate a secolului al XVIII-lea au loc intervenții în ceea ce priveste prelungirea spațiului spre vest, prin adăugarea pronaosului tăvănit. Decorul mural din interior mai poate fi observat doar pe boltă și pereții naosului, scenele pictate denotă certe influențe ale artei brâncovenești, restul fiind afectate de trecerea timpului si modificarile realizate.

Rezervaţia Naturală *Râpa Roşie* – reprezinta o rezervație geologică și floristică in suprafață de 10 ha, situată în județul Alba, mai exact pe teritoriul administrativ al orașului Sebeș, in partea nordica a acestuia la aproximativ 3 km, pe drumul județean DJ106, care îl leaga de localitatea Daia Română. Râpa Roșie este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN.

Înălţimea pereţilor de piatră brăzdaţi de coloane depăşeşte pe alocuri, 100 de metri, iar întreaga alcătuire se întinde pe o lungime de peste 800 de metri.

Acest straniu edificiu natural din piatră a fost creat de apa. Ea a săpat, în roci - marne, argile, gresii - care alcătuiesc Râpa Roşie, coloane şi piramide, şanţuri, tuneluri şi văgăuni – o bogăţie de forme care fac din Râpa Roşie o privelişte rară, la fel de spectaculoasă ca Marele Canion al Americii de Nord (se aseamana cu acesta prin culoarea intensă) şi la fel de impresionantă ca faimoasele „badlands” – un relief de eroziune cu ameninţătoare proeminenţe de piatră – ale aceluiaşi continent. De altfel, Râpa Roşie este ea însăşi o formaţiune de tip „badlands”, spun geologii, care aşa numesc aceste

structuri rezultate prin eroziune – un microrelief de piramide şi turnuri, separate prin ravene. Alternanţa de roci şi procesele de şiroire sunt aici factorii determinanţi ai formării spectaculosului relief al Râpei Roşii.

Acest tinut este favorabil dezvoltariii unor specii vegetale rare precum (Cotoneaster integarrima, Ephedra distachya, Centaurea atropurpurea, Dianthus serotinus, Cephalaria radiata, Asplenium nigrum).

Expoziţia etnografica, inaugurată în 2006, cu un numar de 320 obiecte, este adăpostită de caminul cultural din comună. Promovarea acestor colecţii din mediul rural reprezintă o necesitate pentru promovarea patrimoniului cultural, prea puțin valorificat din punct de vedere muzeografic.

Datini, obiceiuri şi port popular

Obiceiurile şi traditiile locale prezentate în calendar sunt ordonate în functie de succesiunea anotimpurilor, concretizându-se spatial în matricile specifice locale. Conform studiilor etnografice pe timp de **iarna**: „Importante în calendarul popular rămân cele două evenimente fundamentale: Crăciunul şi Boboteaza, puncte de schimbare - trecere ale Anului. Ajunul Crăciunului este patronat de Moş Ajun, perceput aşa de la început în mentalitatea arhaică populară ca stăpânul timpului care pleacă, se sfârşeşte odată cu anul bătrân, estompat astăzi, aproape cu totul de Moş Crăciun, apărut sub influenta creştinismului."

Ignatul- zi de mare încărcătură religioasă, se tine în majoritatea satelor noastre cu strictete fară abateri de la ritualul acceptat de comunitate.

Obiceiuri de iarna: colindatul cu duba, plugusorul, sorcova, capra, steaua.

Urarea cu plugul sau cu buhaiul, Pluguşorul este un străvechi obicei care se practică în ajunul Anului Nou, sau chiar în ziua de Anul Nou; ceata de urători formată din doi până la douăzeci de flăcăi sau bărbaţi pleacă din casă în casă să ureze cu Pluguşorul; cu Pluguşorul urează şi copiii. În pocnet bici, în sunet de talangă sau clopoţei, ca şi în muget de buhai, colindătorul îşi deapănă urarea îndemnându-şi amicii cu refrenul: ”Ia mai mânaţi măi,/ Hăi,hăi”. De acest moment este legat jocul buţii şi de chematul fetelor.

Butea este un obicei ce se pastreaza din vechime. Feciorii din localitate, imbracati in costume populare, pleaca la colindat insotiti de un taraf de muzica populara. La incheierea

colindatului, tinerii organizeaza o petrecere la care sunt invitate fetele din sat. Cu o luna inainte de Craciun, feciorii de un leat (de aceeasi varsta) din Daia Română se întâlnesc pentru a forma o 'bute', așa cum este denumit grupul de colindători. Ei arvunesc o casă din sat, numită gazdă, unde urmează să se întâlnească periodic și să adune băutura și mâncare. Tradiția seculară spune că fiecare fecior, component al buții, urmează să aducă zece litri de vin, un kilogram de țuică, un kilogram de carne, un metru de cârnat, pâine și cozonac, la gazdă. În seara de Ajun, toți feciorii îmbrăcați în costume populare și având pe cap căciuli împodobite cu pene de păun multicolore, flori și beteală se adună la gazdă și pornesc apoi la colindat din casă în casă. După ce colindă tot satul, a doua zi de Craciun, butea feciorilor se deplasează la casele unde sunt fete, urmând petrecerea până în zori.

Claca: era o muncă neplătită, organizată cu femei şi/sau fete, care lucrau la torsul cânepei, a lânii sau uneori la seceriş. Seara gazda le pregătea de mâncare şi de băut pentru a petrece. Astăzi şi acest obicei s-a pierdut.

3.11. ECHIPAREA TEHNICĂ A COMUNEI DAIA ROMÂNĂ

- ***Rețea de canalizare și alimentare cu apă***

Rețeaua de alimentare cu apă şi canalizare în sistem centralizat exista pe teritoriul comunei Daia Română în proportie de100 % . Acestea au fost realizate prin programe ale PNDR. Scurgerea apelor meteorice se face prin rigole care marginesc drumurile.

- ***Reteaua electrica***

Electrificarea locuintelor este realizată în proportie de 100%. Aceasta comuna este asigurata în prezent de o retea de alimentare cu energie electica 20/0,4 kV, respectiv de 220 V pe toata raza comunei. Iluminatul stradal este asigurat în toate zonele si are o lungime de 19 km. Corpurile de iluminat funcționeaza după un orar bine stabilit atât pe timp de vară (redus) cat și pe timp de iarna (prelungit). Pe teritoriul comunei există patru transformatoare pentru alimentare cu energie electrica. Numărul abonaților casnici ajunge la aproximativ 1000.

- ***Telefonie, internet si televiziune***

Pe intreg teritoriul administrativ al comunei Daia Română exista acoperire privind liniile telefonice mobile. Telefonia fixă deserveste si ea o buna parte din populatia comueni

Daia Română. Accesul la internet se face în special prin intermediul antenei satelit, dar si prin telefonia fixa.

Receptia programelor TV se face prin antene DIGI TV, DOLCE.

- ***Servicii de informare***

Informarea populatiei se face prin intermediul, presei scrise, Tv, poșta, radio și telveziune națională.

Există un Serviciu de Voluntar pentru Situaţii de Urgenţă – Daia Română, gata sa intervina în situatii extreme. Din punct de vedere al dotarii se dețin doua motopompe, lopeţi, topoare, răngi şi găleţi, dotarea cu autospeciale constituie unul dintre proiectele ce urmeaza in perioade de referinta a strategiei. De-a lungul timpului, SVSU Daia Română a intervenit operativ şi eficient, în sectorul de competenţă, pentru stingerea unor începuturi de incendii sau chiar la incendii. Aceștia, au dat dovadă de profesionalism şi dorinţa de a se implica în rezolvarea situaţiilor de urgenţă care afectează sau pot afecta comunitatea.

- ***Salubrizare***

Deşeurile sunt acele substanţe sau obiecte pe care deţinătorul le înlătură sau are intenţia sau obligaţia de a le înlătura, dintre care unele pot fi refolosibile. În general, deşeurile reprezintă ultima etapă din ciclul de viaţă al unui produs (intervalul de timp între data de fabricaţie a produsului şi data când acesta devine deşeu).

În prezent problema gestionării deşeurilor se manifestă tot mai acut din cauza creşterii cantităţii şi diversităţii acestora, precum şi a impactului lor negativ, tot mai pronunţat, asupra mediului înconjurător. Depozitarea deşeurilor pe sol fără respectarea unor cerinţe minime, evacuarea în cursurile de apă, şi arderea necontrolată a acestora reprezintă o serie de riscuri majore atât pentru mediul ambiant cât şi pentru sănătatea populaţiei.

Serviciul de salubrizare a localităţilor (precolectare, colectare, transport şi depozitare deşeuri) se desfăşoară sub controlul, conducerea sau coordonarea autorităţilor publice locale. În comună există pubele de gunoi sau containere pentru colectarea deşeurilor.

Deşeurile de orice tip sunt preluate de catre S.C. SALPREST S.A., firma specializata în preluarea, transportul şi depozitarea deşeurilor lor la rampele ecologice din judeţ.

Realizarea curăţeniei stradale, inclusiv curăţarea şi transportul zăpezii de pe căile publice cu menţinerea în funcţiune a acestora pe timp de îngheţ, reprezintă obligaţii ale

autorităţii locale, instituţiilor publice şi agenţilor economici precum şi a cetăţenilor din cadrul localităţii.

- ***Transportul in comun***

În traversarea comunei Daia Română s-au prevazut statii amenajate în partea carosabila a drumului judetean pentru oprirea mijloacelor de transport interurban, precum și locurile de parcare în zona dotarilor de interes public.

Transportul pe raza comunei Daia Română prin intermediul autobuzelor se desfasoara prin mijloace de transport ale diverselor societati care activeaza în acest domeniu.

3.12. ASPECTE SOCIALE DIN COMUNITATE

Administrarea comunei este gestionată de către Primăria Comunei Daia Română şi de Consiliul Local.

Primăria Comunei Daia Română se află amplasată în centrul comunei, în apropierea altor instituţii publice, a magazinelor, formând astfel centrul civic şi administrativ al comunei.

- *Administraţia publică locală*

Primăria Comunei Daia Română:
Primar – HAPRIAN VISARION
Viceprimar – PUTAN IOAN
Secretar – DAMIAN VISALON

- *Aparatul propriu al primariei*:
  - Primar
  - Viceprimar
  - Secretar Comuna
  - Compartiment Buget – Finante, Contabilitate, Taxe si Impozite
  - Compartiment Intretinere, Gospodarire, Ordine Publica si Siguranta

- Compartiment Urbanism si Amenajarea Teritoriului, Control si disciplina in constructii
- Compartiment Administratie Publica Locala si Secretariat Administrativ, Resurse Umane si Gestiunea Functiilor Publice, Registrul Agricol, Cadastru si Achizitii Publice
- Compartiment Stare Civila si Autoritate Tutelara
- Compartiment Asistenţă si Protectie Sociala
- Asistenta medicala comunitara
- Asigurari si asistenta sociala
- Invatamant

Adresa primariei si a Consiliului Local Daia Română

Str. Principala, nr. 326, localitatea Daia Română, cod postal 517270, judetul Alba, Romania

Telefon/fax: 0258 - 763101,

e-mail: daiaprimaria@yahoo.com, web: www.primariadaiaromana.ro

Poliţia instituţie importantă a statului cu rol de asigurare a ordinii şi liniştii cetaţenilor comunei a respectării legislaţiei statului, se află amplasată în centrul localităţii asigurând acesteia servicii pentru întreaga populaţie.

Invatamantul

În comuna Daia Română există o şcoala cu clasele I-VIII, pe lângă aceasta mai funcţionează o grădiniţa cu program normal. Prin intermediul unui ONG functioneaza si o grădiniţa cu program prelungit cu un efectiv de 26 locuri. În aceste unităţi de învăţământ se desfășoara în conditii optime.

Școala Gimnaziala Daia Română

Școala Gimnaziala Daia Română funcționează cu un număr de 14 săli de clasa și cabinete printre care laborator de fizica, chimie, informarică. Sunt deținute 20 calculatoare legate la internet, mai exista 4 calculatoare in incinta Bibliotecii comunale unde funcționeaza si programul biblionet. Aceasata scoala are înscriși un numar de 426 elevi, dintre aceștia 100 sunt prescolari, iar 326 elevi cuprinși în clasele I-IV, V-VIII.

Scoala este dotata cu o biblioteca, de unde elevi pot face imprumut de carte atat pentru ore cat si pentru lectura acasa. Pentru sezonul rece a fost asigurat combustibilul necesar încălzirii.

Sistemul de încălzire aferent scolii din Daia Română, este centrală cu lemne.

Numarul total al cadrelor didactice este de 37, dintre acestia o parte fiind navetişti. Personalul din cadrul școlii este completat de alte 5 cadre nedidactice.

Gradinita cu program normal

Invatamantul prescolar are inscrisi un efectiv de 100 copii, care sunt structurati pe 5 grupe de varsta si sunt sub atenta supraveghere a 5 cadre didactice.

Incalzirea salilor de clasa se face cu combustibil solid prin intermediul centralei.

Gradinita cu program prelungit

Pe teritoiul comunei exista o Gradinita cu program prelungit, aici prescolarii sunt sub stricta supraveghere a cadrelor didactice, precum si a personalului de ingrijire.

3.13. STAREA DE SANATATE A POPULATIEI

Politica in domeniul sanatatii, atât cea interna cât și cea externă, trebuie sa detina la bază lvalori clare. Consiliul European a adoptat o declarație asupra valorilor si principiilor comune în sisteme de asistență medicală ale UE, care enumera valorile fundamentale de universalitate, acces la îngrijire de bună calitate, echitate și solidaritate.

Prezentarea gradului de asigurare a populației cu asistenţă medicală reprezintă un aspect extrem de important în analiza nivelului de trai. În prezent la nivelul comunei Daia Română, există două cabinete medicale în care își duc activitatea medici și asistente medicale. În comună exista si un punct farmaceutic, care deservește populația comunei.

O situaţie satisfăcătoare se înregistrează în acest sens, numărul locuitorilor care revin unui medic din comuna Daia Română este de aproximativ 1600. În cazul de faţă, doi medici asigură nevoile medicale ale locuitorilor, ajutati de asitente medicale. Populația din comună beneficiază și de Cabinet stomatologic, deservit de personal specializat.

CAPITOLUL IV
DEZVOLTAREA ECONOMICĂ

4.1 ACTIVITĂŢILE ECONOMICE – PRIVIRE DE ANSAMBLU

Până la tratatul de la Adrianopol din 1829, economia românească se întemeia pe cresterea vitelor. După desfiinţarea monopolului comercial otoman cultura plantelor începe să ia o amploare din ce in ce mai mare.

Agricultura se făcea cu mijloace rudimentare. Plugul şi grapa erau din lemn (cu excepţia brăzdarului); semănatul şi seceratul se faceau cu mâna; treieratul se făcea cu animale. În ceea ce priveşte inventarul agricol s-au facut progrese insemnate prin introducerea tractoarelor, combinelor, semănătorilor, discurilor şi praşitorilor mecanice, instalaţiilor de erbicidat şi a celor de irigat culturile.

După 1864 şi 1921 s-au dezvoltat proprietaţi individuale. Încep să se utilizeze pluguri şi grape de fier. După 1921 au început să practice legumicultura .

Suprafața totala a comunei Daia Română este de 4300 ha, din care intravilan 60 ha, iar extravilan – 4240 ha.

Nr. Crt.	Categorie de folosinţă	Suprafaţă (ha)
1.	Arabil	2530
2.	Păşune	534
3.	Fânețe	250
4.	Vii	20
5.	Livezi	40

Suprafața terenului are însă diverse destinați: arabil, pășune, și altele conform datelor prezentate mai jos:

Precum reiese și din alte aspecte, faptul că populația acestei comune este una harnică, la fel rezultă și de aici, unde terenul arabil ocupă deține cel mai mare procent. Aici agricultura este una din activitațile specifice zonei, urmată fiind

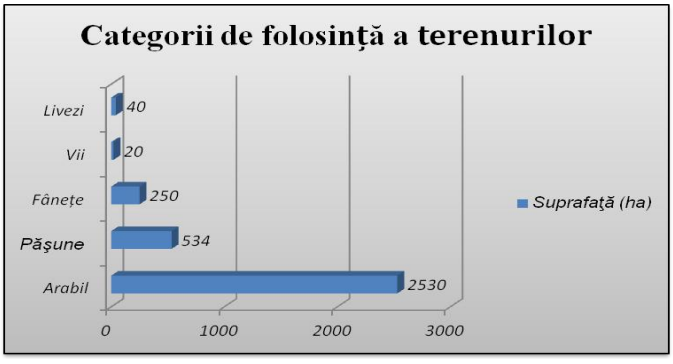

de creşterea animalelor, cultura plantelor tehnice şi altele.

Cea mai mare parte a suprafetelor este reprezentată de cultura plantelor cerealiere zona prezintă condiţii pentru cultivarea unor soiuri de cereale sau legume, populaţia obţine cantitati suficiente pentru satisfacerea necesităţilor locale iar surplusul poate fi valorificat pe piaţă. Pe terenurile din comună se mai cultivă şi culturi auxiliare, cu întrebuinţare mixtă, destinate necesităţilor alimentare umane, ca hrană pentru animale sau materie primă în industrii de profil. În categoria culturilor auxiliare amintim fasolea, floarea soarelui, dovlecii, sfeclă furajeră şi sfecla de zahăr, rapiţa etc.

Nr. Crt.	Suprafata productiva	Suprafaţă (ha) 2012	Suprafaţă (ha) 2013	Suprafaţă (ha) 2014
1	Grâu	800	850	820
2	Orz	10	5	4
3	Orzoaică	370	350	380
4	Porumb	960	920	911
5	Floarea soarelui	20	70	80
6	Cartofi	60	80	85
7	Lucernă	150	170	185
8	Alte legume	10	10	10

Pentru rentabilizarea muncii în agricultură, sunt necesare maşini şi utilaje performante de lucru. Conform datelor furnizate de compartimentul agricol din cadrul institutiei avem urmatoarea situatie privind terenurile comunei:

Putem observa cu uşurinţă suprafeţele întinse de teren cultivate cu cereale boabe (grâu, orz, orzoaică şi porumb). Anul 2012 înregistrează cea mai mare suprafaţă de teren cultivată cu cereale boabe, şi anume 2140 ha, cu mici diferenţe în plus faţă de anii care urmează (2013 şi 2014). Anul 2014 aduce o uşoară creştere pentru culturile de floarea soarelui 80 ha, faţă de 70 ha anul anterior şi 20 ha în 2012, dar şi pentru culturile de cartofi şi lucernă, aici diferenţele fiind mai mici. Urmează suprafeţele destinate lucernei, cartofilor si cele cultivate cu floarea soarelui, pe ultimul loc clasându-se categoria altor legume, cu suprafeţe de până în 10 ha. Privită pe ansambu situaţia suprafeţelor cultivate se menţine pe parcursul celor trei ani la care s-a facut referire.

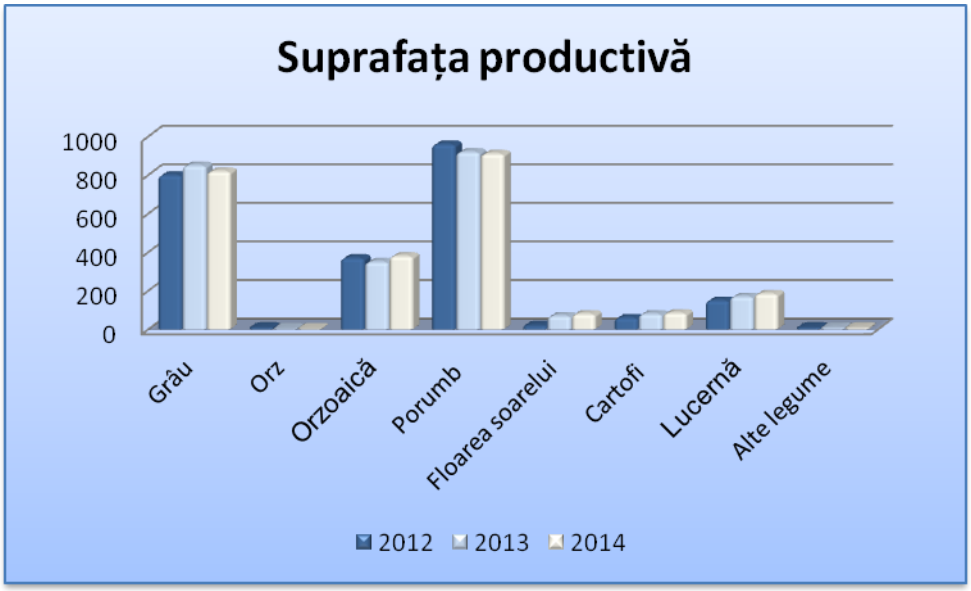

Pomicultură-este un domeniu ce a înregistrat o scădere semnificativă determinată în principal de lipsa dotărilor tehnice. În această zonă sunt plantații de pruni, meri, peri de diverse soiuri.

În comună, pomii fructiferi sunt prezenți în jurul gospodăriilor și pe suprafețe special amenajate (livezi). Ponderea cea mai mare în pomicultura o reprezinta prunul şi marul, cea mai slaba categorie fiind reprezentata de caişi și nuci.

Anul curent si 2013 se afla în ușoară scădere față de 2012 în ceea ce privesc plantațiile de meri, peri, și pruni, celelalte categorii inregistrează diferențe minore.

Nr. Crt.	Pomii fructiferi de pe raza comunei	2012- buc	2013- buc	2014 - buc
1	Meri	600	500	490
2	Peri	415	315	300
3	Piersici	120	120	115
4	Caişi	100	100	100
5	Cireşi şi Vişini	200	200	195
6	Pruni	1265	1165	1160
7	Nuci	100	100	100

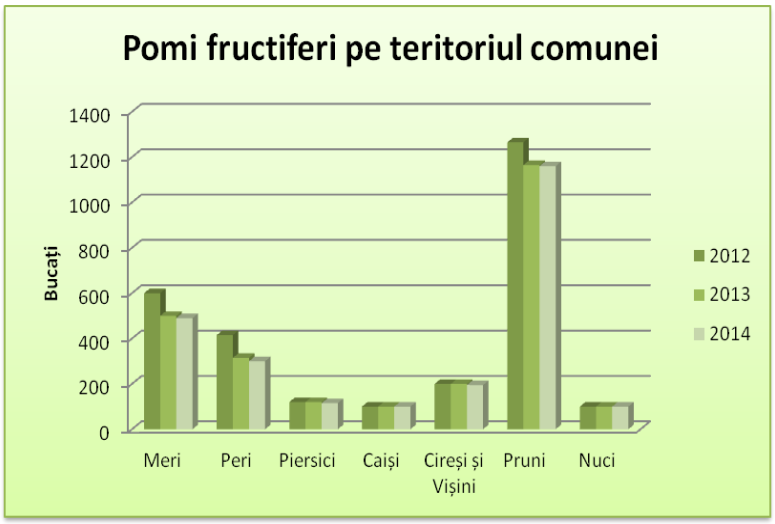

Numărul plantațiilor de pruni este completat de pomii care se gasesc în gospodăriile și gradinile locuitorilor, si anume 7500 bucați în anul 2012, și 7200 bucăți pentru anul 2013, respectiv 2014.

În exploatațiile agricole individuale mai regăsim un număr considerabil de peri (750 bucăți în 2012, cu o ușoară scădere pentru 2013 și 2014, când au fost numărați doar 700 bucăți).

- ***Silvicultură*** - datorită poziției geografice silvicultura este practicată în această zonă, existând o suprafaţă totală a pădurilor de 356,6 ha. Padurile sunt preponderant de gorun carpen, iar restrans putem intalni paduri de stejar, salcam sau alte specii arboricole. Fondul forestier se compune din paduri particulare, composesorat dar si domeniul Romsilva.

Funcţia economică a pădurii este o pârghie importantă a creşterii nivelului de trai şi calităţii vieţii. Pe teritoriul comunei funcţia silvică presupune folosirea insuşirilor naturale intrinseci ale ecosistemelor forestiere în menţinerea şi crearea unui mediu natural specific, de a produce biomasa vegetală şi animală, de a înfrumuseţa peisajul, etc. Aportul ecosistemelor forestiere au rolul cel ma important la menţinerea echilibrelor în natură, acestea constituind o condiţie majoră pentru asigurarea echilibrului economic

- ***Piscicultură*** - teritoriul comunei este drenat de râul Valea Dăii (Slatinii) şi de afluentii sai, unde se poate practica pescuitul în bune condiţii. Amenajarile piscicole de pe teritoriul comunei Daia sunt in administrarea firmei DELTA PLUS. Fauna acvatică este bogată şi variată fiind reprezentată de crap, sanger, cosas, novac, scoicar, caras, pe langa asceste specii incercandu-se cultivarea si

altora precum salau, stiuca, etc. Productia de peste deserveste atat populatia locala cat si piata.

- ***Industria și comerţul,*** la nivelul comunei Daia Română își desfasoara activitatea PF-uri, SRL-uri avand ca domeniu de activitate comert şi prestari servicii, alimentatie publica, agricultura, transport, constructii, etc. Ocupația populației este agricultura, exploatările silvice precum şi creşterea animalelor. Exista 11 puncte al caror domeniu de activitate este comertul, 9 puncte a caror activitate se bazează pe construcții (zidarie, zugraveli, finisaje).

- **Turismul,** în comuna Daia Română exista puncte de atractie, care ar putea aduce venituri substantiale atat locuitorilor interesati care doresc sa investeasca in acest domeniu cat si administratiei locale care ar beneficia de pe urma turismului prin contributiile noilor intreprinzatori la bugetul local. Datorită organizării regionale, facilităților fiscale și avantajelor oferite, la nivelul zonei există posibilități multiple de a se investi în turism. Cadrul natural cu valoare deosebita favorizeaza dezvoltarea turismului de agrement. De asemenea se poate dezvolta şi agroturismul.

Apropierea de Rapa Rosie și intinderea acesteia pe o mica aparte din comuna constituie avantaje pentru comuna Daia.

4.3. POPULAŢIA ŞI RESURSELE UMANE

Evoluţia cantitativă a populaţiei comunei Daia Română este oglindită de recensămintele efectuate începând din 1910. Înainte de această dată, asupra evoluţiei numerice a populaţiei se pot face estimări legate de informaţiile oferite de documentele istorice şi cartografice.

Rezultatele recensamantului efectuat în 2011, arata ca populatia comunei se ridica la un efectiv de 3093 locuitori, dintre care 2773 lucuiesc efectiv în comuna , iar restul fiind emigranti. Populația se află în scadere față de recensamantul anterior din 2002, când se înregistraseră 3103 de locuitori.

Schimburile de polulaţie dintre o regiune şi alta sau dintre o localitate şi alta reprezintă gradul de atractivitate demografică şi reflectă dezvoltarea sau perspectivele de dezvoltare ale regiunii sau localităţii respective.

Navetismul reprezintă o formă a mişcării migratorii, navetiştii fiind cei care pendulează între locuinţă şi locul de muncă.

Navetişti care se deplasează în comună sunt reprezentanţi de ingineri, medici, cadre didactice şi alte categorii de muncitorii calificaţi ce-şi desfăşoara activitatea în cadrul instituţiilor şi unităţilor economice, din comună. În total sosesc zilnic peste 100 persoane din Alba si Sebes sau alte localităţi învecinate, în timp ce deplasarea persoanelor navetiste din comuna înspre aceste orașe sau localităţile învecinate sunt în numar de aproxmativ 500 persoane.

Structura populaţiei - Populaţia comunei în functie de vârstă

Potrivită evolutiv structura pe sexe a populaţiei din comuna Daia Română este relativ echilibrata între cele două sexe, respectiv 1380 bărbaţi reprezentând la 1393 femei.

Structura pe grupe de vârstă este un indicator care permite evaluarea gradului de îmbătrânire sau de întinerire a populaţiei într-o anumită perioadă de timp şi, mai ales, perspectivele stadiilor următoare, facilizând analiza posibilităţilor de asigurare cu forţă de muncă tânără, tendinţele de îmbătrânire sau de întinerire demografică.

Daia Română	Populaţia stabilă Total	Populatia stabilă pe sexe şi grupe de vârstă 0-19 ani	20-44 ani	45-64 ani	65 ani +
Ambele sexe	2773	622	917	722	512
Masculin	1380	326	486	360	208
Feminin	1393	296	431	362	304

Populaţia comunei este împărţită aproximativ egal din punct de vedere a sexului masculin şi feminin. Se observă o pondere uşor mai însemnată la persoanele cu vârsta cuprinsă între 20 - 44 ani, cca. 33% din totalul populaţiei, urmată de celelalte grupe de persoane.

Cu un efectiv de 622 persoane este grupa reprezentând populaţia tânără de la nou născuţi la 19 ani, iar 512 persoane este grupa care reprezintă populaţia vârstnică.

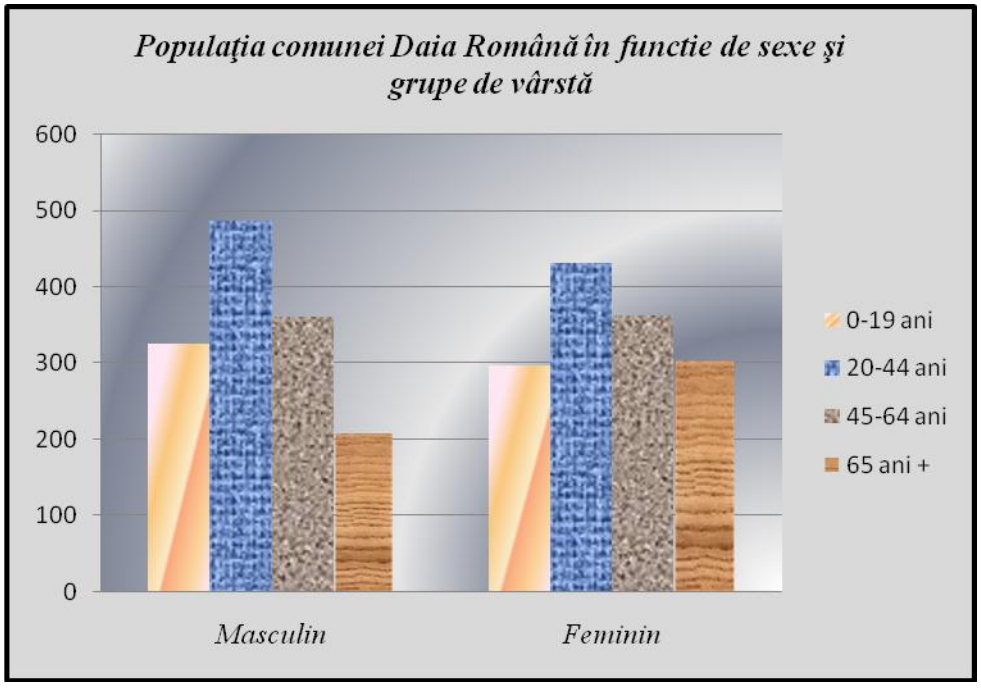

Analizând cifrele de mai sus refertoare la populaţia de mari grupe de vârstă (tânără, adultă, vârstnică) este uşor de observat ponderea ascendenta a grupei tinere, urmată de grupa adultă, si in final vârstnicii.

Structura populaţiei- starea civilă legală

Daia Română	***Populaţia stabilă Total***	***Starea civila legală***			
Ambele sexe	*2773*	*Necăsătorit(ă)*	*Căsătorit(ă)*	*Văduv(ă)*	*Divorţat(ă)*
		911	1546	281	35
Masculin	1380	539	769	54	18
Feminin	1393	372	777	227	17

Schimbările în comportamentul demografic și diferențele pe sexe și grupe de vârsta se reflectă și în structura populaţiei după starea civila. Persoanele necăsătorite predomină până la vârsta de 24 de ani. După aceasta vârsta ponderea persoanelor celibatare scade semnificativ, cu o intensitate mai mare la femei.

Nupţialitatea a cunoscut o evoluţie oscilantă după revoluţia din 1989, o creştere semnificativă după 1990 a numărului de căsătorii fiind explicată prin factori de natura psihologică. Condiţiile economice defavorabile ulterioare, accentuarea crizei locuinţelor, creșterea somajului și instabilitatea socială au impus o reducere a căsătoriilor.

Vârsta medie la prima căsătorie pentru bărbaţi în 1980 a fost de 24,7 ani și în 2000 a fost de 26,6 ani iar în cazul femeilor în anul 1980 a fost de 21,9 ani și în 2000 de 23, 4 ani.

Cele mai multe căsătorii se înregistrează la grupa de vârstă 20-24 de ani, urmată de grupa 25-29 de ani în cazul ambilor soţi. Vârsta medie a soţilor la data încheierii căsătoriei, luând ca punct de referinţă anul 2000, este de 28,6 ani la bărbaţi și 25,1 la femei.

Evoluţia ratei de divorţialitate este înscrisă în valori cuprinse între 0,44 și 1,18, generaţiile tinere sub 25 de ani fiind cele mai expuse acestui fenomen. Condiţiile favorizante sunt veniturile mici, creșterea somajului, traiul într-o familie cu mai multe generaţii etc.

Vârsta medie la divorţ a soţului este de 37,1 iar a soţiei de 33,5. Grupele de vârsta cu cele mai multe divorţuri sunt 30-34 de ani, urmate de 25-29 de ani la bărbaţi și 20-24 de ani, urmată de 35-39 de ani. Analiza numărului deceselor și a ratei de mortalitate este o altă componentă importantă a evolutiei populatiei, observandu-se o scadere a acestora. La grupele de vârstă cuprinse între 20 și 64 de ani, rata mortalităţii masculine este mai mare decât cea feminină.

Slaba preocupare la nivel individual pentru practicarea unui mod de viaţă sănătos, pentru asigurarea unei alimentaţii raţionale, existenţa unui nivel necorespunzător al educaţiei

sanitare și amplificarea la nivel social a săraciei a determinat această creştere a mortalităţii.

Sursa: "European population", ed. cit., p. 205.

Structura populaţiei - după etnie

Daia Română	Populaţia stabilă Total	Populaţia stabilă dupa etnie		
		Români	Romi	Alte naţionalităţi
Ambele sexe	2773	2691	7	75

Populaţia comunei Daia Română este formată în proportie de peste .97.% români. Mai există un număr de 7 persoane de etnie romă, pe raza comunei mai există si alte 75 de persoane cărei etnie nu este specificată.

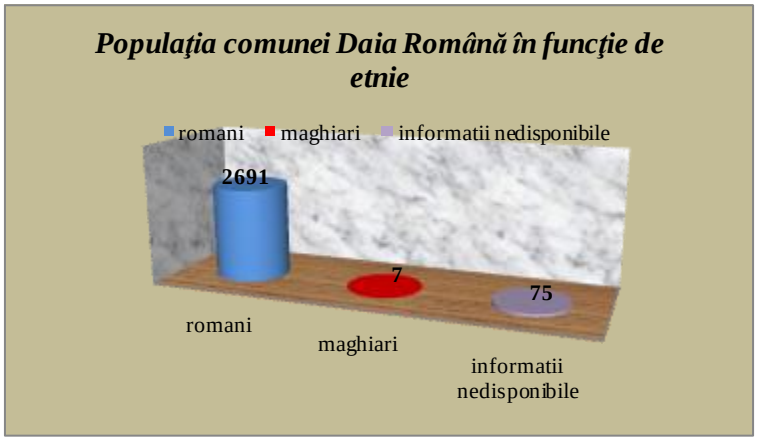

Structura populaţiei în functie de religie

Comuna Daia Română	*Populaţia stabilă*	*Religia*						
	Total	*Ortodoxă*	*Penticostală*	*Greco-catolică*	*Baptistă*	*Adventistă ziua a şaptea*	*Martorii lui Iehova*	*Fără religie*
	2773	2193	90	178	40	4	173	95

În comuna Daia Română cultul preponderent al localnicilor este cel ortodox, pe lângă credincioşii ortodoxi se întâlnesc un număr redus de reprezentanţi ai altor culte.

4.4. MEDIU

Mediul geografic actual este rezultanta interacțiunii dinamice dintre componentele fizico-geografice și activitățiile umane rare își lasă amprenta asupra peisajului. Intensitatea și formele activității umane, efectele acesteia asupra mediului, prezintă diferențe marcante în Daia Română.

Exploatările forestiere au, de asemenea, un impact foarte agresiv asupra mediului. Defrișările masive au dus la modificarea biotopurilor, la degradări și alunecări de terenuri.

În general, aceste activități antrenează modificarea parametrilor factorilor esențiali de mediu: apă, aer, sol și impun măsuri concertate pentru reabilitarea acestora.

Sunt necesare acțiuni de protecție pentru regenerarea naturală a pădurilor, echilibrarea raportului între tăieri și împăduriri, extinderea regimului restrictiv al exploatării fondului forestier de pe terenurile accidentate, alcătuite din roci friabile, evitându-se declanșarea degradărilor, alunecărilor și colmatarea barajelor, de genul celor produse în bazinul Secaș.

Acțiunile de protecție a mediului înconjurător vizează, în primul rând, conservarea unor ecosisteme caracteristice cât mai aproape de starea lor naturală, pentru rolul lor stabilizator în dinamica peisajelor, pentru contribuția lor la menținerea rezervelor genetice ale naturii și nu în ultimul rând, pentru valoarea lor științifică și estetică.

Printre acțiunile de conservare a mediului înconjurător remarcăm delimitarea și stabilirea unui regim de protecție pentru zone care prezintă o valoare științifică, peisagistică, floristică sau faunistică deosebită.

CAPITOLUL V
ANALIZA S.W.O.T.

5.1. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT reprezintă un tip de analiză simplă şi de impact creată de Albert Humphrey la Stanford University ca un instrument de planificare strategică. Deşi iniţial a fost concepută şi utilizată pentru strategiile de dezvoltare corporatiste, domeniul său de aplicare s-a extins fiind utilizată la scară largă pentru planificarea strategică la nivel instituţional. Denumirea reprezintă un acronim provenit din limba engleză, însemnând: Strenghts (puncte tari), Weaknesses (puncte slabe), Opportunities (oportunităţi) şi Threats (ameninţări).

În esență, analiza ne răspunde la întrebarea „unde ne aflam?”, aceasta implicând analiza mediului intern al comunei şi mediul extern general şi specific, cu accent asupra punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților şi amenințărilor.

Pentru a avea certitudinea că politicile şi programele existente corespund necesităților de dezvoltare a comunei Daia Română, în cadrul limitărilor impunse de resursele locale disponibile şi pentru accesarea fondurilor prin care Uniunea Europeana susține politica de dezvoltare regională s-a impus elaborarea strategiei de dezvoltare locală pentru perioada 2014-2020.

Punctele forte şi cele slabe sunt legate de comuna şi de strategiile acesteia, şi de modul cum se compara cu concurenta. Oportunitatile şi amenintarile vin dinspre mediul de piata şi din directia concurentei; de regula sunt factori asupra cărora zona în general nu are nici un control. Analiza SWOT ia în considerare organizarea aşezării, performanțele acesteia, produsele cheie şi pieţele strategice.

Analiza SWOT permite concentrarea atenției asupra zonelor cheie şi realizarea de prezumții (presupuneri) în zonele asupra cărora există cunoştinţe mai puţin detaliate. În urma acestei analize se poate decide dacă zona îşi poate îndeplini planul, şi în ce condiții.

Unele "oportunități" şi "amenințări" vor apărea din "punctele tari" şi "punctele slabe" ale comunei.

Amenințările pot fi concrete sau potențiale.

Întrebări cheie care îndrumă analiza strategică:

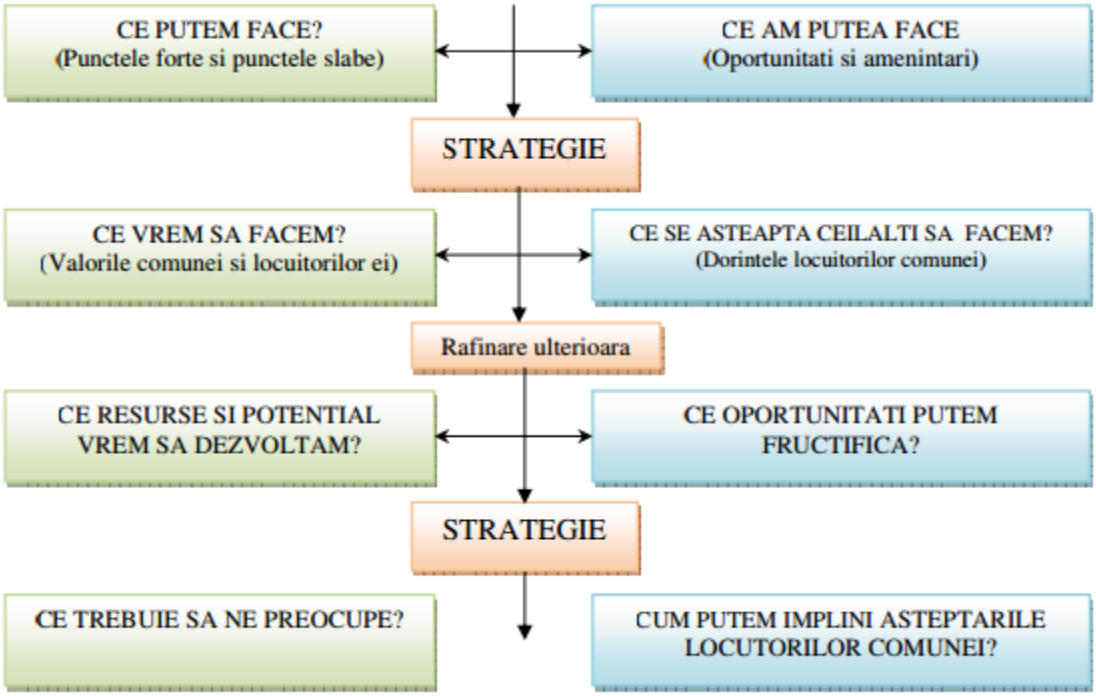

În urma analizei SWOT s-au identificat trei principii prioritare care ar trebui sa stea la baza elaborarii strategiei în vedereadezvoltării durabile, şi anume:

1. Viata economica a comunei Daia Română, trebuie revigorata şi dezvoltata în toate domeniile sale: agricultura, zootehnie, industrie, comerţ şi silvicultura. Consilul Local va trebui sa investească pentru revitalizarea vieţii economice a comunei, deoarece aceasta produce cele mai multe efecte benefice.

2. Infrastructura necesita îmbunătăţirii continuu, de aceea investiţiile trebuie făcute dupa anumite criterii economice astfel incat sa producă rezultate benefice pentru comuna:

- siguranţa locuitorilor comunei împotriva calamităţilor;
- raportul valoarea investiţie/ efecte economico-financiare produse;
- raportul valoare investitie/numarul beneficiarilor.

3. Conex factorului economic un alt punct important pentru creşterea atractivitatii comunei il constituie facilităţile culturale și de agrement pe care le oferă sau pe care ar putea sa le ofere comuna Daia Română, astfel încât confortul social al locuitorilor să fie îmbunătăţit. Complementar acest lucru va creste și atractivitatea turistica a comunei.

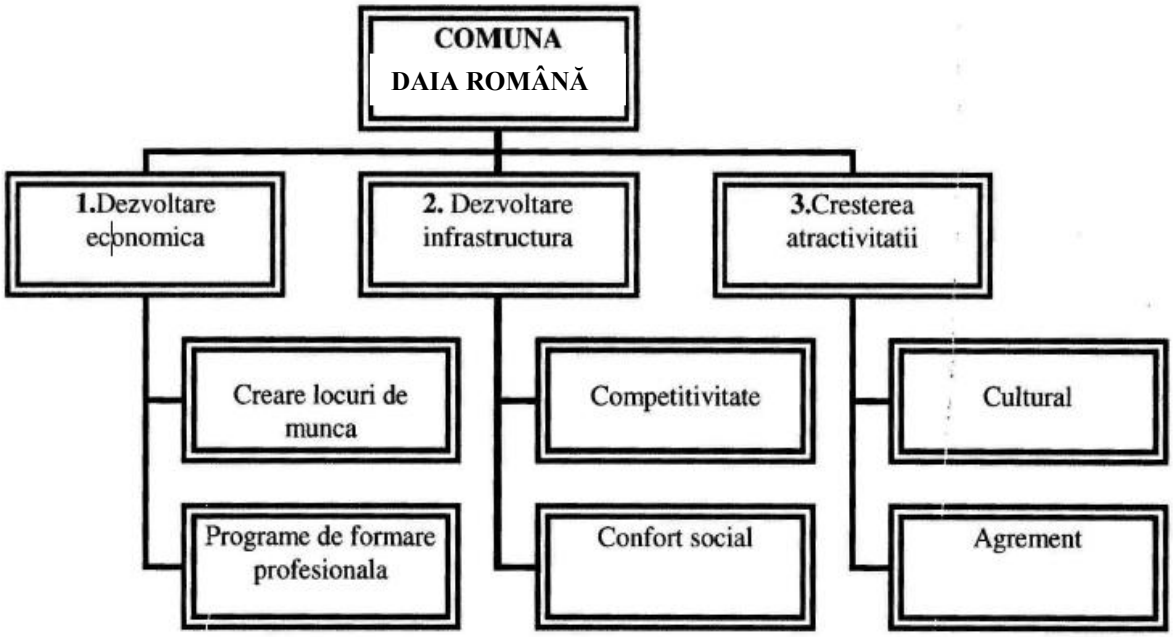

5.2 PUNCTE TARI, PUNCTE SLABE, OPORTUNITĂȚI ȘI RISCURI

1. RESURSE UMANE

PUNCTE TARI	• Oameni ospitalieri, muncitori, deschişi, cu spirit de concurenţă, • Un număr redus de confesiuni religioase foarte bine organizate din punctul de vedere al statutului religios (ortodocşi, penticostali, martorii lui Iehova, etc), • Populaţia comunei Daia Română în număr de 3093, din care: populaţie activa 2215 persoane şi pensionari 512, şi 366 persoane plecate în afara ţării, persoane împărțite în: contabili, mecanici, tâmplari, şoferi, restul populatiei fiind muncitori necalificati, • Buna comunicare între primărie şi cetăţeni, • Existența unui compartiment de asistență si protectie socială în primarie, • Cadre medicale calificate în domeniul medico - sanitar: medicină umană, • Cadre medicale calificate în domeniul medico - sanitar: domeniul veterinar, • Cadre didactice calificate.
PUNCTE SLABE	• Predomină vârsta a doua, • Lipsa unui centru medical specializat, • Insuficienta informare a populatiei cu privire la programele de calificare și reconversie existente în judet, şi lipsa serviciilor sociale (Centre de zi pentru copii, Centre de reconversie profesională, etc) • Existenta somajului de lunga durata, care conduce la descalificarea și descurajarea fostilor angajati, procent ridicat la populatia cu venituri reduse, • Număr mare al persoanelor care nu au ocupaţie, • Adaptarea mai lenta a populatiei rurale mature și varstnice la schimbarile și provocarile lumii actuale, în general, și la fenomenul mobilității și reconversiei profesionale, în special, • Migrarea persoanelor tinere spre mediul urban și strainatate, mai cu seama a celor cu pregatire profesională înaltă, • Capacitatea financiară relativ scazută a locuitorilor zonei datorată insuficienţei locurilor de muncă, • Spor natural negativ, • Personal didactic navetist.

OPORTUNITĂŢI	• Atragerea de programe cu finantare europeană pentru stimularea ocupării forței de muncă, • Adaptarea programelor de învățământ la cerințele economiei de piață, • Existența unor reglementări ce acordă facilităţi angajaţiorilor care crează noi locuri de muncă pentru şomeri, tineri absolvenţi etc, • Existența strategiei naţionale antisărăcie, • Implicarea autorităţilor locale în problemele comunităţii, • Realizarea de mici întreprinderi, ferme şi micro - ferme pentru atragerea forţei de muncă • Grad relativ redus de inadaptare sociala a locuitorilor comunei.
RISCURI	• Scăderea numărului persoanelor calificate, prin ieşirea acestora din viața activă, • Îmbătrânirea populaţiei prin număr redus de copiii născuți în raport cu persoanele decedate, • Creşterea şomajului în rândul tinerilor absolvenţi, • Creşterea ponderii muncii la negru, cu efecte negative asupra pieţei muncii, economiei locale și asistentei sociale în perspectiva, • Migrarea fortei de munca, • Estomparea tradiţiilor locale, odată cu trecerea timpului.

2. EDUCAȚIE ȘI CULTURĂ

PUNCTE TARI	• Existenta în comuna a unei școli și a unei grădiniţe în Daia Română, • Instituții școlare reabilitate şi dotate corespunzător, acces la internet, • Existența în comună a două cămine culturale, dintre care unul este reabilitat și modernizat, • Comuna deține biserici, una aparţinând cultului ortodox şi cealaltă cultului greco-catolic (monument istoric), precum si alte locatii pentru celelalte culte religioase, • Management școlar adecvat în unitățile de învățământ public, • Existenţa bibliotecii comunale, în care personalul are un nivel ridicat de calificare şi experienţa profesională, • Funcționarea în cadrul bibliotecii comunale a programului biblionet, dotat cu calculatoare și acces la internet, • Reducerea numarului de elevi ce revin la un cadru didactic, • În comună se regaseşte un ansamblu folcloric care respect reguli şi obiceiuri specifice comunei, precum si echipa de fotbal a comunei ”Dalia Sport Daia Română”, • Daia Română are și o echipă de handbal feminin, campioană națională, • Centru de joaca și recrere pentru copii amenajat și dotat,
PUNCTE SLABE	• Populaţia şcolarizată în învăţământul primar în scădere datorita scăderii demografice a populaţiei, • Insuficienţa cuprinderii şcolarilor în învățământul liceal, în comună nu există liceu sau alte forme de învățământ de continuare a ciclului gimnazial, • Nivelul relativ redus al pregătirii şcolare și respectiv profesionale a majorităţii locuitorilor comunei, • În comuna nu exista un centru de zi de tip After School,

OPORTUNITĂŢI	• Reabilitarea și modernizarea căminului cultural vechi; • Organizarea de concursuri cultural - educative care să îi atragă şi motiveze pe elevi şi tineri, • Creşterea numărului persoanelor cu pregătire profesională superioară în special a tinerilor (18-25 ani), • Înfiintarea în comună a unui centru de zi de tip After School, • Existenta unor programe comunitare şi naţionale de asigurare a accesului la educaţie pentru populaţiile dezavantajate, • Organizarea de cursuri de formare şi reconversie profesională în comuna, • Atragerea cetăţenilor la viaţa asociativă prin participarea în luarea deciziilor la nivelul comunităţii, participarea la elaborarea unor politicii de interes public; • Monitorizarea stării ocupaționale a populației.
RISCURI	• Scăderea gradului de instrucţie şcolara a populaţiei tinere, datorită familiilor cu posibilităţi materiale şi intelectuale reduse • Scăderea natalităţii datorita nesiguranţei zilei de mâine, • Creşterea negativa a sporului migratoriu, • Accentuarea procesului de îmbătrânire a populaţiei, • Buget insuficient alocat invatamantului public generand fenomene de dotare materială la limita necesarului unităţilor sau recurgerea la finanţare paralelă prin aportul familiilor.

3. AGRICULTURĂ, SILVICULTURĂ, POMICULTURĂ ȘI DEZVOLTARE RURALĂ

PUNCTE TARI	• Existenta condiţiilor şi tradiţiei pentru dezvoltarea activităţii zootehnice în comuna, • Suprafaţa de teren arabil este de 1653,71 ha, din care anul trecut s-a cultivat cu: cereale - 1302,40 ha, palnte de nutret 118,57 ha, cartof 44,76 ha și legume 4,93 ha; • Dotarea tehnica in ceea ce priveste agricultura este relativ buna; • Populaţia comunei deţine: pasări, bovine, caprine, ovine, porcine, cabaline și familii de albine; • Existenta helesteelor pe teritoriul administrative al comunei Daia Română, • Comuna Daia Română are în componenta un singur sat, cu acelasi nume, fiind resedinta de comuna, • Suprafaţa teritorial administrativa a comunei Daia Română este impartita în: teren intravilan 60 ha si teren extravilan 4240 ha, • Conditii favorabile pentru practicarea pisciculturii, • Zonă atractivă din punct de vedere turistic şi peisagistic, • Existenţa solurilor fertile,
PUNCTE SLABE	• Lipsa unui sistem centralizat de desfacere al produselor agricole • Insuficienta resurselor materiale care sa faciliteze angajarea specialiştilor în agricultura în domeniul rural în stadiul actual; • Forţa de munca este îmbătrânită și insuficienta; • Slaba promovarea a zonei rurale și a produselor specifice; • Diversificarea slaba a activităţilor economice în zona rurala; • Deficitul fondurilor financiare pentru modernizarea și popularea infrastructurii zootehnice; • Accesul redus la informaţii și servicii de consultanta datorita numărului mic de posturi alocate pentru aceste tipuri de servicii; • Insuficienta activităţilor și serviciilor generatoare de venituri specifice zonei rurale.

OPORTUNITĂŢI	• Înfiinţarea de ferme zootehnice, sere de legume şi flori • Conditii favorabile de obtinere a produselor ecologice, ce pot fi exportate în conditii deosebit de avantajoase; • Înfiinţarea de puncte de prelucrare a materiilor prime din zootehnie, • Sprijinul oferit de Oficiul Judeţean pentru Consultanţa Agricolă din judeţul Alba cu privirea la accesarea fondurilor europene, • Accesarea fondurilor europene pentru finantarea agriculturii; • Existenta cadrului legislativ pentru înfiinţarea şi dezvoltarea exploatăriilor agricole privind arendarea suprafetelor agricole, • Existenţa Planului Naţional Strategic pentru Dezvoltare Rurală, • Aprobarea Programului Naţional - Cadru de Restructurare şi Modernizare a unor unităţi de profil zootehnic şi din industria alimentară, • Încurajarea asocierii şi sprijinirea înfiinţării de exploataţii pentru culturi alternative şi ecologice.
RISCURI	• Eroziunea şi degradarea calitatii solurilor ce poate conduce la scaderea randamentului, • Frecventa ridicata a perioadelor secetoase în agricultura, • Concurenta importului de produse agroalimentare de pe piaţa UE, • Lipsa unui cadru: legal pentru protejarea producţiei agricole interne, • Slaba informare a agricultorilor cu privire la normele europene, • Cunoştinţe insuficiente legate de elaborarea şi administrarea proiectelor finanţate din Fondurile Structurale FEADR, • Numarul de concurenti în crestere pentru produsele agroalimentare de pe piata Uniunii Europene, • Numar insuficient de tractoare şi masini agricole care determina imposibilitatea incadrarii în perioadele optime de executare a lucrarilor; • Degradarea solurilor; • Capacitatile reduse de prelucrare a productiei de legume şi fructe ce pot determina pierderi în perioadele de varf de productie;

CAPITOLUL VI
OBIECTIVELE STRATEGIEI LOCALE DE DEZVOLTARE DURABILĂ

În cazul strategiilor pe termen lung trebuie sa se urmarească cu foarte mare atenție viitoarele rezultate. În acelasi timp trebuie luat în calcul şi faptul ca rezultatul real nu poate fi prevazut deoarece situatiile neprevazute pot şi ele sa exercite o influenta importanta asupra lor.

Obiectivele de dezvoltare ale comunei Daia Română se pot realiza numai în conditiile unei strategii care sa stabileasca cu claritate alternativele de dezvoltare ale comunei, în functie de aceasta, sa se stabileasca şi structura cursurilor de calificare.

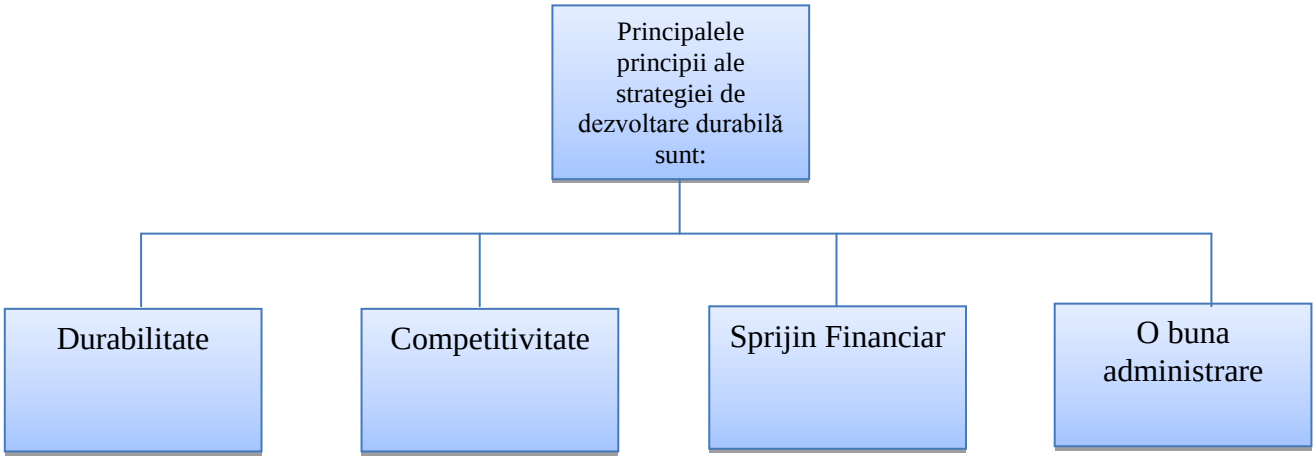

Durabilitate - conditii mai bune de trai pentru toti locuitorii comunei dar în special pentru persoanele defavorizate, precum şi un minim de conditii necesare pentru un trai decent, sanatatea şi bunastarea tuturor;

Competitivitate - permite dezvoltarea economiei proprii în context regional, national şi chiar international, promovarea unui sector privat productiv şi competitiv;

Sprijin financiar - sa poata facilita accesul la o varietate de surse financiare pentru a satisface nevoile de investitii şi dezvoltare;

O buna administrare - reactia eficienta şi efectiva la problemele comunitatii prin responsabilizarea autoritatilor locale şi parteneriatul cu societatea civila.

Principalele obiectivele ale strategiei de dezvoltare durabila, sunt:

- orientarea comunei spre dezvoltare economica cu scopul de a crea mai multe locuri de munca;
- dezvoltarea unui proces comun de organizare pentru a stabili prioritatile comunitatii, strategia şi actiunile sale;
- sprijinirea autoritatilor publice locale în prezentarea strategiilor financiare şi de investitii;
- sa determine eficientizarea managementului.

Realizarea obiectivelor de dezvoltare economico - sociala durabila va lua în considerare urmatoarele criterii:

- coeziunea şi solidaritatea cetăţenilor
- puterea comunei
- dezvoltarea durabila
- obiective de calitate globale locale - integrare

Pentru fiecare dintre acestea în domeniile de actiune stabilite se formuleaza cate un

Criterii / Planuri	*Social*	*Economic*	*Urbanism*	*Mediul inconjurator*	*Infrastructura*
	Plan social	*Plan economic*	*Plan Urbanism*	*Plan de mediu*	*Plan infrastructura*
Coeziunea / solidaritatea Cetatenilor	Cresterea coeziunii sociale a cetatenilor Acces la informatie	Cresterea numarului de locuri de munca	Politici ale teritoriului in favoarea cetatenilor	Cresterea coeziunii ecologice a cetatenilor	Asigurarea satisfacerii nevoilor de confort si civilizatie
Puterea comunei	Cresterea puterii sociale a comunei	Cresterea puterii economice a comunei	Valoare ridicata a comunei	Echilibru intre activitati antropice si poluare	Nivel ridicat de civilizatie
Dezvoltarea Durabila	Minime probleme sociale	Minime probleme economice	Valorificarea teritoriului ca resursa	Minime probleme de mediu	Optimizarea raportului nevoi / resurse
Obiective CADRU-CALITATIV	Aliniere la standarde sociale europene	Aliniere la standarde economice europene	Aliniere la standarde europene de urbanism	Aliniere la principii, standarde de mediu europene	Aliniere la standarde europene de civilizatie

obiectiv strategic (proces), astfel:

Alternativele de optimizare ale proceselor Strategiei de Dezvoltare Locala sunt legate de adoptarea unui anumit model de functionare, care sa poata fi luat ca sistem de referinta în evaluarea continua a rezultatelor, astfel incat procesul de implementare a acesteia sa poata fi monitorizat şi evaluat de catre toti partenerii implicati:

- cetățenii şi societatea civila;
- comunitatea economica şi componentele ei majore (administratia, infrastructuri urbane, sisteme financiar-bancare, etc.);
- tehnocratii (experti, evaluatori, auditori, tehnologi).

Cele trei procese de baza principale: social, economic şi mediu vor fi completate de alte procese caracteristice comunei Daia Română, procesele de urbanism şi infrastructura, conturand un proces comunitar integrat, alcatuit din procesele paralele realizand un ansamblu functional, cu o viziune unitara integrata.

Acestea corespund domeniilor şi sectoarelor definite inca în faza de evaluare a situatiei existente şi a potentialului local.

Capacitatea strategiei şi a planurilor de actiune de a raspunde nevoilor actuale, utilizand eficient resursele existente şi adaptandu-se viziunii generatiilor tinere reprezinta, de asemenea, un criteriu fundamental de realizare a obiectivelor majore descrise în acest capitol.

Strategia de dezvoltare durabila are cel putin sapte trasaturi caracteristice care se recomanda managerilor de la nivel local responsabili cu acest domeniu.

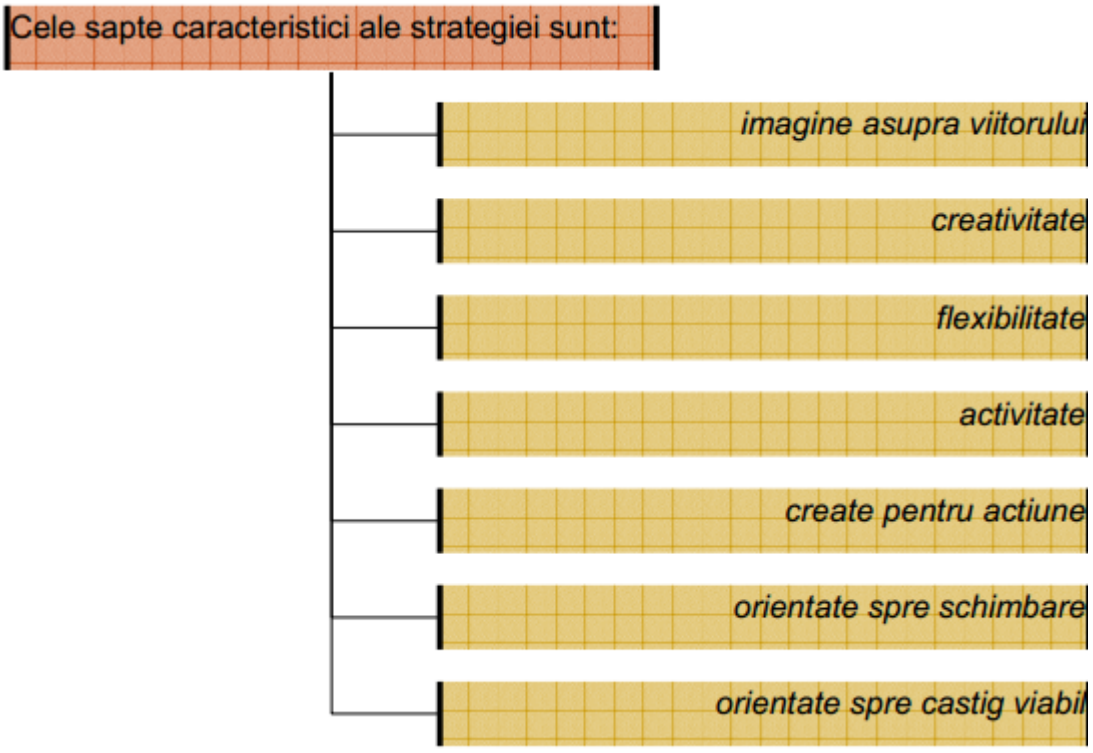

Aceasta strategie se adreseaza în special comunității locale, care și-a aratat interesul pentru obiectivele ei şi pe care le susținem, așa cum reiese din consultarea prin chestionar a locuitorilor comunei.

Principalele obiective ale dezvoltarii durabile ale comunei Daia Română constau în:

- dezvoltarea infrastructurii de baza a comunei;
- protecția mediului;
- întărirea coeziunii sociale şi reducerea sărăciei;
- regenerare rurală.

Realizarea strategiei pornește de la următoarele premise:

- îmbunătățirea condițiilor de viata ale populatiei comunei (locuinte şi locuri de munca la standarde europene);
- ridicarea standardului calitativ al designului comunei, al constructiilor, serviciilor şi al imaginii în general;
- oferirea de oportunitati pentru interventia sectorului privat în operatiunile comunei, fie sub forma investitiilor directe în proiecte izolate, fie sub forma parteneriatelor sau consultarilor permanente intre parteneri;
- adaptarea la inevitabilele schimbari ce au loc în comuna. De aceea, procesul de planificare trebuie sa fie creativ, participativ şi anticipativ.

Conform premiselor de formulare a strategiei şi a perspectivelor de dezvoltare a comunei Daia Română, conceptul strategic trebuie formulat astfel incat transpunerea sa într-un plan strategic să asigure un pachet de acțiuni ce vor duce la creșterea economică, creșterea bazei de impozitare, crearea de locuri de munca şi imbunătățirea calității mediului de viață al comunității.

Prin dezvoltare, înțelegem o dezvoltare economică la care contribuie favorabil poziția geostrategică a comunei, dezvoltare determinată de atragerea de firme/activități economice/investiții. Ca puncte prioritare în acest sens sunt: creșterea gradului de atractivitate a comunei (prin imbunătățirea imaginii, a calității vieții, prin revitalizare rurală) şi facilități de atragere a firmelor private (prin investiții în infrastructură, oferta de terenuri şi cladiri, servicii strategice, facilități fiscale, etc.).

Trebuie luat în considerare faptul ca o comună nu este un sistem închis, iar realizarea celor cinci obiective generale se întemeiază pe aplicarea unui management care să conducă la

dezvoltare și/sau regenerare rurală, politicile, planificarea strategică rurală, precum și realizarea programelor și proiectelor se vor face cu respectarea urmatoarelor principii:

- dezvoltarea durabila, în așa fel încat pe termen lung să producă schimbări majore de cultură și atitudine în ceea ce privește utilizarea resurselor de către populație și de către operatori de pe piața;
- întărirea capacitatii institutionale: prin management eficient, definirea serviciilor publice în raport cu resursele financiare actuale, cu obiectivele dezvoltarii durabile, precum și cu cerintele populației;
- twining rural (retea/network) în scopul schimbului de informații între localități cu privire la utilizarea celor mai bune practici (în managementul rural sau managementul de proiect);
- realizarea programelor și proiectelor prin parteneriat public-privat;
- realizarea acelor programe și proiecte pe care sectorul privat nu le poate realiza;
- integrarea politicilor atât pe orizontală, pentru a se realiza un efect sinergic simultan între sectoare, cat și pe verticală, având în vedere corelarea și integrarea politicilor de dezvoltare a comunei cu politicile de dezvoltare ale judetului Alba și ale regiunii din care face parte;
- managementul resurselor, ce presupune integrarea fluxurilor de resurse energetice, materiale, financiare și umane, precum și integrarea fluxurilor de resurse energetice și materiale intr-un ciclu natural;
- utilizarea mecanismelor de piata pentru a atinge tinta durabilitatii, respectiv emiterea de reglementari pentru eco-taxe și functionarea utilitatilor publice în sistem de piata, evaluarea investitiilor dupa criterii de mediu, luarea în considerare a problemelor de mediu la intocmirea bugetului local;
- descentralizarea managementului în sectorul energetic;
- design-ul durabil arhitectonic în temeiul caruia se stabilesc reguli privitoare la materialele de constructii, design-ul unei cladiri, bioclimatul, densitatea cladirilor intr-un areal, orientarea spatiala a cladirilor, „structuri verzi" în jurul cladirilor, microclimat, eficienta energetica;
- realizarea unui program sau proiect fara a afecta cultura unei comunitati, ori pentru a recupera mostenirea culturala a unei comunitati si/sau traditiile intregii comunitati locale;
- interzicerea multiplicarii serviciilor publice, daca acestea nu servesc unei nevoi locale;

❖ fixarea regulilor de utilizare rationala a terenurilor pentru toate proiectele de dezvoltare în baza planului de urbanism general, ca instrument de planificare spatiala;

❖ analiza capacitatii tehnice de executie;

❖ evaluarea eficientei utilizarii resurselor financiare şi umane;

❖ evaluarea viabilitatii financiare a unui program sau proiect prin prisma veniturilor fiscale obtinute;

❖ identificarea nevoilor comunitatii locale şi a prioritatilor acesteia;

❖ corespondenta intre lansarea unui program sau proiect şi nevoile comunitatii;

❖ evaluarea nevoilor comunitatilor sarace şi a capacitatii municipalitatii de a asigura accesul acestora la locuinta, locuri de munca şi serviciile publice de baza;

❖ protectia mediului;

❖ realizarea unui program sau proiect în parteneriat cu sectorul privat, ori realizarea unui program sau proiect de catre sectorul privat, pentru a transfera costurile unei investitii, daca exista oportunitatea de a obtine profituri viitoare;

❖ asigurarea publicitatii informatiilor cu impact în investitii (informatii topografice, informatii statistice privind economia locala şi regionala, regulamentul de urbanism, planul de urbanism general şi planurile de urbanism zonal).

OBIECTIVE GENERALE

Principalele obiective ale strategiei de dezvoltare locala a comunei Daia Română sunt:

- Crearea conditilor pentru inceperea unor activitati rentabile agricultura şi zootehnie;
- Protejarea mediului prin conformarea progresiva cu standardele de mediu din Uniunea Europeana pe care Romania va trebui sa le atinga în totalitate;
- Reabilitarea şi modernizarea sistemului de sanatate şi protectie sociala în comuna;
- Asigurarea accesului neingradit al populatiei şi al consumatorilor economici la infrastructura (apa, canalizare, distributie gaze, cai de transport, telefonie);
- Reabilitarea şi modernizarea scolilor şi gradinitelor conform standardelor europene;
- Creșterea ratei de ocupare şi combaterea excluderii şi dezechilibrelor sociale prin crearea de noi oportunitati investitionale.

OBIECTIVE SPECIFICE

1. Agricultura și dezvoltarea rurală

Agricultura

- Aplicarea unor tehnici pentru dezvoltarea agriculturii durabile şi crearea unor sisteme pentru adaptabilitatea la conditile climatice;
- Aplicarea unor tehnici pentru dezvoltarea agriculturii durabile şi crearea unor sisteme pentru adaptabilitatea la conditile climatice;
- Incurajarea şi organizarea de asociatii ale producatorilor comunei pentru a beneficia de oportunitatile care decurg din aceasta;
- Infiintare de ferme zootehnice şi puncte de prelucrare şi colectare a resurselor
- Eficientizarea practicilor agricole pentru usurarea şi productivitatea lucrarii aplicate pe terenurilor agricole.

Silvicultura

- Impadurirea terenurilor neproductive ale comunei;
- Intretinerea şi ocrotirea capitalului silvic al comunei.

2. Infrastructură și Mediu

- Refacerea şi dezvoltarea mediului natural.

Transport

- Imbunatatirea cailor de acces (drumului judetean şi a celor comunale) care sa deserveasca nevoile curente ale locuitorilor şi activitatilor economice;

Utilităţi

- Crearea unor sisteme de furnizare a apei curente şi de canalizare capabile sa deserveasca tuturor locuitorilor comunei;
- Reabilitarea sediului primăriei;
- Realizarea rețelei de alimentare cu gaz metan;
- Dotari pentru interventii în caz de situatii de urgenta;

Sănătate

- Imbunatatirea serviciilor de asistenta medicala;
- Reabilitarea şi dotarea corespunzatoare a dispensarelor umane;
- Acces permanent şi promt la servicii medicale de calitate;

- Educarea populatiei cu privire la accesarea serviciilor de sanatate la o perioada regulata de timp pentru prevenirea situatiilor de urgenta prin sustinerea şi promovarea modului de viata sanatos.

Mediu

- Pastreatea calitatii şi prevenirea poluarii aerului;
- Informarea populatiei asupra riscurilor cauzate de deversarea apelor uzate în locuri neamenajate, asupra utilizarii durabile a resurselor de apa şi a prevenirii poluarilor;
- Actiuni de promovare a practicilor de agricultura ecologica;
- Curatarea cursurilor de apa şi a domeniului public;
- Crearea unor mecanisme de colectare selectiva a deseurilor;
- Realizarea unei statii de depozitare a deseurilor;
- Impadurirea suprafetelor degradate, pentru prevenirea alunecarilor de teren.

3. Economie

- Crearea unei industrii diversificate, dinamice şi capabile sa ofere posibilitatea de implinire profesională şi materiala a locuitorilor comunei Daia Română;
- Economie generatoare de venit la bugetul local;
- Crearea unei industrii nepoluante şi durabile.

Comerț și Servicii

- Diversificarea de servicii oferite catre cetățenii comunei Daia Română, prin marirea numarului societatilor comerciale;
- Promovarea şi sustinerea unor tehnici eficiente de marketing pentru atragerea turistilor în comuna.

Mediu de afaceri

- Incurajarea cetățenilor prin actiuni de informare şi formare profesională în vederea deschiderii de pensiuni agroturistice şi promovarea acestora.

4. Turism

- Utilizarea unor produse turistice variate cu oferte diversificate;
- Sustinerea prin actiuni eficiente de promovare a evenimentelor locale;
- Crearea de programe de pregatire pentru noi practicanti de agroturism;

- Incurajarea cetățenilor prin actiuni de informare şi formare profesională în vederea deschiderii de pensiuni agroturistice şi promovarea acestora;
- Promovarea evenimentelor locale, prin actiuni eficiente de marketing.

5. Educație și cultură

Invățământ

- Accesul neingradit de implinire individuala prin educatie;
- Reabilitarea şi modernizarea unitatilor de invatamant din comuna ;
- Accesul la un sistem educational perfomant, flexibil şi adaptat conditiilor din mediul rural;
- Organizarea unei baze materiale capabile sa multumeasca nevoile legate de actul educational;
- Amenajarea unui spatiu de joaca şi recrere pentru copiii comunei;
- Amenajare baza sportiva în comuna;
- Orientarea şi sprijinirea persoanelor tinere în domeniul formarii profesionale;
- Crearea sanselor pentru reformarea persoanelor adulte.

Cultura

- Instruirea şi transmiterea practicilor traditionale generatiilor viitoare;
- Accesul transparent la sursele de informare traditionale şi moderne;
- Structura spatiilor destinate activitatilor socio-culturale în concordanta cu necesitatile şi mijloacele moderne;
- Reabilitarea şi punerea în valoare a patrimoniului cultural din comuna Daia Română;
- Reabilitarea caminelor culturale;

6. Resurse Umane

Populația

- Crearea conditiilor de viata atractive pentru tineri, atat pentru cei din localitate cat şi pentru cei din exteriorul comunei pentru atragerea acestora în localitate;
- Crearea de conditii pentru familile de tineri.

Piața muncii

- Locuri de munca suficiente şi în domenii variate de activitate pentru satisfacerea nevoilor de trai;
- Posibilitatea de a urma cursuri de reconversie profesională în domenii cautate pe piata fortei de munca.

7. Servicii Sociale

- Infiintarea grupului de acţiune locala;
- Dezvoltarea serviciilor de asistenta si protectie sociala pentru persoanele aflate în dificultate (minori, persoane vârstnice, persoane cu dizabilitati);
- Intărirea legaturilor dintre Administraţia Publica Locala şi societatea civila pentru rezolvarea problemelor de interes comunitar.

CAPITOLUL VII
PLANUL LOCAL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA DURABILĂ

7.1. ASPECTE GENERALE

Planul Local de Acțiune – ca instrument de planificare şi implementare, contine un set remarci pe domenii de activitate ce se aplica într-un termen determinat în scopul realizării obiectivelor generale stabilite într-o strategie. Modul de realizare al Planului Local de Acțiune trebuie să corespundă termenului de 10 - 20 de ani, fixat pentru realizarea Strategiei de Dezvoltare Locala (SDL).

Planul de actiune este procesul participativ de dezvoltare a unui plan relativ scurt, care utilizează resurse disponibile pentru a atinge obiective limitate, de obicei într-o zonă bine definită.

Periodic, PLA va fi revizuit, astfel încât țintele fixate să țină cont de evoluția macroeconomică la nivel național, starea economiei la nivel regional şi local, precum şi de opiniile comunității locale cu privire la implementarea lui. Cu cât revizuirea se face la intervale mai scurte, cu atât marja de eroare în privința evaluarii resurselor la un proiect este mai mica, avand în vedere ca, pe masura ce se inainteaza în timp, variabilele economice ce trebuie luate în calcul la o prognoza economica se multiplica.

Planul Local de Acțiune pentru implementarea Strategiei de Dezvoltare Locală a comunei Daia Română, reprezinta un pachet de masuri şi proiecte necesare schimbarii comunitatii locale pentru atingerea unor parametrii specifici societatii moderne, astfel ca durabilitatea sa devina punctul forte al acesteia.

Dimensiunile dezvoltarii actuale economice, sociale, de mediu şi tehnologice au fost analizate în cadrul procesului de analiza-diagnostic din cadrul strategie de dezvoltare, iar tintele-obiective strategice au fost creionate, fixandu-se cateva repere ca referinte pentru dezvoltarile ulterioare.

„Planul Local de Actiune”, prezinta principalele masuri şi proiecte necesare fazei de planificare şi implementare a dezvoltarii durabile, astfel: în procesul de dezvoltare sa poata fi evaluat continuu complexitatea factorilor SEMT (social-economic-mediu-tehnologic) prin indicatorii de dezvoltare durabilă (dimensiuni ale durabilitatii) selectionati ca relevanti pentru

comuna Daia Română. Utilitatea unui plan de actiune este data de amploarea şi complexitatea actiunilor ce trebuie executate pentru atingerea obiectivelor strategice definite în Strategia de Dezvoltare Durabila a comunei.

Pentru a realiza un management unitar sunt necesare 3 faze distincte astfel incat procesele necesare atingerii obiectivelor sa poata fi bine coordonate:

1. Planul de dezvoltare al Planului Local de Actiune (planificare activitatilor);
2. Planul de executare al Planului Local de Actiune (implementarea activitatilor);
3. Planul de monitorizare al Planului Local de Actiune (evaluarea activitatilor).

Pentru a asigura o dezvoltare coerenta a comunei Daia Română, suportul necesar trebuie sa fie asigurat de catre:

1. Administratia Locala (primaria) şi Consiliului Local, care trebuie sa-si replanifice dezvoltarea institutionala pentru acordarea unui suport logistic complex necesar Planului Local de Actiune;
2. Comunitatea Locala - cetățeni şi organizatii, actorii principali ai dezvoltarii locale, prin atitudine şi participare activa;
3. Mediul de afaceri - firme şi institutii finantatoare, drept suport financiar şi logistic (informatii şi tehnologii moderne).

7.2. PRINCIPII ȘI CONDIȚII

Pentru indeplinirea Planului Local de Actiune, primaria comunei Daia Română, ca autoritate publica locala, trebuie sa-si intareasca capacitatea institutionala la toate nivelele de decizie şi executie, aceasta presupune atragerea şi furnizarea de resurse financiare suficiente şi mobilizarea resurselor umane, identificarea celor mai eficiente mecanisme de comunicare, dar şi analizarea cadrului administrativ de alocare a responsabilitatilor.

Solutionarea problemelor curente, cat şi a celor de ce vor apare în viitor depinde în foarte mare masura de gradul de competenta al conducerii administratiei publice locale.

Consolidarea capacitatii institutionale este un proces de durata în care administratia publica trebuie sa actioneze pentru schimbarea radicala a atitudinii functionarului public fata de accesul cetățenilor la activitatea administratiei.

În acest sens o principala preocupare a primariei comunei Daia Română a fost de armonizare a procedurilor administrative cu cele ale Uniunii Europene.

În ceea ce priveste relatia cu cetateanul, primaria comunei a demarat un amplu proces de consultare a opiniei cetetenilor, cu privire la obiectivele strategice din perioada 2014-2020.

7.3. OBIECTIVE GENERALE

Principalele obiective ale strategiei de dezvoltare locala a comunei Daia Română sunt:

- Asigurarea accesului neingradit la infrastructura (apa, distributie gaze şi canalizare) a tuturor locuitorilor şi al consumatorilor economici din comuna;
- Reabilitarea şi modernizarea în conformitate cu necesitatile şi standarde europene a scolilor;
- Optimizarea şi dezvoltarea infrastructurii de transport, telecomunicatii şi energie;
- Protejarea mediului prin conformarea progresiva cu standardele de mediu din Uniunea Europeana pe care Romania va trebui sa le atinga în totalitate;
- Garantarea conditiilor pentru crearea unor activitati rentabile în zootehnie şi agricultura;
- Modernizarea şi optimizarea sistemului de sanatate la nivel local;
- Combaterea excluderii şi dezechilibrelor sociale prin crearea de noi oportunitati investitionale.

7.4. CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII INSTITUTONALE A PRIMARIEI

Respectarea diversitatii şi a problemelor specifice comunei şi asigurarea participarii cetățenilor la luarea deciziilor ce vizeaza rezolvarea propriilor probleme constituie conditiile de baza ale unei dezvoltari social-economice rapide. În acest scop autoritatea publica locala, fiind o interfata intre cetatean şi nivelul statal, trebuie sa elaboreze şi sa dezvolte un sistem de

administrare bazat pe promovarea autonomiei locale reale şi consolidarea cadrului institutional.

Activitatea publica locala va fi orientata spre:

- Sprijinirea dezvoltarii comunitatii în scopul rezolvarii tuturor problemelor comunei;
- Sustinerea dezvoltarii infrastructurii prioritare pentru comunitate (aprovizionarea cu apa, gaze naturale, energie electrica, etc.);
- Sporirea responsabilitatii persoanelor cu functii de raspundere pentru depasirea limitelor stabilite de cheltuieli şi utilizarea neeconomica a alocatiilor bugetare;
- Controlarea stricta a bugetului local şi distribuirea lui în mod eficient;
- Ajustarea în continuare a cheltuielilor bugetare la posibilitatile reale de acumulare a veniturilor la buget.

Eficientizarea gestionarii mijloacelor publice, prin:

- Organizarea de licitatii pentru achizitionarea de marfuri, lucrari şi servicii pentru necesitatile institutiilor bugetare din banii publici;
- Reevaluarea intregului sistem de servicii publice şi transmiterea unor activitati catre sfera privata;
- Stoparea cresterii volumului de cheltuieli, inclusiv prin reducerea numarului de personal angajat în institutiile bugetare, acolo unde este cazul.

Consolidarea finantelor publice:

- Asigurarea cu surse financiare a masurilor pentru satisfacerea necesitatilor social economice şi culturale ale populatiei, pentru dezvoltarea comunei;
- Intreprinderea unor masuri concrete pentru acumularea veniturilor proprii şi mentinerea echilibrului bugetar;
- Constituirea de fonduri extrabugetare pentru sustinerea unor programe de interes local;
- Sustinerea dezvoltarii antreprenoriatului ca motor de crestere a economiei de piata.

Stabilirea şi promovarea parteneriatului:

- Sprijinirea organizatiilor nonguvernamentale;
- Participarea la proiecte investitionale comune cu sectorul economic în domeniile social, cultural şi de mediu.

Consolidarea managementului administratiei publice locale consta in:

a. Dezvoltarea managementul resurselor umane

- ✓ Preocuparea primariei comunei Daia Română pentru pregatirea continua a functionarilor publici pe domeniile prioritare dezvoltarii comunei.

b. Dezvoltarea nivelului de pregatire profesională

- ✓ Stabilirea necesitatilor şi oportunitatilor de instruire;
- ✓ Corelarea necesitatilor cu potentialul uman existent;
- ✓ Stabilirea unui sistem de training adecvat.

c. Folosirea eficienta a resurselor umane

- ✓ Stabilirea regulamentului de organizare şi functionare a personalului şi a regulamentului de ordine interioara;
- ✓ Personalul trebuie sa lucreze în domenii de activitate bine definite.

d. Creșterea responsabilitatii şi a independentei profesionale

- ✓ Responsabilitate functionarilor publici în conformitate cu prevederile legale;
- ✓ Constientizarea importantei activitatii fiecarui angajat;
- ✓ Transparenta funcţionarii sistemului institutional pentru fiecare angajat;
- ✓ Acordarea de stimulente financiare în functie de eficienta şi competivitatea activitatilor depuse.

e. Schimbarea de fond a raportului dintre administratie şi cetatean

- ✓ Serviciul public trebuie sa fie orientat în folosul cetateanului;

✓ Eliminarea blocajelor birocratice cu care sunt confruntati cetățenii şi agentii economici;

✓ Întărirea şi extinderea cadrului de participare a societatii civile la procesul decizional;

✓ Crearea unei strategii de comunicare operativa cu cetățenii;

✓ Implementarea unui sistem de management al calitatii.

f. Realizarea unui sistem de monitorizare a calitatii serviciilor publice

✓ Administrarea eficienta a banilor publici;

✓ Dezvoltarea comunei prin atragerea de proiecte şi programe cu finantare nerambursabila;

✓ Cheltuirea eficienta a veniturilor.

g. Dezvoltarea managementul informatiilor

✓ Corelarea şi integrarea bazelor de date din institutie;

✓ Analizarea nevoilor în domeniul software.

7.5. PROIECȚIA FINANCIARA

Oricat de interesanta şi de novatoare este realizarea unui proiect, un manager este interesat, în cele din urma, de aspectele financiare ale proiectului în care se implica. Din acest motiv, trebuie acordata toata atentia documentelor referitoare la aspectele financiare ale proiectului prezentate prin intermediul studiului de fezabilitate şi proiectului tehnic (evolutia estimata a veniturilor şi cheltuielilor pentru urmatoarea perioada de timp – de regula urmatorii cativa ani, indicatori de rentabilitate etc.).

Un element cheie al oricarui proiect il reprezinta modul de satisfacere al nevoilor comunitatii locale.

Volumul cheltuielilor trebuie previzionat cu atentie şi monitorizat pe tot parcursul derularii proiectului. Cheltuielile pe care urmeaza sa se efectueze în vederea realizarii

proiectului nu vor avea o structura omogena si, din acest motiv, trebuie sa se faca distinctia intre diferitele destinatii ale resurselor de care dispune primaria.

O prima distinctie importanta este cea dintre cheltuielile initiale – care vor fi efectuate pentru a pune în miscare noul proiect – şi cele aferente realizarii efective a proiectului.

Primele trebuie efectuate de regula o singura data, în perioada initiala. Cea de-a doua categorie de cheltuieli va avea un nivel mai stabil în timp, dar este şi mai indepartata în timp fata de momentul intocmirii studiului de fezabilitate si/sau proiectului tehnic.

Este foarte important sa existe un grafic al celor doua categorii de cheltuieli şi sa se determine cu precizie momentul în care proiectul sa se realizeze.

În cazul în care acest moment este mai indepartat în realitate decat s-a presupus initial, s-ar putea ca rentabilitatea proiectului sa nu mai fie cea scontata. Atunci cand se previzioneaza cheltuielile cu activitatea curenta, va trebui sa se determine şi marimea resurselor necesare.

Un volum prea mare va tine resurse imobilizate în mod inutil, în timp ce un volum prea redus creaza riscul unor intreruperi fortate ale realizarii proiectului. Va trebui sa se poata justifica nivelul pentru care s-a optat.

Datele referitoare la veniturile şi cheltuielile previzionate vor da o imagine asupra rentabilitatii proiectului. În aprecierea acestei rentabilitati este bine sa se evalueze cum vor arata rezultatele în cazul în care apar evenimente neprevazute.

De aceea s-a stabilit ca planificarea strategica din punct de vedere financiar este greu de realizat datorita schimbarilor legislatiei. Din aceeasi cauza, bugetul local pe urmatorii 7 ani nu se poate exprima exact.

7.6. OBIECTIVE SPECIFICE ȘI ACȚIUNI PROPUSE

OBIECTIVE şi ACTIUNI PROPUSE	IMPLEMENTARE IMEDIATA	TERMEN SCURT 1-3 ANI	TERMEN MEDIU şi LUNG 3-10 ANI
AGRICULTURĂ, DEZVOLTARE RURALĂ ŞI TURISM			
Conservarea şi ameliorarea biodiversităţii fondului forestier		√	

Înfiinţarea /Modernizarea fermelor agricole		√	
Consiliere şi consultanţă pentru fermieri prin Centru de informare, consiliere şi consultanţă		√	
Sprijin pentru producatorii agricoli		√	
INFRASTRUCTURĂ ŞI MEDIU ÎNCONJURĂTOR			
Modernizare DJ 106 K Daia Română		√	
Modernizare drumuri interioare localitatea Daia Română		√	
Modernizarea si extinderea sediului Primăriei comuna Daia Română		√	
Extindere construire – zone noi de locuit -Cartier rezidential –cu toate utilitatile, la periferia comunei-		√	
Aducţiune Gaz Metan în comuna Daia Română		√	
Realizare PUZ – Zona Industrială, comuna Daia Română		√	
ECONOMIE ŞI MEDIUL DE AFACERI			
Sprijinirea agenţilor economici în vederea dezvoltării afacerilor		√	
Fabrică de lapte şi preparate din lapte – comuna Daia Română			√
Abator şi fabrică de semipreparate şi preparate din carne – comuna Daia Română			√
Realizarea unui parc fotovoltaic pentru producerea de energie			√
EDUCAŢIE, CULTURĂ ŞI SPORT			
Amenajare sala de sport în comuna Daia			√

Română			
Reabilitarea şi modernizarea bazei materiale şi a infrastructurii unităţii de învăţământ		√	
Evenimente cultural artistice		√	
Extindere Cămin Cultural – Nou, în comuna Daia Română		√	
Protejarea patrimoniului cultural de interes local al Comunei Daia Română		√	
Program after-school şi grădiniţă cu program prelungit, comuna Daia Română		√	
SOCIAL RESURSE UMANE			
Formarea initială şi continuă a cadrelor didactice şi resurselor umane din unitătile de invătămant		√	
Dezvoltarea resurselor umane din comuna Daia Română		√	
Sustinerea prin burse sociale a tinerilor din familii sărace		√	
Construire si amenajare capela mortuara, în comuna Daia Română		√	
Analiza nevoilor de formare profesională ale functionarilor publici şi participarea la diferite forme de pregatire		√	
Constructia unui complex social - care sa cuprinda un camin spital pentru batranii comunei şi dotarea acestuia cu mobilier			√

CAPITOLUL VIII
VIZIUNEA COMUNITARĂ

Viziunea cetățenilor din comuna Daia Română este în spriritul dezvoltarii zonei din punct de vedere economic şi social, prin mai buna valorificare a resurselor locale, atragerea investitiilor şi investitorilor, revigorarea traditiilor, crearea/reabilitarea infrastructurilor de tip rural şi punerea în valoare a pozitionarii geografice, în deplin respect fata de mediul inconjurator.

Atât Strategia de Dezvoltare Locala, cat şi mecanismele institutionale implicate în procesul de implementare trebuie sa tina cont de interesele comunitatii, care au fost exprimate prin intermediul sondajului de opinie şi se regasesc în portofoliul de proiecte prioritare ale comunei.

Prin intermediul sondajului de opinie au fost aplicate 250 de chestionare cetățenilor comunei Daia Română pentru a afla atitudinea locuitorilor cu privire la prioritatile de dezvoltare ale comunei pe urmatorii 7 ani.

Chestionarul care a fost aplicat în cadrul comunei cu privire la realizarea Strategiei de Dezvoltare Locala este sintetizat mai jos:

Chestionar de opinie cetățeni comuna Daia Română

Localitate		**Comuna**	……	**Judeţ**	……..

Întrebare		**0**	**1**	**2**	**3**	**Scor**
1.	Cat de multumiti sunteti de traiul d-voastra în cadrul comunitatii?	Deloc	În mică măsură	În mare măsură	În foarte mare măsură	
2	Cat de important considerati ca este rolul Primarului în dezvoltarea comunei?	Deloc	În mică măsură	În mare măsură	În foarte mare măsură	
3.	Cat de important considerati ca este rolul Consiliului Local în dezvoltarea comunei?	Deloc	În mică măsură	În mare măsură	În foarte mare măsură	

4.	Sunteti dispusi sa va implicati în actiunile Primariei privind dezvoltarea comunei?	Deloc	În mică măsură	În mare măsură	În foarte mare măsură	
5	De cate ori ati solicitat sprijinul autoritatilor locale (Primariei) în ultimii 2 ani, pentru o problema personala sau a comunitatii dumneavoastra?	Nicioadata	O data	De 2 – 3 ori	Mai mult de 3 ori	
6.	Mentionati care au fost motivele / problemele pentru care ati solicitat sprijinul autoritatilor locale? 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____					
7.	Situatia a fost rezolvata?	Nu	În mică măsură	În mare măsură	DA - în totalitate	
Subtotal						
8.	Enumerati cel putin 3 probleme necesar a fi rezolvate pentru comuna dumneavoastra 1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____					
9.	Care dintre urmatoarele resurse locale considerati ca ar trebui valorificate mai mult: 1.resurse umane_____ 4.fauna_____ 2.resurse naturale_____ 5.sol_____ 3.vegetatie_____ 6.NS/NR_____					
10.	In ce sector ar trebui promovate investitiile în comuna dumneavoastra 1.Agricultura_____ 2. Creșterea animalelor_____ 3. Pomicultura_____ 4.Viticultura_____ 5.Silvicultura_____ 6. Industrie_____ 7.Turism_____					

Intrebare		**0**	**1**	**2**	**Scor**
11.	Considerati ca s-a schimba viata d-voastra odata cu intrarea Romaniei în U E?	Nicio schimbare	In rau	In bine	
12.	Aveti cunostinta despre finantarile europene pe care le puteti accesa?	Nu am cunostinte	Vag	Am cunostinte	
13.	În decursul ultimului an, au fost inițiate în comunitate noi activităţi productive sau comerciale?	Nu	Nu stiu	Da	

14.	Intentionatati sa incepeti o afacere sau sa accesati fonduri nerambursabile în urmatorii 3 ani?	Nu	Nu stiu	Da	
Subtotal					

15	In ce masura considerati necesara imbunatatirea …….				
Întrebare	**0**	**1**	**2**	**3**	**Scor**
Serviciilor medicale	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Serviciilor de asistenta sociala	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Invatamantului şi culturii	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Spatiilor destinate activitatilor culturale şi sportive	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Serviciilor Consiliului Local şi Primariei	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Serviciilor de colectare şi depozitare a deseurilor	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Curateniei şi ingrijirii comunei	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Drumurilor locale	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Serviciilor de transport în comun	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Rețelei de alimentare cu apa	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Rețelei de energie electrica	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Rețelei de alimentare cu gaze	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Sistemului de canalizare	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Serviciilor de telefonie fixa si/sau mobila	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Televiziunii prin cablu, internet, presa, blioteca	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Locatiilor pentru petrecerea timpului liber în comuna	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Aprovizionarii cu produse alimentare şi nealimentare	Mica masura	Oarecare masura	Mare masura	Foarte mare masura	
Subtotal					

Anexă la chestionar: date despre respondent, comunitatea relevantă şi alte comentarii

Sex M /F	Vârsta :	Etnie:	Studii:	Ocupaţia:

Statutul respondentului *(bifaţi):*	Membru al comunităţii locale*		Reprezentant al autorităţilor locale	

Data completării: ____/____/_____

*Nume intervievator:*_____

CAPITOLUL IX

PORTOFOLIU DE PROIECTE PRIORITARE PENTRU PERIOADA 2014 – 2020

Infrastructură şi mediu înconjurător

Proiect propus: 1 Modernizare DJ 106 K Daia Română

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Modernizare DJ 106 K Daia Română

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Drumurile comunale nu sunt asfaltate, in totalitate, este necesara asfaltarea lor pentru dezvoltarea infrastructurii

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie: DA

3.Scopul: Acces neîngrădit pentru locuitoriii, turiştiii şi consumatoriii economici la infrastructura de baza, aflati în comuna Daia Română sau în tranzit.

4. Descrierea proiectului: Modernizarea reţelei de drumuri locale. Proiectul este prins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locala. De asemenea, în cadrul consultării opiniei publice realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locala, majoritatea populaţiei intervievate a răspuns ca este foarte importanta modernizarea drumurilor locale din comuna Daia Română.

5. Rezultate aşteptate:
- infrastructură rutieră modernizată;
- fluidizarea circulaţiei;
- stabilizarea zonei.

6. Beneficiari:
- cetățenii din comuna Daia Română;
- participanţii la traficul rutier care tranzitează comuna;
- potenţialii investitori.

C.POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local şi central

Fonduri nerambursabile ale Uniunii Europene

Alţi finanţatori interni sau externi

Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare: proiectul se va realiza în etape, în funcţie de posibilităţile de finanţare in intervalul 2014-2020.

2. **Impactul asupra mediului**: pozitiv: DA

Proiecte propuse: 2 Modernizare drumuri interioare localitatea Daia Română

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Modernizare drumuri interioare localitatea Daia Română

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Drumurile din interiorul localitatii Daia Română nu sunt asfaltatein totalitate, este necesara asfaltarea lor pentru dezvoltarea infrastructurii

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie: DA

3.Scopul: Acces neîngrădit pentru locuitoriii, turiştiii şi consumatoriii economici la infrastructura de baza, aflati în comuna Daia Română sau în tranzit.

4. Descrierea proiectului: Modernizarea reţelei de drumuri locale. Proiectul este prins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locala. De asemenea, în cadrul consultării opiniei publice realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locala, majoritatea populaţiei intervievate a răspuns ca este foarte importanta modernizarea drumurilor locale din comuna Daia Română.

5. Rezultate aşteptate:
- infrastructură rutieră modernizată;
- fluidizarea circulaţiei;
- stabilizarea zonei.

6. Beneficiari:
- cetățenii din comuna Daia Română,
- participanţii la traficul rutier care tranzitează comuna;
- potenţialii investitori.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local şi central
Fonduri nerambursabile ale Uniunii Europene
Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare: proiectul se va realiza în etape, în funcţie de posibilităţile de finanţare in intervalul 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiecte propuse: 3 Modernizarea si extinderea sediului Primăriei comuna Daia Română

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Modernizarea si extinderea sediului Primăriei comuna Daia Română

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Suprafata redusa a clădirii primariei şi lipsa dotărilor adecvate conform normelor europene.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie / cetateni: DA

3.Scopul: Prin dotarea administraţiei locale cu echipamente electonice (calculatoare, copiatoare, xerox, etc.) se urmăreşte crearea condiţiilor de lucru rapide şi moderne pentru beneficiarii direcţi, care sunt: funcţionarii publici, persoanele contractuale din cadrul administraţiei publice locale şi cetăţenii care apelează la personalul administrativ pentru oferirea diferitelor servicii.

4. Descrierea proiectului: Achiziţionarea de echipamente pentru administraţia publica locala. Proiectul este cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locala. De asemenea, în cadrul consultării opiniei publice realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locala, o mare parte a populaţiei intervievate a răspuns ca este importanta dotarea administraţiei locale cu echipamente electronice.

5. Rezultate aşteptate: - îmbunătăţirea condiţiilor de viata ale populaţiei comunei;

6. Beneficiari: - Primăria comunei Daia Română şi locuitorii acesteia;

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local şi central
Fonduri nerambursabile ale Uniunii Europene;
Alţi finanţatori interni sau externi;

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare : proiectul se va realiza în etape, în funcţie de posibilităţile de finanţare in intervalul 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiecte propuse: 4 Extindere construire – zone noi de locuit - Cartier rezidential – cu toate utilitatile, la periferia comunei -

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Extindere construire – zone noi de locuit - Cartier rezidential – cu toate utilitatile, la periferia comunei-

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Dezvoltarea zonei in carer se pot constui locuinte si constructia acestora

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie / cetateni: DA

3.Scopul: Dezvoltarea comunei Daia Română

4. Descrierea proiectului: Inventarierea terenurilor disponibile pentru extinderea zonelor de locuit cu posibilitatea construirii de noi cartiere/ sate de vacanţă, zone de agrement, etc. Construirea unui cartier rezidential, cu utilitati, la periferia comunei, spre Vingard.

5. Rezultate aşteptate: - locuinţe construite,
- dezvoltarea ofertei de locuit în zonă,

6. Beneficiari: - locuitorii comunei Daia Română şi satele aparţinătoare.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local şi central

Fonduri nerambursabile ale Uniunii Europene

Alţi finanţatori interni sau externi

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare: proiectul se va realiza în etape, în funcţie de posibilităţile de finanţare in intervalul 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiecte propuse: 5 Aducțiune Gaz Metan în comuna Daia Română

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Aductiune Gaz Metan in comuna Daia Română

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Gazul metan în interiorul localitatii Daia Română este necesara atat pentru populatie cat si pentru institutii.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie: DA

3.Scopul: Realizarea retelei de gaz pentru toti locuitorii comunei. Crearea conditiilor adecvate locuitorilor si consumatorilor economici care vor beneficia de pe urma acestei infrastructuri edilitare.

4. Descrierea proiectului: Modernizarea comunei prin realizarea retelei de gaz. Proiectul este cuprins ca obiectiv in Strategia de Dezvoltare Locala. De asemenea, in cadrul consultarii opiniei publice realizate in procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locala, majoritatea populatiei intervievate a raspuns ca este importanta realizarea retelei de gaz.

5. Rezultate aşteptate:
- imbunatatirea conditiilor de viata a populatiei comunei
- reducerea poluarii
- reducerea factorilor de risc pentru sanatatea populatiei
- atragerea de investitori
- crearea de locuri de munca

6. Beneficiari:
- cetățenii din comuna Daia Română,
- agentii economici din zona
- turistii care tranziteaza comuna
- institutiile publice din comuna
- potenţialii investitori.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local şi central, credite bancare, parteneriate
Fonduri nerambursabile ale Uniunii Europene

Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare: proiectul se va realiza în etape, în funcţie de posibilităţile de finanţare in intervalul 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiecte propuse: 6 Realizare PUZ – Zona Industrială, comuna Daia Română

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Realizare PUZ – Zona Industriala, comuna Daia Română,

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română,***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Necesitatea de realizare PUZ- Zona Industriala, in suprafata de 9 ha.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie: DA

3.Scopul: Realizare PUZ.

4. Descrierea proiectului: Realizare PUZ, este un proiect cuprins ca obiectiv în Strategia de Dezvoltare Locala. De asemenea, în cadrul consultării opiniei publice realizate în procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locala, o mare parte a populaţiei intervievate a răspuns afirmativ.

5. Rezultate aşteptate: -atragerea de investitori în zona;

6. Beneficiari: - locuitorii comunei Daia Română;
- potenţialii investitori.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local şi central

Alţi finanţatori interni sau externi

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare: proiectul se va realiza în etape, în funcţie de posibilităţile de finanţare in intervalul 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Economie şi mediul de afaceri

Proiecte propuse: 1 Sprijinirea agenţilor economici în vederea dezvoltării afacerilor

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Sprijinirea agenţilor economici în vederea dezvoltării afacerilor

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Asigurarea agenţilor economici cu privire la informare şi asistenţă privind sursele de finanţare ale Uniunii Europene.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie / cetateni: DA

3.Scopul: Realizarea de campanii de informare cu privire la sursele de finanţare ale Uniunii Europene precum şi alte fonduri pentru dezvoltarea agenţilor economici interesati.

4. Descrierea proiectului: Crearea unei baze de date privind agenţii economici din comuna interesati in accesarea fondurilor pentru dezvoltare. Acordarea asistentei in realizarea proiectului

5. Rezultate aşteptate:
- creşterea performantei agenţilor economici,
- facilitarea agentilor economici cu informaţii din domeniul financiar precum şi privitor la domeniul afaceri care ar trebui dezvoltat,
- atragerea de resurse financiare suplimentare de către agenţii economici in vederea dezvoltării acestora.

6. Beneficiari: IMM-urile, agenţi economici interesaţi de dezvoltarea afacerilor, producători agricoli, fermieri.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local

Fonduri nerambursabile ale Uniunii Europene

Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare: 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiecte propuse: 2 Realizarea unui parc fotovoltaic pentru producerea de energie

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Realizarea unui parc fotovoltaic pentru producerea de energie

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Diversificarea sectorului economic de pe raza comunei.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie: DA

3.Scopul: Diversificarea şi dezvoltarea sistemului energetic la nivelul comunei Daia Română prin amenajarea unui parc fotovoltaic.

4. Descrierea proiectului: Prin proiect se propune construcţia unui parc fotovoltaic, adică amenajarea unor panouri fotovoltaice. Proiectul are în vedere, de asemenea, amenajarea unor spaţii verzi.

5. Rezultate aşteptate:
- atragerea investitori straini şi a celor existenţi,
- mediul de afaceri din zona in dezvoltare.

6. Beneficiari:
- comunitatea locală;
- Administratia publica locala
- agenţi economici.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local

Parteneriat Public Privat

Fonduri nerambursabile ale Uniunii Europene

Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare: 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiecte propuse: 3 Fabrică de lapte şi preparate din lapte – comuna Daia Română

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Fabrică de lapte şi preparate din lapte – comuna Daia Română

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Dezvoltarea infrastructurii de afaceri în comuna Daia Română, precum si a produselor locale.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie / cetateni: DA

3.Scopul: Valorificarea potenţialului zootehnic pentru producţia de lapte autohton.

4. Descrierea proiectului: Construirea unei fabrici de lapte şi preparate din lapte cu o capacitate de 3000 l/zi şi cu 15 salariaţi.

5. Rezultate aşteptate:
- atragerea investitori straini şi a celor existenţi,
- mediul de afaceri din zona in dezvoltare.

6. Beneficiari:
- comunitatea locală;
- Primăria comunei Daia Română;
- agenţi economici.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local

Parteneriat Public Privat

Fonduri nerambursabile ale Uniunii Europene

Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare : 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiecte propuse: 4 Abator şi fabrică de semipreparate şi preparate din carne – comuna Daia Română

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Abator şi fabrică de semipreparate şi preparate din carne – comuna Daia Română

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Valorificarea potenţialului zootehnic pentru producţia de carne, precum si promovarea produselor locale si traditionale

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie / cetateni: DA

3.Scopul: Diversificarea şi creşterea calităţii produselor obţinute din carne.

4. Descrierea proiectului: Construirea unui abator, fabrică de semipreparate şi preparate din carne cu o producţie de 2000 kg/zi, cu 15 angajaţi;

5. Rezultate aşteptate:
- atragerea investitori straini şi a celor existenţi,
- mediul de afaceri din zona in dezvoltare.

6. Beneficiari:
- comunitatea locală;
- Primăria comunei Daia Română;
- agenţi economici.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local

Parteneriat Public Privat

Fonduri nerambursabile ale Uniunii Europene

Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare : 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Agricultură, dezvoltare rurală şi turism

Proiecte propuse: 1 Conservarea şi ameliorarea biodiversităţii fondului forestier

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Conservarea şi ameliorarea biodiversităţii fondului forestier

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Actualele zone verzi nu sunt foarte insemnate ca suprafata de aceea necesita o atentie speciala.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: - Evaluare proprie: DA

3.Scopul: Este necesara mentinerea şi dezvoltarea actualelor zone verzi

4. Descrierea proiectului: Dezvoltarea actiunilor locale de control şi crearea unui parteneriat cu un ONG, eventual Garda de mediu a copiilor, care sa urmareasca: - stoparea defrişării pădurilor şi a vegetaţiei forestiere din afara fondului forestier;

- excluderea păşunatului din păduri ;
- conversia arboretelor din lăstari la codru;
- reconstrucţia ecologică a pădurilor destructurate

Extinderea suprafeţei pădurilor şi a altor forme de vegetaţie forestieră în zonele destinate şi amenajate pentru sport, agrement, recreere;

5. Rezultate aşteptate: - 1 parteneriat cu un ONG

- 1 actiune/an de curatire a zonelor verzi cu voluntari
- plantarea anuala a 100 de arbori cu voluntari.

6. Beneficiari: - populatia locala.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Surse private

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare: 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiect propus: 2 Înfiinţarea /Modernizarea fermelor agricole

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Înfiinţarea /Modernizarea fermelor agricole

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Dezvoltarea unui sector agricol competitiv.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie: DA

3.Scopul: Sprijinirea orientării activităţilor agricole dezvoltate de persoane fizice şi agenţi economici

4. Descrierea proiectului: Achiziţia de utilaje, utilitare, animale, material săditor,

5. Rezultate aşteptate: - număr ferme sprijinite

6. Beneficiari: - producători agricoli, persoane fizice şi juridice

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local

Parteneriat Public Privat

Fonduri nerambursabile ale Uniunii Europene

Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare: 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiect propus: 3 Consiliere şi consultanță pentru fermieri prin Centru de informare, consiliere şi consultanță

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Consiliere şi consultanta pentru fermieri prin Centru de informare, consiliere şi consultanta

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Nu exista o forma coerenta de informare pentru fermierii locali

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie/ cetateni: DA

3.Scopul: Organizarea unei activitati de consultanta agricola care să aibă în sarcină rezolvarea operativă a tuturor problemelor agricole

4. Descrierea proiectului: Crearea la nivel local a unui centru de informare, consultanta şi consiliere pentru fermieri care sa se ocupe inclusiv de orientarea producţiei agricole în concordanţă cu tendinţele previzibile ale pieţei interne şi externe, promovarea agriculturii ecologice.

5. Rezultate aşteptate: O forma permanenta de consultanta poate creste nivelul de informare şi in final performanta agriculturii locale.

6. Beneficiari: - fermierii locali.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local

Programul Naţional de Dezvoltare Rurală 2007-2013, sau echivalent 2014-2020

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare: 2014 - 2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiect propus: 4 Sprijin pentru producatorii agricoli

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Susţinerea formelor asociative

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Exista posibilitatea eficientizarii activitatilor agricole prin asociere şi cooperare.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie: DA

3.Scopul: Atragerea şi stimularea producătorilor agricoli pentru a se organiza în sisteme de cooperare şi asociere în scopul aplicării unor tehnologii moderne

4. Descrierea proiectului: Institutionalizarea unei intalniri pe an intre autoritatile publice (primarie, prefectura, consiliul judetean, Ministerul Agriculturii), agenti economici specializati, institute de educatie şi cercetare in domeniul agricol şi fermierii locali in vederea promovarii actiunilor agricole moderne.

5. Rezultate aşteptate: O intalnire pe an, participarea a cel putin 5 institutii, cel putin 2 agenti economici, cel putin 15 fermieri locali.

6. Beneficiari:
- comunitatea de producători;
- fermierii locali.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare: 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Social şi resurse umane, proiecte propuse

Proiect propus: 1 Formarea initială şi continuă a cadrelor didactice şi resurselor umane din unitătile de invătământ

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Formarea initială şi continuă a cadrelor didactice şi resurselor umane din unitătile de invătământ

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română / Institutia de invătământ***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Formarea continua a cadrelor didactice asigura premisele unei educatii performante.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie: DA

3.Scopul: Cresterea accesului şi participării la formarea Continuă Nevoia de pregatire continua a cadrelor didactice.

4. Descrierea proiectului: Proiectul propune evaluarea nevoilor de formare şi identificarea programelor aplicabile.
- elaborarea proiectelor şi implementarea lor.

5. Rezultate aşteptate: -30% din cadrele didactice urmeaza anual o forma de pregatire

6. Beneficiari: - Cadrele didactice din comuna;

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local

Bugetul judetului

Bugetul de stat

POSDRU

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare : 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiect propus: 2 Dezvoltarea resurselor umane din comuna Daia Română

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Dezvoltarea resurselor umane din comuna Daia Română

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Cresterea gradului de informare, conştientizare a persoanelor din Comuna Daia Română,

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie: DA

3.Scopul: Acţiuni de sensibilizare şi îndrumare care să asigure dezvoltarea resurselor umane în mediul rural.

4. Descrierea proiectului: Derularea de campanii, activităţi de informare, conştientizare, motivare şi consiliere a persoanelor ocupate în agricultura de subzistenţă privind oportunităţile de angajare în alte domenii de activitate neagricole;

5. Rezultate aşteptate:
- minim o campanile organizată annual,
- minim 3 seminarii/sesiuni de instruire organizate annual.
- minim 200 de personae participante la evenimente,
- resurse umane dezvoltate.

6. Beneficiari:
- persoane ocupate în agricultura de subzistenţă,
- angajatori, lucrători pe cont propriu şi angajaţi din sectorul agricol.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local

Fonduri Structurale UE

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare: 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiect propus: 3 Sustinerea prin burse sociale a tinerilor din familii sărace

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Sustinerea prin burse sociale a tinerilor din familii sărace

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română,***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Existenta unor tineri cu performante scolare ce nu pot fi sustinuti de familie,

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie: DA

3.Scopul: Mentinerea şi integrarea tinerilor în viata socială şi economică a comunităţii.

4. Descrierea proiectului: Stabilirea unor criterii pentru identificarea tinerilor care vor fi sustinuti - intalniri de informare cu elevii, părintii şi profesorii.

5. Rezultate aşteptate: - instituirea sistemului de burse

6. Beneficiari: - tineri din familii sarace

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local

Programe guvernamentale

Resurse privat

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare: 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiect propus: 4 Analiza nevoilor de formare profesională ale functionarilor publici şi participarea la diferite forme de pregatire

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Analiza nevoilor de formare profesională ale functionarilor publici şi participarea la diferite forme de pregatire

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Funcţionarii publici au dreptul şi obligatia sa-si imbunatateasca nivelul de pregatire profesională.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie: DA

3. Scopul: Imbunatatirea capacitatii administrative.

4. Descrierea proiectului: Realizarea analizei nevoilor de formare profesională - participarea la cursuri de formare profesională generale şi specifice.

5. Rezultate aşteptate:
- anual – analiza nevoilor de formare profesională şi participarea la forme de pregatire
- rapoarte individuale şi raport general privind analiza nevoilor de formare profesională;
- 5 angajaţi/an participa la diverse forme de pregatire profesională

6. Beneficiari:
- funcţionarii publici.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local

Fonduri structurale

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare : 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiect propus: 5 Constructia unui complex social- care sa cuprinda un camin spital pentru batranii comunei şi dotarea acestuia cu mobilier

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Constructia unui complex social- care sa cuprinda un azil pentru batranii comunei şi dotarea acestuia cu mobilier

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Constructia unui complex social care sa deserveasca populatia imbatranita şi defavorizata a comunei.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie/solicitare cetateni: DA

3. Scopul: Imbunatatirea conditiilor de viata a populatiei comunei şi in special a populatiei de varsta a III a şi revigorarea mediului social al comunei.

4. Descrierea proiectului: Constructia unui complex social care sa deserveasca populatia imbatranita şi defavorizata a comunei. Proiectul este prins ca obiectiv in Strategia de Dezvoltare Locala. De asemenea, in cadrul consultarii opiniei publice realizate in procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locala, majoritatea populatiei intervievate a raspuns ca este importanta construirea acestui complex social care sa cuprinda un azil camin pentru batranii comunei şi dotarea acestuia cu mobilier.

5. Rezultate aşteptate:
- camin de batrani cu 20 de locuri functional
- crearea de locuri de munca

6. Beneficiari:
- populatia in varsta a comunei.
- potentialii investitori

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local, fonduri structurale

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare : 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiect propus: 6 Construire si amenajare capela mortuara, în comuna Daia Română

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Construire si amenajare capela mortuara, în comuna Daia Română

2. Managerul de proiect: ***Consiliul Local Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Constructia si amenajarea unei capele mortuare, care sa deserveasca populatia comunei.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie/solicitare cetateni: DA

3. Scopul: Imbunatatirea conditiilor de viata a populatiei comunei şi revigorarea mediului social al comunei.

4. Descrierea proiectului: Constructia si amenajarea unei capele mortuare, care sa deserveasca populatia comunei. Proiectul este prins ca obiectiv in Strategia de Dezvoltare Locala. De asemenea, in cadrul consultarii opiniei publice realizate in procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locala, majoritatea populatiei intervievate a raspuns ca este importanta construirea acestei capele.

5. Rezultate aşteptate: -o capela dotat si echipata corespunzator
- crearea de locuri de munca

6. Beneficiari: - populatia comunei.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local, fonduri structurale

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare : 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Educaţie, cultură şi sport

Proiect propus: 1 Reabilitarea şi modernizarea bazei materiale şi a infrastructurii unităţii de învăţământ

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Reabilitarea şi modernizarea bazei materiale şi a infrastructurii unităţii de învăţământ

2. Managerul de proiect: ***Primăria Comunei Daia Română şi Unitatea de învăţământ***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Confortul scazut al elevilor în timpul procesului de învătare, urmarindu-se cresterea acestuia.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie: DA

3.Scopul: Creşterea nivelului de confort al elevilor în timpul procesului de învăţământ;

Îmbunătăţirea performanţelor şcolare Scăderea ratei de abandon şcolar.

4. Descrierea proiectului: Proiectul propune reabilitarea şi modernizarea bazei materiale şi a infrastructurii unităţilor de învăţământ;

Achiziţionare mobilier Renovarea/modernizarea spaţiilor existente;

Dotarea unităţilor de învăţământ cu tehnică de calcul, birotică, mobilier, material didactic.

5. Rezultate aşteptate: - creşterea nivelului de confort al elevilor şi preşcolarilor în timpul procesului de învăţământ Îmbunătăţirea performanţelor şcolare

- scăderea ratei de abandon şcolar.

6. Beneficiari: - preşcolarii, elevii şi cadre didactice ale unităţi de învăţământ.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local;

Parteneriat public - privat.

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare: 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiect propus: 2 Evenimente cultural artistice

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Evenimente cultural artistice

2. Managerul de proiect: ***Primăria Comunei Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Angrenarea şi participarea cetăţenilor la activităţi cultural artistice.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie: DA

3.Scopul: Realizarea de activităţi cultural artistice in comuna Daia Română.

4. Descrierea proiectului: Organizare şi dezvoltare periodică de programe şi acţiuni cultural – artistice în comuna Daia Română, serbări tradiţionale (nedei, târguri, sărbătorile comunei, etc.)

5. Rezultate aşteptate: - Activităţi cultural artistice organizate

6. Beneficiari: - Comunitatea locală.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local;

Parteneriat public - privat.

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare : 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiect propus: 3 Amenajare sala de sport în comuna Daia Română

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Amenajare sala de sport în comuna Daia Română

2. Managerul de proiect: ***Primăria Comunei Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: In comuna nu exista sala de sport

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie/solicitare cetateni: DA

3.Scopul: Regenerarea mediului rural şi a valorilor acestuia, prin sprijinirea noii generatii de a invata in conditii moderne.

4. Descrierea proiectului: Amenajarea unei săli de sport în comuna Daia Română. Proiectul este prins ca obiectiv in Strategia de Dezvoltare Locala. De asemenea, in cadrul consultarii opiniei publice realizate in procesul de elaborare a strategiei de dezvoltare locala, majoritatea populatiei intervievate a raspuns ca este foarte importanta realizarea bazei sportive.

5. Rezultate aşteptate:
- imbunatatirea conditiilor de viata a populatiei comunei
- cresterea competentelor profesionale in randul tinerilor

6. Beneficiari:
- locuitorii comunei Daia Română
- agentii economici din zona
- potentialii investitori

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local

Parteneriat public - privat

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare : 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiect propus: 4 Extindere Cămin Cultural – Nou, în comuna Daia Română

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Extindere Cămin Cultural – Nou, în comuna Daia Română

2. Managerul de proiect: ***Primăria Comunei Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Angrenarea şi participarea cetăţenilor la activităţi cultural artistice.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie: DA

3.Scopul: Creşterea calităţii vieţii culturale în mediul rural – comuna Daia Română, prin extinderea, modernizarea infrastructurii culturale şi dotarea aşezămintelor culturale.

4. Descrierea proiectului: Intărirea rolului aşezămintelor culturale şi posibilitatea ca acestea sa devina centre comunitare de acces la informaţie şi cultura în comuna Daia Română;

Intărirea coeziunii sociale, diversificarea ofertei culturale şi creşterea gradului de acces şi de participare a comunităţilor rurale

5. Rezultate aşteptate: - cămin cultural extins şi funcţional

6. Beneficiari: - comunitatea locală.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local

Programul naţional de reabilitare, modernizare şi dotare a aşezămintelor culturale

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare : 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului: pozitiv: DA

Proiect propus: 5 Protejarea patrimoniului cultural de interes local al Comunei Daia Română

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului: Protejarea patrimoniului cultural de interes local al Comunei Daia Română

2. Managerul de proiect: ***Primăria Comunei Daia Română***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei: Angrenarea şi participarea cetăţenilor la activităţi cultural artistice.

2. Stabilirea necesitatii investiţiei: Evaluare proprie: DA

3.Scopul: Restaurarea, consolidarea şi conservarea obiectivelor de patrimoniu

4. Descrierea proiectului: Execuţie lucrări de restaurare, consolidare şi conservarea obiectivelor

5. Rezultate aşteptate: - reabilitare biserici – monumente istorice

6. Beneficiari: - comunitatea locală.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Bugetul local

Programul naţional de reabilitare, modernizare şi dotare a aşezămintelor culturale

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare : 2014-2020.

2. Impactul asupra mediului pozitiv: DA

Proiect propus: 5 Program after-school şi grădiniţă cu program prelungit, comuna Daia Română

A. IDENTIFICARE

1. Titlul proiectului:	Program after-school şi grădiniţă cu program prelungit, comuna Daia Română
2. Managerul de proiect:	***-Consiliul Local Daia Română, Instituţia de învăţământ***

B. INFORMAŢII DE BAZA

1. Definirea problemei:	Nu există suficiente forme de asigurare a pregătirii elevilor după orele de şcoală şi de supraveghere a copiilor de grădiniţă până la venirea părinţilor de la locul de muncă.
2. Stabilirea necesitatii investiţiei:	Evaluare proprie: DA
3.Scopul:	-Reabilitarea şi dezvoltarea infrastructurii educaţionale
4. Descrierea proiectului:	-Nevoia de a realiza o pregătire a elevilor şi după orele de şcoală, în condiţiile în care părinţii sunt la locul de muncă; -Nevoia de a asigura supravegherea copiilor de grădiniţă.
5. Rezultate aşteptate:	- -Organizarea de programe after school pentru minimum 50 de elevi; -Grădiniţă cu program prelungit pentru 50 de copii, în sistem parteneriat
6. Beneficiari:	- Copii din comuna.

C. POSIBILE SURSE DE FINANŢARE

Contribuţii private, POR

D. CARACTERISTICI ALE PROIECTULUI

1. Durata de realizare :	2014-2020.
2. Impactul asupra mediului	pozitiv: DA

BIBILOGRAFIE SELECTIVĂ

Primăria Comunei Daia Română

Direcţia Regională de Statistică Alba

Planul Regional de Dezvoltare 2004 – 2006

Planul Naţional de Dezvoltare 2007 - 2013

Surse de informare:

DEZVOLTAREA DURABILĂ - principii, valori, direcţii de acţiune

- http://strategia.ncsd.ro/docs/sndd-final-ro.pdf

EUROPA 2020 – principii, valori, direcţii de acţiune -

- http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:2020:FIN:RO:PDF

Strategia Națională pentru Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020-2030

Planul Național de Dezvoltare 2007-2013

COLECTIV DE ELABORARE

SC KRYPTON OMMA CONSULTING SRL